

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Úloha Městské policie hl. m. Prahy
jako ostatní složky IZS při vyhlášení
krizových stavů**

**The Role of the Municipal Police of the
Capital City of Prague as the Other
Component of the Integrated Rescue
System in Solution Crisis Situations**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Autor diplomové práce: Bc. Šárka Preiningerová
Vedoucí diplomové práce: Ing. Josef Sedlák

Kladno 2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Preiningerová** Jméno: **Šárka** Osobní číslo: **456716**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Úloha Městské policie hl. m. Prahy jako ostatní složky IZS při vyhlášení krizových stavů

Název diplomové práce anglicky:

The Role of the Municipal Police of the Capital City of Prague as the Other Component of the Integrated Rescue System in Solution Crisis Situations

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude analýza úkolů a postupů Městské policie hl. m. Prahy jako ostatní složky IZS při vyhlášení krizového stavu, stavu nebezpečí a nouzového stavu. Práce bude založena na analýze dat a plánovacích dokumentů, evaluaci praktických zkušeností a rovněž bude použita analogie s krizovými stavy a mimořádnými událostmi, na jejichž řešení se MP HMP podílela. V teoretické části bude definována odborná terminologie týkající se oblasti krizového řízení a obecní policie, bude zde uveden přehled možného využití MP Prahy při vyhlášení krizového stavu. Dále se teoretická část bude zabývat přípravou MP HMP na některé krizové stavy. Praktická část bude obsahovat SWOT analýzu současného stavu připravenosti a využití MP Prahy při krizových stavech. V práci budou dále komparována oprávnění a povinnosti MP HMP, Policie České republiky a obecní policie Slovenské republiky při řešení krizových situací. Výstupem práce bude identifikace problémových oblastí činnosti MP HMP při vyhlášení některých krizových stavů a navržení možných řešení k jejich eliminaci.

Seznam doporučené literatury:

- [1] ŠEBESTA, Patrik, Zákon o obecní policii: komentář, Praha: Wolters Kluwer, 2018, Komentáře (Wolters Kluwer ČR), ISBN 978-80-7552-455-3
- [2] ŠTĚTINA, Jiří a kol., Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách, Praha: Grada, 2014, 560 s., ISBN 978-80-247-4578-7
- [3] VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER, Ivo, ZÍDKA, Aleš, Obecní policie, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-463-3
- [4] VETEŠNÍK, Pavel, Zákon o obecní policii: komentář, ed. 2., Praha: C.H. Beck, 2019, Beckovy komentáře, ISBN 978-80-7400-729-3

Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Josef Sedlák

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **23.09.2019**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2021**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Úloha Městské policie hl. m. Prahy jako ostatní složky IZS při vyhlášení krizových stavů vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 20.05.2020

.....
Bc. Šárka Preiningerová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce Ing. Josefovi Sedlákovi, za jeho trpělivost a ochotu se mnou spolupracovat a mému kolegovi Ing. Martinu Holubovi z Městské policie hl. m. Prahy za poskytnutí cenných podkladů a zodpovězení mých dotazů k realizaci praktické části, bez kterých bych nemohla zpracovat tuto diplomovou práci.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na problematiku úlohy Městské policie hl. m. Prahy jako ostatní složky integrovaného záchranného systému při vyhlášení krizových stavů. V diplomové práci je využito literárních zdrojů a praktických zkušeností, které jsem získala šestiletou praxí u Městské policie hl. m. Prahy v přímém výkonu služby. V teoretické části se budeme zabývat přehledem možného využití Městské policie hl. m. Prahy při vyhlášení krizového stavu a dále přípravou Městské policie hl. m. Prahy na některé krizové stavy. Bude zde definována odborná terminologie daného problému. Praktická část přinese přehled o současném stavu připravenosti a využití Městské policie hl. m. Prahy při krizových stavech. Bude provedena komparace oprávnění a povinností Městské policie hl. m. Prahy, Policie České republiky a obecní policie Slovenské republiky při řešení krizových situací. Výsledkem práce bude identifikace problémových oblastí činnosti Městské policie hl. m. Prahy při vyhlášení některých krizových stavů a navržení možných řešení k jejich zlepšení.

Klíčová slova

Městská policie; Obecní policie Slovenské republiky; Policie České republiky; krizové řízení; krizová situace; integrovaný záchranný systém.

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the role of the Prague Municipal Police as other components of the Integrated Rescue System in emergency situations. The thesis uses literary sources and practical experience I acquired during my six-year employment at the Prague Municipal Police in the line of duty. The theoretical part contains an outline of possible utilization of the Prague Municipal Police during emergency, and further develops the topic of preparation of the police for certain emergency situations. It shall also include definitions of terms related to this issue. The practical part provides an overview of the current state of preparedness and utilization of the Prague Municipal Police in emergencies. I shall also compare the rights and obligations of the Prague Municipal Police, the Police of the Czech Republic and the Municipal Police of the Slovak Republic in solving emergency situations. The outcome of the thesis shall be areas of concern of the Prague Municipal Police in emergency situations, and proposal of possible solutions for their improvement.

Keywords

Municipal police; Municipal Police of the Slovak Republic; Police of the Czech Republic; crisis management; emergency situation; integrated rescue system.

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíle práce a hypotézy	11
3	Přehled současného stavu.....	12
3.1	Základní pojmy	12
3.1.1	Mimořádná událost.....	12
3.1.2	Krizová situace	12
3.1.3	Krizové stavy	12
3.1.4	Hrozba	13
3.1.5	Riziko	14
3.1.6	Pohroma.....	14
3.1.7	Katastrofa	15
3.1.8	Havárie.....	15
3.1.9	Integrovaný záchranný systém	16
3.1.10	Záchranné práce.....	16
3.1.11	Likvidační práce	17
3.2	Historie obecní policie	17
3.2.1	Historie obecní policie do roku 1918.....	18
3.2.2	Historie obecní policie v období 1918 – 1939	19
3.2.3	Historie obecní policie v období 1939 – 1947	21
3.2.4	Historie obecní policie po roce 1947	22
3.3	Současný stav obecní policie.....	23
3.3.1	Zřízení obecní policie.....	24
3.3.2	Spolupráce obecní policie a Policie ČR	25

3.3.3	Obecní, městská policie	27
3.3.4	Úkoly obecní policie	27
3.3.5	Oprávnění strážníka	29
3.3.6	Veřejnoprávní smlouva	29
3.4	Městská policie hl. m. Prahy	31
4	Metodika.....	37
5	Výsledky	38
5.1	Obecní policie v krizovém stavu	38
5.1.1	SWOT analýza	46
5.2	Oprávnění strážníka a policisty v krizovém stavu.....	47
5.3	Obecní policie Slovenské republiky	54
6	Diskuze	66
6.1	Obecní policie.....	66
6.1.1	Zařazení obecní policie mezi složky IZS.....	66
6.1.2	Městská policie hl. m. Prahy v době krizového stavu	74
6.1.3	Městská policie hl. m. Prahy při mimořádné události.....	83
6.1.4	Cvičení v rámci IZS.....	86
6.2	SWOT analýza.....	93
6.2.1	Silné stránky	93
6.2.2	Slabé stránky	97
6.2.3	Příležitosti.....	101
6.2.4	Hrozby	104
6.3	Oprávnění strážníka a policisty v krizovém stavu.....	107
6.4	Obecní policie Slovenské republiky	111

6.5	Identifikace problémových oblastí.....	115
7	Závěr	118
8	Seznam použitých zkratk.....	119
9	Seznam použité literatury	120
10	Seznam použitých obrázků	130
11	Seznam použitých tabulek.....	131
12	Seznam Příloh.....	132

1 ÚVOD

Dnes lidé vyžadují mnohem více než v minulosti. Mají právo na informace a chtějí vědět více o rizicích, které se jich dotýkají, o tom, kdo je za ně zodpovědný. Veřejnost si žádá, aby rizika byla primárně odpovědností státu a nikoli osobní záležitostí jednotlivců, kterým existující rizika nevyhovují.

Pojem krizové řízení se ve státní správě stává v současné době stále diskutovanějším tématem. Nabývá na důležitosti, a s tím tak vzrůstá potřeba se připravit na různé situace, které ohrožují naši společnost a ve výsledku každého z nás.

Do roku 2001 nebyly stanoveny jednotlivé postupy a pravomoci pro zasahující složky při mimořádných událostech. Tato situace se zlepšila vznikem takzvaných krizových zákonů (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (o IZS), zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, které vstoupily v platnost právě v roce 2001.

Více než šest let pracuji v přímém výkonu služby u Městské policie hl. m. Prahy, kde jsem měla možnost spolupracovat při mnoha událostech společně se složkami integrovaného záchranného systému. Na základě zkušeností jsem si zvolila takové téma diplomové práce, kde vím, že mohu uplatnit své znalosti a zkušenosti. Pokusím se v této práci identifikovat problémové oblasti v souvislosti s krizovými stavy, které vyžadují zlepšení a zároveň navrhnout jejich řešení.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem diplomové práce je určení zařazení obecní policie, tedy i Městské policie hl. m. Prahy, v rámci zákona o integrovaném záchranném systému (IZS) mezi ostatní složky IZS a vymezit možnost využití obecní policie jako ostatní složky IZS při řešení některých krizových stavů. Dále je cílem diplomové práce identifikovat problémové oblasti v souvislosti s krizovými stavy a navrhnout jejich řešení.

Jelikož každá obecní policie je jinak vybavena a má jiné finanční možnosti, je diplomová práce zaměřena na Městskou policii hl. m. Prahy, která je největší v České republice co do počtu strážníků, počtu jednotlivých útvarů, tak i disponuje nejvyšším rozpočtem (za rok 2019 činil přes dvě miliardy korun českých).

V diplomové práci bude provedena komparace oprávnění strážníků obecní (městské) policie s oprávněními policistů Policie České republiky a oprávněními strážníků Slovenské republiky v rámci využitelnosti při řešení krizových situací.

Stanovené pracovní hypotézy:

Hypotéza č. 1: Obecní policie není dostatečně jasně definovaná mezi ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Hypotéza č. 2: Městská policie hl. m. Prahy má potenciál v rámci podpory složek integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí a krizových stavů.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Základní pojmy

V následujícím textu jsou uvedeny a vysvětleny pojmy, které souvisejí s problematikou mimořádných událostí (MU) a krizových situací (KS), se kterými se lze setkat v rámci využití obecní policie při řešení MU a KS.

3.1.1 Mimořádná událost

Mimořádná událost je v § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek, nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

3.1.2 Krizová situace

Krizovou situací se podle § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

3.1.3 Krizové stavy

Stav nebezpečí – je vymezen v § 3 zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Vyhláší jej hejtman kraje nebo primátor hl. m. Prahy v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetek, životní prostředí nebo vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, jestliže nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS. Stav nebezpečí lze vyhlásit pro celý kraj nebo jeho část na dobu nejvýše 30 dnů. Prodloužen může být pouze se souhlasem vlády.

Nouzový stav – je vymezen v čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Vyhláší jej vláda ČR, je-li nebezpečí z prodlení,

může jej vyhlásit předseda vlády. Jeho rozhodnutí vláda do 24 hodin od vyhlášení schválí nebo zruší. Nouzový stav se vyhlásí v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Nouzový stav se vyhláší pro celý stát nebo omezené území státu, nejdéle na 30 dnů. Prodloužen může být jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

Stav ohrožení státu – je vymezen v čl. 7 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Vyhláší jej Parlament ČR na návrh vlády ČR, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. Stav ohrožení státu se vyhláší pro celý stát nebo omezené území státu. Doba trvání není omezena.

Válečný stav – je vymezen v čl. 43 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Vyhláší jej Parlament ČR, je-li Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Válečný stav se vyhláší pro celý stát. Doba trvání není omezena.

3.1.4 Hrozba

Hrozba je podle Bezpečnostní strategie ČR z roku 2003 jakýkoliv fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy ČR. Hrozba může být přírodním, tedy na lidské činnosti přímo nezávislým jevem, nebo může být způsobena aktérem nadaným vůlí nebo úmyslem – jedincem, skupinou, organizací, státem.

Terminologický slovník MV ČR z roku 2016 definuje hrozbu jako přírodní nebo člověkem podmíněný proces představující potenciál, tj. schopnost zdroje hrozby být aktivován a způsobit škodu. Tento potenciál může být spuštěn záměrně nebo náhodně využit pro atakování specifických zranitelností aktiva. Hrozba bývá zdrojem rizika.

3.1.5 Riziko

Výraz riziko pochází z italského a původně znamenal úskalí v mořeplavbě. Historických výkladů bylo více, např. riskovat znamená být odvážný. (Fiala, 2010, s. 14)

Pojmem riziko se podle Bezpečnostní strategie z roku 2003 rozumí možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. Riziko je vždy odvoditelné a odvozené z konkrétní hrozby. Míru rizika, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby a ze zranitelnosti zájmu, je možno posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází i z posouzení naší připravenosti hrozbám čelit.

Terminologický slovník MV ČR z roku 2016 dále definuje, že riziko také představuje účinek nejistoty na dosažení cílů nebo pravděpodobnost výskytu nežádoucí události s nežádoucími následky.

Vztah hrozby a rizika lze názorně ukázat na příkladu sopky. Hrozbou může být např. existence činné sopky, nebezpečím je pak láva a další produkty sopečného výbuchu. Riziko je míra pravděpodobnosti, jak tato činná sopka svou nebezpečnou činností negativním způsobem ovlivní životy lidí, jejich zdraví a majetek v blízkém či vzdálenějším okolí sopky. (Antušák, 2016, s. 43)

3.1.6 Pohroma

Pohromou se rozumějí podle § 2 odst. 12 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, zejména živelní pohromy, požáry, průmyslové a ekologické havárie, které ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.

Za živelnou pohromu lze považovat neovladatelnou mimořádnou událost velkého rozsahu, vzniklou v důsledku působení ničivých přírodních sil. (Víšek, 2012, s. 10)

3.1.7 Katastrofa

Mimořádná událost takové intenzity, která přesahuje možnost adekvátní odezvy činnosti složek integrovaného záchranného systému a orgánů krizového řízení. (Hrivnák, 2009, s. 145)

3.1.8 Havárie

Terminologický slovník MV ČR z roku 2016 definuje havárii jako mimořádnou událost, ke které došlo v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady. Havárie je mimořádné závažné zhoršení nebo mimořádné závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod. Za havárii se vždy považují případy závažného zhoršení nebo mimořádného ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod ropnými látkami, zvláště nebezpečnými látkami, popřípadě radionuklidy nebo dojde-li ke zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod v chráněných oblastech přirozené akumulace vod nebo v ochranných pásmech vodních zdrojů.

V § 2 písm. g) zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, je závažná havárie definována jako mimořádná, částečně nebo zcela neovladatelná, časově a prostorově ohraničená událost, zejména závažný únik nebezpečné látky, požár nebo výbuch, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním objektu, vedoucí k vážnému ohrožení nebo k vážným následkům na životech a zdraví lidí a zvířat, životním prostředí nebo majetku a zahrnující jednu nebo více nebezpečných látek.

V § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, je definována radiační havárie jako mimořádná událost nezvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávající práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla, nebo vzniklá v důsledku nálezu, zneužití nebo ztráty radionuklidového zdroje, která vyžaduje zavedení neodkladných ochranných opatření pro obyvatelstvo.

3.1.9 Integrovaný záchranný systém

Pod pojmem integrovaný záchranný systém (IZS) se podle § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, rozumí koordinovaný systém jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Podle § 3 se IZS použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami IZS. V § 4 jsou složky integrovaného záchranného systému rozděleny do dvou skupin, na základní složky IZS a na ostatní složky IZS.

Mezi základní složky IZS patří Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil; ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory; ostatní záchranné sbory; orgány ochrany veřejného zdraví; havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby; zařízení civilní ochrany; neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Pokud tyto poskytovatelé zdravotních služeb uzavřou s místně příslušným poskytovatelem zdravotnické záchranné služby nebo krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání (§ 21 zákona o IZS), začlení je hasičský záchranný sbor kraje do poplachového plánu IZS kraje a stanou se ostatními složkami IZS i pro období mimo krizový stav.

3.1.10 Záchranné práce

Záchrannými pracemi podle § 2 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., je činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých

mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

3.1.11 Likvidační práce

Likvidačními pracemi podle § 2 písm. d) zákona č. 239/2000 Sb., jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

3.2 Historie obecní policie

Výraz policie vychází z řeckého slova polis – obec, město, v přeneseném slova smyslu stát. V českém prostředí byl užíván výraz četnictvo, pocházející z jihoslovanského původu a označovalo lupiče či banditu, teprve později se výraz využíval pro příslušníky oddílů, určených k boji s banditismem. Jejich členové se označovali za policisty, četníky atd. Označení strážník je odvozené od názvů policejní stráž, bezpečnostní stráž apod. (Macek, 1997, s. 9)

První zprávy o policejních institucích se objevují až v antických státech. Je to zapříčiněno do té doby nedokonalou diferenciací armády a policie. Již ve 4. století př. n. l. působí v Athénách skytští lučištníci, konající pořádkovou službu. Ve starém Římě se objevují zmínky o městských „kohortech“ (cohortes urbanae) i městských hasičích (cohortes vigilum), konající hlídkovou činnost. Ve středověku se o výkon bezpečnostní služby dělili převážně panovníci, šlechta a později i nově vznikající města. Ve středověku atypickou bezpečnostní složkou jsou například templáři, rytířský duchovní řád z dob křížáckých výprav do Palestiny. Řád vznikl v roce 1118. Jeho první úkoly byly čistě policejní, tedy ochrana poutníků na veřejných cestách mezi Jaffou a Jeruzalémem před vrahy a lupiči. Po několik následujících staletí byl výkon policejních složek spíše univerzálního charakteru, tedy jak policejního, tak vojenského. Za pravlast moderní policie můžeme považovat Anglii. V Londýně roku 1829 byl založen sbor konstáblů. Podle londýnského vzoru byla zřízena v roce 1845 policie v Madridu, v roce 1848 v Berlíně, v roce 1852 v Paříži, následně podle tohoto vzoru začali vznikat podobné sbory ve Švédsku, Dánsku, Rumunsku, Itálii,

Belgii, Rusku a dalších evropských státech, mimo Evropu se jednalo například o britské kolonie, Spojené státy americké a Japonsko. (Macek, 1997, s. 10 – 12)

Pojmem policie lze chápat, tak, jak je to i v současnosti chápáno, policejní subjekt nebo bezpečnostní sbor, tedy bezpečnostní aparát, nebo vrchnostenskou činnost, tedy činnost veřejné správy. (Malý, Soukup, 2010, s. 1075)

Policíí jsou označovány jak subjekty policejní činnosti vykonávající, tak i okruhy vykonávané činnosti. (Nedorost, 1995, s. 7)

Historii obecní policie lze rozdělit do čtyř období. 1. Období do roku 1918, 2. období 1918 – 1939, 3. období 1939 – 1947, 4. období po roce 1947.

3.2.1 Historie obecní policie do roku 1918

V 19. století vedle sebe působily státní policie a místní (obecní) policie. Praha neměla možnost zřídit vlastní pořádkovou stráž, postupně však mohla budovat strážnictvo zdravotní, veterinární a stavební. Mimo státní policii a obecní policii zde existovalo četnictvo. Zánik Rakouska – Uherska znamenal pro policii mnoho změn. (Balabán a kol., 2007, s. 250)

Základem činnosti obecních orgánů byl říšský zákon č. 18/1862, jimiž se směřují základní pravidla, podle kterých se mají uspořádat obecní záležitosti. V článku 5 byl stanoven rozsah samostatné působnosti obce, zejména spočívající v: „... přihlížeti k bezpečnosti osoby a jmění; péči míti o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, též o bezpečné a snadné ježdění po silnicích a vodách, jakož ji přísluší konati policii polní; přísluší ji konati policii, k věcem potravním se vztahující, a přihlížeti k prodeji na trhu, zvláště pak dohlížeti k míře a váze; vykonávati policii zdravotní; konat policii, čeledi a dělníků se týkající a držeti ruku nad řádem čeledním; konati policii mravnostní; konati policii v případě staveb a ohně, držeti ruku nad řádem stavěcím a udělovati policejní povolení k stavbě“. K tomuto účelu mohla obec zřizovat zvláštní policejní stráž a vydávat příslušná nařízení formou policejních řádů. (Vojáček a kol., 2010, s. 266)

Policejní funkci vykonávala obec, jako nejnižší instance, pokud policejní činnost nebyla přenesena na státní policejní úřad. Zejména ve statutárních městech část samostatné působnosti byla přikázána policejnímu ředitelství. Zřídit obecní policii bylo právem obce, nikoliv povinností. Rozsah obecní policie byl závislý na velikosti a potřebách obce a na jejich finančních možnostech. Obecní policie byla podřízena starostovi. Jejich organizace, výstroj, vybavení i odborná příprava nebyla jednotná. Pokud v obci nevykonávala činnost obecní policie ani státní policejní úřad, vykonávalo zde činnost četnictvo. (Vetešník a kol., 2013, s. 17 – 18)

V době 1. světové války městskou pořádkovou službu vykonával vedle policejních složek Spolek ostrostřelců, kteří byli veřejností nazýváni šofršici. Členové spolku přijali po 1. světové válce označení Národní garda 1 a 2. (Balabán a kol., 2007, s. 250)

3.2.2 Historie obecní policie v období 1918 – 1939

Zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, bylo mimo jiné stanoveno, že veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti a všechny úřady samosprávné, státní a župní, ústavy státní, zemské, okresní a zejména i obecní jsou podřízeny Národnímu výboru a prozatím úřadují a jednají dle dosavadních platných zákonů a nařízení. (Vetešník a kol., 2013, s. 18)

V období 1918 – 1945 zajišťovala pořádkovou službu státní policie, četnictvo a obecní policie. Místní policie dbala o pořádek na veřejných místech. Pracovní náplň místní policie se v průběhu let měnila jen minimálně. (Balabán a kol., 2007, s. 251)

Síť státních policejních úřadů byla za bývalé monarchie dosti řídká, protože výkon policie byl svěřen především obcím. Zákon č. 165/1920 Sb. z. a n., o zřizování nových policejních úřadů, zmocňoval vládu do 5 let ode dne účinnosti zákona zřizovat se souhlasem obce státní policejní úřady tam,

kde to bylo potřeba. Nově zřízené policejní úřady měly převzít odbor působnosti obecní, a to policie bezpečnostní, mravnostní a čelední, a odbor působnosti okresní správy politické ve věcech policejní správy. (Macek, 1999, s. 21 – 26)

Zákon č. 299/1920 Sb., o četnictvu, ve znění pozdějších předpisů, v § 10 umožňoval politickým úřadům státním určit, že četnictvo má spolupůsobit v záležitostech místní policie, avšak za předpokladu, aby tím bezpečnostní služba četnictva netrpěla. Obecní policie byla označována jako obecní stráž bezpečnosti nebo komunální policie. (Vetešník a kol., 2013, s. 18)

V roce 1931 byl vydán zákaz kouření v živnostech potravinářských, v holírnách, závodech kadeřnických, lékárnách a drogériích. Zastupitelstvo obce uložilo místní policii, vedle stíhání přestupků porušování tržního řádu a předpisů o čistotě ulic, kontrolovat i zákaz kouření. (Balabán a kol., 2007, s. 251)

Podle vládního nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy, které bylo přijato na základě sílící tendence fašistického Německa, mohly politické (státní policejní) úřady, v případě obavy, že by mohl být narušen veřejný pořádek, na dobu přechodné potřeby přibrat pro výkon bezpečnostní služby i členy obecní stráže bezpečnosti a upravit jejich službu podle potřeby. Obecní stráž bezpečnosti mohla být podřízena pod vedení policejních strážních sborů. V takovém případě náležela přibraným členům obecní stráže bezpečnosti stejná práva a povinnosti, jako příslušely členům policejních strážních sborů, pokud neustanovil příslušný politický úřad jinak. Na obecní stráž bezpečnosti, která neměla samostatnou právní úpravu, se tak vztahoval zákon č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti, ve znění pozdějších zákonů. (Vetešník a kol., 2013, s. 18 – 19)

3.2.3 Historie obecní policie v období 1939 – 1947

V prvních letech Protektorátu Čechy a Morava, vydaném Výnosem Vůdce a říšského kancléře č. 75/1939 Sb., o Protektorátu Čechy a Morava, platily pro obecní policii dosavadní předpisy, zejména vládní nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy. Obecní policie tedy fungovala obdobně, jako v předchozím období. (Macek, 2001, s. 75)

Vládní nařízení č. 250/1942 Sb., o obecní výkonné policii, přineslo zásadní změny ve fungování obecních policií. V § 3 zákona se uvádí, že obce s více než 10000 obyvateli jsou povinny zřídit a udržovat obecní výkonnou policii. Tato povinnost se nevztahuje na obce, pro které byl zřízen vládní policejní úřad. Jsou-li pro to zvláštní důvody, může být povinnost zřídit obecní výkonnou policii uložena i menším obcím. Jiné obce nejsou oprávněny udržovat obecní výkonnou policii. Obecní výkonná policie se člení na uniformovanou a neuniformovanou výkonnou policii. Zbrojení, vyzbrojování a vycvičování je podle jednotných zásad vydaných ministrem vnitra. Oprávnění použití zbraně jsou stejné jako pro četnictvo. Příslušníci obecní výkonné policie jsou obecními zaměstnanci. Pro služební a platové poměry příslušníků obecní výkonné policie jsou směrodatné předpisy, platné pro vládní policii. Náklady na policii nese obec.

Vládní nařízení č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii, přiřazuje obecní výkonnou policii pod uniformovanou protektorátní policii jako uniformovanou obecní výkonnou policii a pod neuniformovanou protektorátní policii jako obecní kriminální policii. Ministr vnitra může přenést úkoly uniformované obecní výkonné policie na četnictvo nebo na vládní policii s tím účinkem, že odpadá povinnost nebo oprávnění zřídit a udržovat uniformovanou obecní výkonnou policii. Obecní kriminální policie podléhá po odborné stránce pokynům vládní kriminální policie. Ministr vnitra může přenést úkoly obecní

kriminální policie na vládní kriminální policii s tím účinkem, že odpadá povinnost nebo oprávnění zřídit a udržovat obecní kriminální policii.

Obecní výkonná policie i protektorátní policie zanikla zákonem č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti. (Vetešník a kol., 2013, s. 20)

3.2.4 Historie obecní policie po roce 1947

Zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti, zřídil Sbor národní bezpečnosti jako výkonný orgán správních úřadů národní bezpečnosti. Příslušníci obecní výkonné policie se včlenili do Sboru národní bezpečnosti. Národní výbory již nemohly zřízovat a udržovat bezpečnostní sbory pro své všeobecné úkoly národní bezpečnosti. Místní národní výbory v obcích, kde se příslušníci obecní výkonné policie včlenili do Sboru národní bezpečnosti, byly povinny odevzdat bezplatně státu do vlastnictví jejich výzbroj a výstroj a za přiměřenou náhradu věcná zařízení. Byly povinny dát za přiměřené nájemné do užívání budovy a místnosti, které v den účinnosti zákona byly převážně určeny pro úřední potřeby příslušných orgánů při jejich službě v oboru národní bezpečnosti. Místo toho vznikl institut pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, k ochraně lidově demokratického zřízení, střežení státních hranic, zajištění bezpečnosti osob a majetku a k udržování veřejného pořádku. Ke službě mohli být povoláni dobrovolně se hlásící spolehliví občané, kteří, jsou-li zjevně označeni, mají stejná práva a povinnosti jako příslušníci Sboru národní bezpečnosti. Označení byli modrou páskou s bílými písmeny „Pomocná stráž VB“. Páska se nosila na levém záloktí. V roce 1962 byly vyhláškou ministra vnitra č. 56/1962 Sb., o Pomocné strážce Veřejné bezpečnosti, Pomocné strážce Veřejné bezpečnosti jednou z forem přímé účasti občanů na ochraně veřejného pořádku. Byly stanoveny předpoklady výkonu funkce, a to dobrovolně se hlásící občané, starší 18 let, kteří požívají všeobecné vážnosti a důvěry, a kteří jsou ostatním příkladem v práci, ve veřejné činnosti i v osobním životě. Ve vyhlášce bylo stanoveno nové označení prokazování příslušnosti, a to žlutá páska s modrými písmeny „PS VB“

(Pomocná stráž Veřejné bezpečnosti). Páska se nosila na levém záloktí. Institut Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti zanikl zákonem č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie. (Vetešník a kol., 2013, s. 20 – 22)

V následujících desetiletích se ukázalo, že zrušení obecní policie bylo krajně neprozřetelné. Snaha o narovnání vzniklého stavu na úseku veřejného pořádku vedla v roce 1972 ke vzniku Inspekce veřejného pořádku národních výborů, zvané také jako šedý mor, podle jejich šedého stejnokroje. Při výkonu v civilním oděvu, nosili inspektoři na rukávu modrou pásku se žlutými písmeny „IVP“ (inspekce veřejného pořádku). (Balabán a kol., 2007, s. 251)

Inspekce veřejného pořádku se plněním úkolů přiblížila k činnosti obecních policií, nemohla ji zcela nahradit. Institut inspekce veřejného pořádku zanikl zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). (Vetešník a kol., 2013, s. 24)

V roce 1991 byl přijat zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který umožnil obcím plnit funkci na úseku veřejného pořádku na vyšší kvalitativní i faktické úrovni.

3.3 Současný stav obecní policie

Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), dal obecnímu zastupitelstvu oprávnění k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku zřídit obecní policii na základě zvláštního zákona. Tímto zvláštním zákonem byl zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, přijatý dne 6. prosince 1991, s účinností od 1. 1. 1992. Do té doby sice měli pověřeni pracovníci úřadů pravomoci v oblasti zajišťování veřejného pořádku, ale neměli dostatečné nástroje na jejich donucení.

Výkon činnosti obecní policie mohl začít až od 3. 4. 1992, po účinnosti vyhlášky Ministerstva vnitra České republiky č. 129/1992 Sb., o odborných předpokladech pracovníků obecní policie a způsobu jejich ověřování. S účinností od 24. 4. 1996 byla vyhláška nahrazena vyhláškou Ministerstva vnitra č. 88/1996

Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii a s účinností od 1. 1. 2009 vyhláškou Ministerstva vnitra č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii. Vyhláška upravuje odbornou způsobilost a zkušební řád, náležitosti osvědčení, vzor průkazu obecní policie, označení strážníka a dopravního prostředku obecní policie a statistické údaje poskytované obcí ministerstvu.

Další prováděcí vyhláškou k zákonu o obecní policii je vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie, účinné od 1. 1. 2009.

3.3.1 Zřízení obecní policie

Zákonem č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona České národní rady č. 439/1991 Sb., zákona České národní rady č. 485/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 553/1991 Sb., bylo s účinností od 1. 7. 1992 obecnímu zastupitelstvu vyhrazeno zřizovat obecní (městskou) policii, a to v samostatné působnosti obce. Zákon č. 302/1992 Sb., byl s účinností od 12. 11. 2000 nahrazen zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Podle nového zákona o obcích mohli obce zřizovat obecní policii jako organizační složku obce, kterou upravuje zvláštní zákon. Zákon o obcích byl měněn novelou zákona č. 313/2002 Sb., s účinností o 1. 1. 2003, kde bylo stanoveno, že obce mohou zřizovat obecní policii, a že zvláštní zákon upravuje zřízení a činnost obecní policie. Zřizování a zrušování obecní policie podle novely zákona o obcích je vyhrazeno zastupitelstvu obce. Stejná situace byla i v hlavním městě Praze podle zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, účinném od 12. 11. 2000 a pozměňovacím zákonem č. 311/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a o změně některých dalších zákonů, účinném od 1. 1. 2003.

Zákon o obecní policii dává obci, respektive zastupitelstvu obce, oprávnění, nikoliv povinnost, zřizovat obecní policii, která je podřízena obci a veškeré náklady na zřízení a provoz hradí obec z vlastních prostředků.

Zákon o obecní policii nevymezoval obecní policii žádné postavení v obci, byla tak pouze součástí obce bez funkcionálního zařazení. Od 12. 11. 2000 byla obecní policie stanovena zákonem o obcích jako organizační složka obce. Od 1. 1. 2003 byla novelou zákona o obcích obecní policie stanovena orgánem obce.

Činnost obecní policie byla koncipována jako činnost veřejně prospěšná, jejímž prostřednictvím zajišťuje obec klid a pořádek na území obce. Obecní policie nenahrazuje a ani nemůže nahrazovat činnost policejních bezpečnostních sborů, jelikož na obec nelze přenést některé garance, které svým občanům může poskytnout pouze stát, zejména v oblasti trestně-právní ochrany osob a majetku. Obecní policii lze chápat jako výkonný nástroj obce, jehož prostřednictvím obec zajišťuje klid a pořádek na svém území. (Vetešník, 2019, s. 4 – 5)

Zákon České národní rady č 553/1991 Sb., o obecní policii, který nabyt účinnosti dnem 1. 1. 1992, byl novelizován zákony č. 67/1993 Sb., 163/1993 Sb., 82/1995 Sb., 153/1995 Sb., 132/2000 Sb., 311/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2008 Sb., 227/2009 Sb., 427/2010 Sb., 375/2011 Sb., 142/2012 Sb., 494/2012 Sb., 303/2013 Sb., 64/2014 Sb., 204/2015 Sb., 188/2016 Sb., 65/2017 Sb., 183/2017 Sb., 248/2017 Sb., a zákonem, který k datu 10. 5. 2020 byl ve schvalovacím procesu, označeným Sněmovní tisk č. 550, schváleným poslaneckou sněmovnou dne 4. 3. 2020 v třetím čtení. Senát dne 5. 5. 2020 doručil poslanecké sněmovně návrh zákona s pozměňovacími návrhy k projednání.

3.3.2 Spolupráce obecní policie a Policie ČR

Zákon o obecní policii předpokládá vzájemnou součinnost a spolupráci obecní policie a Policie ČR. Pravomoci obecní policie a Policie ČR jsou v mnoha činnostech rozdílné a v určitých činnostech se překrývají. Obecní policie má své úkoly celkem úzce vymezeny v § 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii,

keré se vztahují k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona v rozsahu katastrálního území obce, která si obecní policii zřídila nebo na území obce, která nemá zřízenou obecní policii a s obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraj) uzavřela veřejnoprávní smlouvu s obcí, která obecní policii zřídila. Policie ČR především dohlíží na ochranu zákonitosti a dodržování právních norem na území celého státu, k čemuž má zřízeny specializované policejní útvary.

Spolupráce mezi obecní policií a Policií ČR je ustanovena v § 1 bod 3 zákona o obecní policii, kde je uvedeno, že obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Spolupráci upravuje i § 4d bod 3 zákona o obecní policii, kde je uvedeno, že obec je povinna před zkouškou zabezpečit školení čekatele ve vzdělávacím zařízení s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro přípravu k činnostem strážníka obecní policie. Obec je dále povinna před zkouškou zabezpečit u čekatele výcvik k používání donucovacích prostředků a realizaci oprávnění podle tohoto nebo zvláštního zákona (dále jen „výcvik“). Výcvik se provádí v zařízení s akreditací nebo jej provede policie na základě dohody mezi obcí a policií. Zařízení s akreditací nebo policie vydá čekateli potvrzení o vykonání výcviku, které je podmínkou, aby čekatel mohl složit zkoušku z odborné způsobilosti. Náklady školení a výcvik hradí obec. Další spolupráce spočívá v poskytování údajů z informačních systémů policie obecní policii podle § 11a zákona o obecní policii a v oprávnění předvést osobu na policii podle § 13 zákona o obecní policii. V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je spolupráce upravena § 14, ve kterém je uvedeno, že policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

V § 16 zákona o Policii ČR je upřesněna spolupráce policie s obcemi. V odst. 1 se uvádí, že útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. V odst. 2 je uvedeno, že místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. V tomto případě za obecní policii uzavírá písemnou koordinační dohodu s policií obec. Vycházíme z hlediska, kdy obecní policie nemá samostatnou právní subjektivitu a veškeré úkony tak činí obec. Nesmíme však zapomenout, že právě obec má na starosti zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku. Starosta obce může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

3.3.3 Obecní, městská policie

Aby však nedocházelo k pochybám a upřesnili jsme terminologii, je zapotřebí uvést, že obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie. Označení obecní policie je tedy následující: v obci – obecní policie, v městysu – obecní policie, v městě – městská policie, ve statutárním městě – městská policie, v hlavním městě Praze – městská policie.

Obecní policie je tvořena zaměstnanci obce zařazenými do obecní policie, kteří splňují podmínky § 4 odst. 1 písm. a) až e) (dále jen „čekatel“), splňují podmínky § 4 odst. 1 (dále jen „strážník“) a zaměstnanci, kteří nejsou čekatelem nebo strážníkem. Poslední skupina uvedených zaměstnanců nemůže vykonávat oprávnění strážníka ani prokazovat příslušnost k obecní policii.

3.3.4 Úkoly obecní policie

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona

přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílí se v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, podílí se na prevenci kriminality v obci, provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci, odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce, poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.

Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Na návrh osoby řídící obecní policii zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka. Podmínkou pověření určeného strážníka je předložení negativního lustračního osvědčení podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích.

Strážníkem může být občan České republiky, který je bezúhonný, je spolehlivý, je starší 18 let, je zdravotně způsobilý, dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (dále jen „osvědčení“).

Strážník je povinen při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem. Strážník je povinen poučit osoby o jejich právech, provádí-li podle tohoto zákona zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu

dovolují; v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí. Strážník je dále povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.

3.3.5 Oprávnění strážníka

Mezi oprávnění strážníků patří oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění požadovat prokázání totožnosti, oprávnění předvést osobu, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění zakázat vstup na určená místa, oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, oprávnění odejmout věc, oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven, oprávnění použít donucovací prostředky, oprávnění použít psa a oprávnění použít služební zbraň.

Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávním celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy. Veřejnoprávní smlouva vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlas krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti.

3.3.6 Veřejnoprávní smlouva

V rámci krizového řízení je ze zákona o obecní policii důležitý § 3b, doplněný do zákona o obecní policii s účinností od 1. 1. 2009, který umožňuje poskytnutí strážníků jiné obci, kde nezáleží, zda daná obec má či nemá zřízenou obecní policii a zda se daná obec nachází či nenachází v témže vyšším územním samosprávním celku (kraji).

K plnění úkolů podle § 2 nebo podle zvláštního zákona na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“) nebo kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast

většího počtu osob, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je společenská akce pořádána, oprávněn uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků. O uzavření veřejnoprávní smlouvy informuje starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, hejtmána kraje, na jehož území se obec nachází. V případě, že je na území obce pořádána společenská akce, informuje starosta obce o uzavření veřejnoprávní smlouvy krajský úřad kraje, na jehož území se obec nachází.

Strážníci, kteří na základě veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo § 3b plní úkoly na území jiné obce, prokazují oprávnění k plnění těchto úkolů písemným pověřením vydaným starostou obce, na jejímž území tyto úkoly plní. Písemné pověření zaniká skončením platnosti veřejnoprávní smlouvy.

Podmínkou uzavření veřejnoprávní smlouvy dle § 3b je vyhlášení krizového stavu na území obce, na kterém budou strážníci obecní policie jiné obce působit. Pojem krizový stav vychází z § 2 krizového zákona, kde se krizovou situací rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“). Z této definice vyplývá, že krizovým stavem je vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu. Stav nebezpečí je definován v § 3 krizového zákona, nouzový stav je definován v čl. 5 a 6 ústavního zákona o bezpečnosti ČR a stav ohrožení státu je definován v čl. 7 ústavního zákona o bezpečnosti ČR.

Veřejnoprávní smlouvu nelze uzavřít před vyhlášením krizového stavu na území obce, kam jsou strážníci poskytnuti, jelikož podmínkou je faktické vyhlášení krizového stavu. Nelze tedy veřejnoprávní smlouvu uzavřít při přípravě na krizové stavy. Platnost a účinnost veřejnoprávní smlouvy je omezena nejdéle na dobu trvání krizového stavu. Veřejnoprávní smlouva může být ukončena i dříve, nesmí však pokračovat po skončení krizového stavu.

Účelem uzavření veřejnoprávní smlouvy je dočasné přidělení strážníků k jinému zaměstnavateli za účelem zvládnutí krizových stavů.

Veřejnoprávní smlouva je druhem veřejnoprávní smlouvy dle § 160 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, což obci umožňuje převést zaměstnance, v tomto případě strážníka, k jinému zaměstnavateli na dobu nezbytně nutnou i bez jeho souhlasu (§ 43a zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. c) ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod). (Šebesta, 2018, s. 72 – 76)

Strážníci, kteří na základě veřejnoprávní smlouvy plní úkoly na území jiné obce, plní úkoly obecní policie dle § 2 zákona o obecní policii v rámci krizového řízení dle § 2 písm. a), § 21 a § 22 krizového zákona a § 15 a § 16 zákona o IZS.

Pro úplnost by zde mělo být uvedeno, že od 1. 1. 2018 je navíc možné využívat tento typ veřejnoprávní smlouvy rovněž v případě obcí, kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast většího počtu osob, např. významné koncerty a festivaly, historické rekonstrukce bitev, význačná sportovní utkání a závody, dožínky, poutě apod.

3.4 Městská policie hl. m. Prahy

Městská policie hl. m. Prahy byla zřízena dne 11. 5. 1995 obecně závaznou vyhláškou hl. m. Prahy č. 5/1992, o zřízení Městské policie hlavního města Prahy, na základě usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 26. 3. 1992. Od doby vzniku se Městská policie hl. m. Prahy postupně rozšiřovala, vzniklo centrální operační středisko, začaly vznikat specializované útvary, výcvikové a vzdělávací zařízení, oblastní velitelství, která byla následně nahrazena obvodními ředitelstvími Městské policie hl. m. Prahy 1 až 15 atd.

Od doby vzniku Městské policie hl. m. Prahy (MP Prahy) se vyvíjel i počet strážníků, kteří pro MP Prahy pracovali. V době vzniku měla MP Prahy

87 strážníků, v roce 2002, po deseti letech činnosti, měla 1300 strážníků, v roce 2012, po dvaceti letech činnosti, 2700 strážníků, v roce 2019 necelých 2000 strážníků. (Městská policie hl. m. Prahy, web, 2019)

Zastupitelstvo pověřilo plněním některých úkolů při řízení Městské policie hl. m. Prahy určeného strážníka, kterým je ředitel MP Prahy. Ředitel MP Prahy má dva náměstky, náměstka pro ekonomiku a náměstka pro výkon služby. Pod ředitele MP Prahy patří Interní auditor, Kancelář ředitele, Obvodní ředitelství pro Prahu 1 až 15, Oddělení kontroly a stížností, Oddělení personální, Právní oddělení a Oddělení prevence. Pod náměstka pro ekonomiku patří Útvar ekonomických analýz a účetnictví, Útvar provozního a logistického zabezpečení, Útvar informačních a komunikačních technologií a Útulek pro opuštěná zvířata. Pod náměstka pro výkon služby patří Centrální operační středisko, Útvar řešení přestupků, Útvar vzdělávání, Hlídkový útvar, Útvar pořiční a Útvar psodů. Současná organizační struktura MP Prahy je znázorněna na obrázku č. 1 na straně 36.

Struktura MP Prahy je rozdělena na jednotlivá obvodní ředitelství (OŘ) pro Prahu 1 až 15, která mají územní členění kopírující obvody městských částí a na útvary s celopražskou působností.

Výkon služby na jednotlivých OŘ je od roku 2000 rozdělen na výkon služby hlídkové služby a výkon služby strážníků-okrskářů. Hlídková služba pracuje v nepřetržitém pracovním režimu 24/7, kdy výkon služby je rozdělen do čtyř směn, které vykonávají dvanáctihodinové služby, denní a noční v pravidelném režimu. Výkon hlídkové služby je zaměřen na zajišťování oznámení na linku tísňového volání (156); nařizování odtahů vozidel tvořících překážku silničního provozu a stojících neoprávněně na vyhrazeném parkovišti; nasazování technického prostředku k zabránění odjezdu vozidel, tzv. botičku (TPZOV) na vozidla stojící v zákazu vjezdu, tvořící zábor veřejného prostranství nebo stojící na chodníku, kde to dopravní značkou není povoleno, pokud netvoří

překážku silničního provozu; kontrolu problematických lokalit; zajišťování veřejného pořádku na území celého OŘ.

Strážník-okrskář vykonává službu ve svém svěřeném okrsku, ve kterém má místní a osobní znalost, má zodpovědnost za dodržování práva a právních předpisů ve svém svěřeném okrsku, komunikuje s občany, úřady a Policií ČR, dohlíží na bezpečnost dětí na přechodech pro chodce u škol a zastavuje vozidla před přechodem pro chodce pro bezpečné přecházení dětí, které jdou do školy.

V roce 2008 byla založena jízdní skupina. MP Prahy má čtyři oddělení jízdních skupin s 28 koňmi, Českými teplokrevníky a Starokladrubskými bělouši. Jízdní skupiny spadají pod jednotlivá OŘ. Výkon služby v jízdní skupině, vykonávají strážníci-okrskáři, zejména v městských parcích, lesoparcích, v těžko přístupném terénu, v okrajových částech Prahy i samotném centru. Jejich výkon služby je nejen na území OŘ, kde sídlí, ale na celém území Prahy. Náplní práce strážníka-okrskáře v jízdní skupině je mimo jiné pečovat o koně, provádět výcvik koně a dohlížet nad veřejným pořádkem, především v městských parcích, lesoparcích a v těžko přístupném terénu. Také se účastní různých jezdeckých soutěží nejen na území ČR, ale i v zahraničí.

Mezi útvary s celopražskou působností patří hlídkový útvar, poříční útvar, útvar psovodů a útulek pro opuštěná zvířata.

Hlídkový útvar vykonává dohled nad bezpečností a veřejným pořádkem v prostředcích městské hromadné dopravy a v souvisejících prostorách, zejména v přímé souvislosti s provozem městské hromadné dopravy na území Prahy, při přepravě cestujících v tramvajích, autobusech a vlacích metra. Na Letišti Václava Havla a.s. strážníci hlídkového útvaru zejména dohlíží na dodržování veřejného pořádku a kontrolu vozidel a řidičů TAXI služby a také vykazují závadové osoby ze všech veřejně dostupných terminálových hal letiště a přilehlého okolí. Součástí hlídkového útvaru je skupina TAXI působící na celém území hl. m. Prahy, která se zaměřuje na kontroly dodržování pravidel

poskytování služeb s platnými doklady pro výkon TAXI služby, kontrolují dodržování rozhodnutí správního orgánu o zákazu činnosti v konkrétních případech přepravců-řidičů. Úzce spolupracují s pracovníky Magistrátu hl. m. Prahy, s Policií ČR a dalšími subjekty. Hlídkový útvar také zajišťuje úkoly na úseku odtahů vozidel tvořících překážku silničního provozu, zejména spolupracuje s Dopravním podnikem hl. m. Prahy a reaguje na výzvy k odstranění překážky silničního provozu bránící v průjezdu prostředkům MHD. Prověřují oznámení občanů se žádostí o odstranění vozidla tvořícího překážku silničního provozu a rozhodují o odtahu vozidel bránících vjezdu nebo výjezdu z nebo do místa ležícího mimo pozemní komunikaci.

Poříční útvar se podílí na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na vodním toku Vltavy, březích Vltavy a na vodních plochách na území hl. m. Prahy. Poříční útvar úzce spolupracuje se státní plavební správou, Policií ČR, Hasičským záchranným sborem, Rybářskou stráží, Povodím Vltavy, IZS a dalšími subjekty. Strážníci poříčního útvaru mají specifické dovednosti a školení, zejména jsou vůdci malého plavidla, mají rozšířenou zdravotnickou přípravu, mohou vykonávat práce s motorovou pilou, práce ve výškách nad volnou hloubkou, záchranu osob na zamrzlých vodních plochách, jsou potápěči záchranáři, záchranáři hladinové služby a na divoké vodě. Strážníci vykonávají službu jak na plavidlech na Vltavě, tak ve služebních vozidlech při kontrole břehů Vltavy.

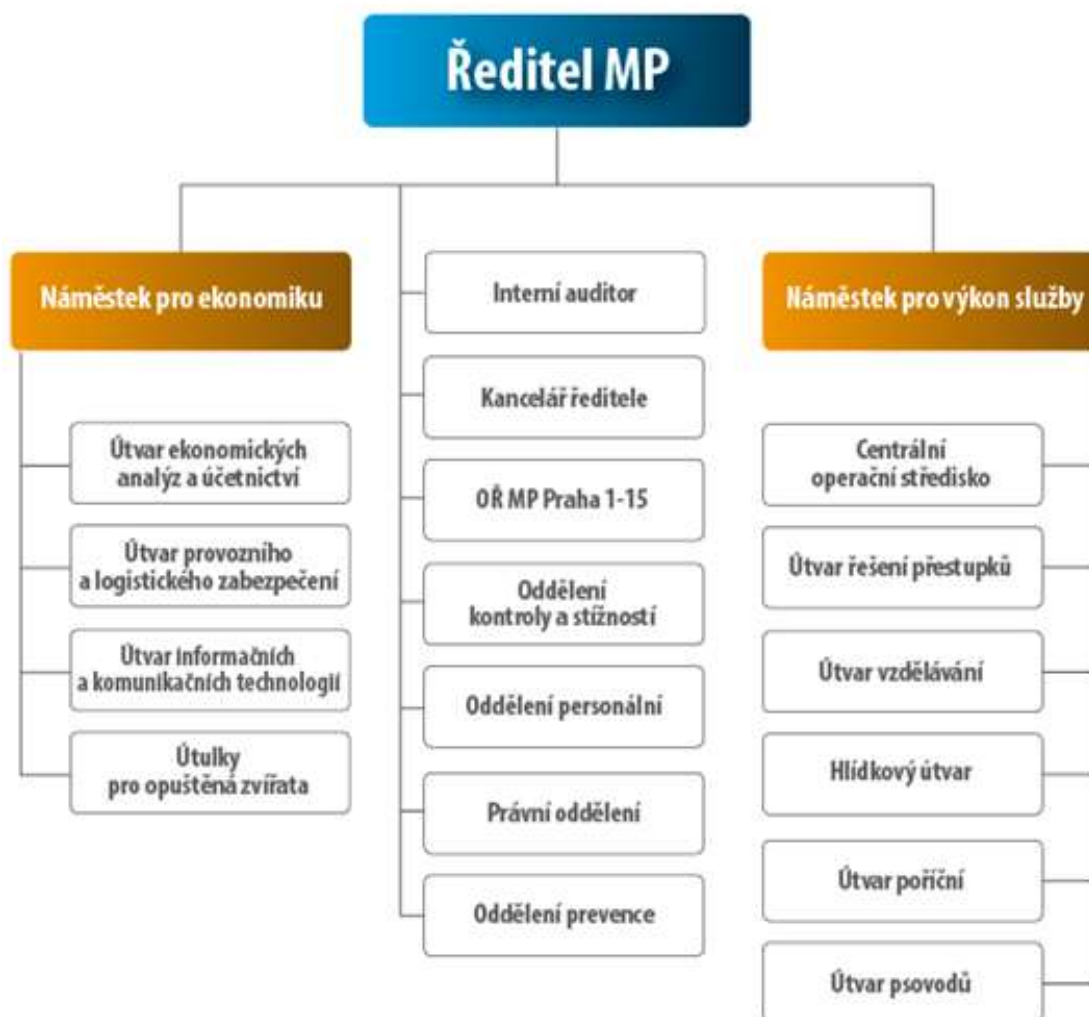
Útvar psodů se dělí na hlídkovou službu a službu záchranné kynologické skupiny. Psodů hlídkové služby provádějí činnost na celém území hl. m. Prahy se zaměřením na kontrolu rizikových oblastí a na plánované i nárazové požadavky jednotlivých OŘ. Služba záchranné kynologické skupiny je velmi specifickou a v ČR ojedinělou skupinou, která má nepřetržitý provoz. Psodů mají psy s atestací na sutinové a plošné vyhledávání osob. Skupina záchranné kynologie je napojena na Ministerstvo vnitra Generální ředitelství Hasičského

záchranného sboru a je určena nejen pro potřeby MP Prahy, ale také pro potřeby Policie ČR a Hasičského záchranného sboru. Někteří strážníci jsou zařazeni pro mezinárodní záchranné operace v USAR týmu ČR (Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí).

Útulek pro opuštěná zvířata zajišťuje dočasné umístění toulavých a opuštěných zvířat na území hl. m. Prahy. Útulek zajišťuje odchyt opuštěných zvířat, některé veterinární asanační činnosti, poskytuje následnou odbornou veterinární a chovatelskou péči, zajišťuje výdej zvířat do náhradní péče, spolupracuje s Městskou veterinární správou v Praze Státní veterinární správou, hygienicko-epidemiologickou stanicí, Státním veterinárním ústavem Praha, s orgány státní správy a samosprávy a dalšími subjekty. Útulek má dvě pracoviště. Pracoviště v Troji se specializuje na psy a pracoviště v Dolních Měcholupech se specializuje na kočky a exotická zvířata. Ročně projde útulkem zhruba 3500 až 4000 zvířat. (Šuster, 2018, s. 38 - 45)

Centrální operační středisko (COS) přijímá oznámení na tísňovou linku 156, která elektronicky předává na příslušná OŘ nebo útvary s celoměstskou působností podle charakteru oznámení, jejich působnosti a místní příslušnosti. Provozuje pult centrální ochrany (PCO), na který jsou napojené městské budovy a instituce se zvýšenou ochranou. Má přístup k městskému kamerovému systému za účelem předcházení trestné činnosti. COS za rok 2018 přijalo na tísňovou linku 156 celkem 256439 oznámení. COS zajišťuje nepřetržité spojení s ostatními operačními středisky IZS.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA Městské policie hl. m. Prahy

Obrázek 1 – Organizační struktura Městské policie hl. m. Prahy.
Zdroj: Městská policie hl. m. Prahy, web, 2019.

4 METODIKA

Diplomová práce je založena na studiu odborné literatury, na analýze kazuistik a na komparaci získaných informací o využitelnosti Městské policie hl. m. Prahy při řešení některých krizových stavů. Bude provedena komparace oprávnění strážníků obecní (městské) policie s oprávněními policistů Policie České republiky a oprávněními strážníků Slovenské republiky v rámci využitelnosti při řešení krizových situací.

Bude provedena analýza tématu tak, aby na základě rozboru jednotlivých zdrojů bylo možné vytvořit určité závěry. Pro vytvoření závěrů je využito dedukce a generalizace zjištěných informací, konzultací s odborníky, čerpání z vlastních zkušeností získaných šestiletou praxí v oboru, literárních rešerší a kazuistik.

V diplomové práci bude využita metoda analýzy rizik prostřednictvím SWOT analýzy. Jedná se o univerzální analytickou techniku používanou pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů.

5 VÝSLEDKY

5.1 Obecní policie v krizovém stavu

Obecní (městská) policie je jednou ze složek integrovaného záchranného systému (IZS), i když v zákoně o IZS (zákon č. 239/2000 Sb.) není přímo vyjmenovaná. V § 1 odst. 1 zákona o obecní policii, je obecní policie stanovena orgánem obce. V § 15 zákona o IZS, orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události (MU) a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. V § 4 odst. 2 zákona o IZS, je uvedeno, že ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

V § 1 odst. 1 zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon, je stanovena působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.

Přestože krizový zákon obecní ani městskou policii výslovně nezmiňuje, hovoří jednoznačně o orgánech územních samosprávných celků.

V rámci krizového řízení je ze zákona o obecní policii důležitý § 3b, doplněný do zákona o obecní policii s účinností od 1. 1. 2009, který umožňuje poskytnutí strážníků jiné obci, kde nezáleží, zda daná obec má či nemá zřízenou obecní policii a zda se daná obec nachází či nenachází v témže vyšším územním samosprávném celku (kraj).

K plnění úkolů podle § 2 nebo podle zvláštního zákona na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“) nebo kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast

většího počtu osob, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je společenská akce pořádána, oprávněn uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků. O uzavření veřejnoprávní smlouvy informuje starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav, hejtmána kraje, na jehož území se obec nachází; v případě, že je na území obce pořádána společenská akce, informuje starosta obce o uzavření veřejnoprávní smlouvy krajský úřad kraje, na jehož území se obec nachází.

Strážníci, kteří na základě veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo § 3b plní úkoly na území jiné obce, prokazují oprávnění k plnění těchto úkolů písemným pověřením vydaným starostou obce, na jejímž území tyto úkoly plní. Písemné pověření zaniká skončením platnosti veřejnoprávní smlouvy.

Městská policie hl. m. Prahy se v minulosti podílela při řešení krizových stavů vyhlášených na území hl. m. Prahy, kterými byly zejména povodně v roce 2002 a povodně v roce 2013. Během povodní strážníci Městské policie hl. m. Prahy zejména prováděli usměrňování dopravy, monitorovali průtok vodních toků, podíleli se na evakuaci osob, prováděli dohled nad evakuovanou oblastí, prováděli informování obyvatel, prováděli dohled nad dodržováním pravidel veřejného pořádku apod.

Posledním krizovým stavem vyhlášeným nejen na území hl. m. Prahy, ale na území celého státu, je pandemie koronaviru označeného jako SARS CoV-2 známého jako onemocnění COVID-19. V době pandemie se strážníci Městské policie hl. m. Prahy zaměřovali v rámci výkonu služby zejména na dodržování veřejného pořádku, na dodržování nařízení vlády vydaným Usnesením vlády ČR a mimořádných opatření vydaných Ministerstvem zdravotnictví. Městská policie hl. m. Prahy také spolupracovala se Zdravotnickou záchrannou službou hl. m. Prahy (ZZS), kdy městská policie poskytla dvě vozidla včetně strážníků ZZS k zajišťování mobilního odběru

vzorků u pacientů. Přehled krizových stavů vyhlášených na území hl. m. Prahy je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Krizové stavy vyhlášené na území hl. m. Prahy. Zdroj: vlastní.

Událost	Období	Vyhlášený krizový stav	Území	Počet strážníků
Povodně 2002	12. 8. 2002 - 31. 8. 2002	Nouzový stav	Kraj Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, hl. m. Praha, Ústecký	cca 200 strážníků / 12hodinová směna
	1. 9. 2002 - 20. 9. 2002	Stav nebezpečí	Městská část Praha 1, Praha 7, Praha 8, Praha 12, Praha – Radotín, Praha – Zbraslav, Praha Velká Chuchle, Praha – Lipence, Praha – Troja, Praha – Suchdol, Praha – Lysolaje	
Povodně 2013	2. 6. 2013	Stav nebezpečí	Kraj Jihočeský, hl. m. Praha	cca 465 strážníků denní směna / cca 300 strážníků noční směna
	2. 6. 2013 - 19. 6. 2013	Nouzový stav	Kraj Jihočeský, Plzeňský, Středočeský, Liberecký, Královehradecký, Ústecký, hl. m. Praha	
Pandemie koronaviru COVID-19	12. 3. 2020 - 17. 5. 2020	Nouzový stav	Celé území ČR	všichni strážníci ve výkonu

Městská policie hl. m. Prahy se v minulosti významně podílela při řešení několika mimořádných událostí na území hl. m. Prahy. Mimořádné události, na jejichž řešení se podílela Městská policie hl. m. Prahy jsou znázorněny v tabulce č. 2.

Tabulka 2 – Mimořádné události na území hl. m. Prahy. Zdroj: vlastní.

Událost	Období	Popis mimořádné události	Počet strážníků
Vltava 2006	28. 3. 2006 - 9. 4. 2006	Zvýšená hladina Vltavy	navýšení o 25 %
Výbuch plynu	29. 4. 2013	Výbuch plynu v Divadelní ulici, Praha 1	64 strážníků
Kontaminace vody	24. 5. 2015 - 29. 5. 2015	Kontaminace pitné vody v okolí Vítězného náměstí, Praha 6	65 strážníků za den

Mezi významné preventivní činnosti směřující k připravenosti na mimořádné události a krizové stavy patří cvičení. Městská policie hl. m. Prahy spolupracovala se složkami integrovaného záchranného systému na několika cvičeních zaměřených na přípravu na mimořádné události a krizové stavy. Významná cvičení, na kterých se podílela Městská policie hl. m. Prahy společně se složkami IZS, jsou uvedena v tabulce č. 3.

Tabulka 3 – Cvičení na mimořádné události a krizové stavy. Zdroj: vlastní.

Událost	Období	Popis cvičení	Počet strážníků
Voda 2005	22. 7. 2005 - 24. 7. 2005	Instalace protipovodňových stěn	180 strážníků
Podzim 2005	23. 9. 2005	Vyhledávání a zneškodňování NVS	78 strážníků
Holešovice 2011	1. 10. 2011 - 2. 10. 2011	Instalace protipovodňových stěn	55 strážníků
Blackout 2014	25. 2. 2014 - 26. 2. 2014	Dlouhodobé plošné přerušení dodávek elektrické energie	790 strážníků (všichni ve službě)
Blanka 2014	25. 9. 2014	Hromadná dopravní nehoda s velkým počtem zraněných v tunelovém komplexu Blanka	11 strážníků
Metro 2014	22. 10. 2014	Reakce na chemický útok v metru podle STČ - 13/IZS	106 strážníků
Holešovice 2016	24. 9. 2016	Instalace protipovodňových stěn	58 strážníků
Troja 2017	30. 9. 2017 - 1. 10. 2017	Instalace protipovodňových stěn	63 strážníků
Karlín a Libeň 2018	22. 9. 2018	Instalace protipovodňových stěn	77 strážníků
Anděl 2019	18. 6. 2019	Teroristický útok v obchodním centru	33 strážníků
Voda 2019	21. 9. 2019	Instalace protipovodňových stěn	100 strážníků

Skutečnost, že obecní policie je platnou složkou IZS, která byť není přímo vyjmenována mezi ostatními složkami IZS, mezi ostatní složky IZS bez pochyby patří. O tomto faktu svědčí i skutečnost, že obecní policie se podílí na přípravě a řešení mimořádných událostí podle Katalogového souboru typových činností (STČ) IZS.

Typové činnosti složek IZS při společném zásahu jsou podle § 14 vyhlášky MV ČR č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, dokumentací IZS. Typové činnosti složek IZS při společném zásahu vydává generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (GŘ HZS) a jsou podkladem pro spolupráci sil a prostředků IZS na místě zásahu, tedy na nejnižší taktické úrovni koordinace činnosti, spolu se stručným popisem propojení na operační úrovni řízení. (Tarčáni, 2011a, s. 70)

Dokumentace Katalogu typových činností IZS při společném zásahu obsahuje rozsah a podmínky činnosti základních a ostatních složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí každé typové činnosti je list složky IZS, který navazuje na postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události a působnost a pravomoci dané složky IZS dle právních předpisů a interních pokynů. (Tarčáni, 2011b, s. 123)

V současné době je vypracováno GŘ HZS 17 typových činností složek IZS při společném zásahu. Jedná se o:

- STČ 01/IZS Špinavá bomba,
- STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy,
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů,
- STČ 04/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda,

- STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů,
- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty,
- STČ 07/IZS Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu,
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda,
- STČ 09/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob,
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici,
- STČ 11/IZS Chřipka ptáků,
- STČ 12/IZS Při poskytování psychosociální pomoci,
- STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru,
- STČ 14/IZS Amok – útok aktivního střelce,
- STČ 15/IZS Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy,
- STČ 16A/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech,
- STČ 16B/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha Ruzyně.

Typové činnosti složek IZS při společném zásahu, ve kterých je obsažena možnost využití obecní policie, jsou uvedeny v tabulce č. 4.

Tabulka 4 – Využití obecní policie podle typových činností složek IZS. Zdroj: vlastní.

Obecní policie v typových činnostech složek IZS	
číslo a název STČ	využití obecní policie
STČ 01/IZS Špinavá bomba	provedení uzávěry vnější zóny
STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy	omezení práv osoby
STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů	provedení uzávěry
STČ 04/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda	provedení uzávěry
STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů	zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (VP), provedení uzávěry, poskytování informací obyvatelstvu
STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty	samostatný list obce a obecní policie, zajištění VP, dohled, mimo rizikové shromáždění, usměrňování dopravy, informování občanů
STČ 11/IZS Chřipka ptáků	přijímá oznámení o nálezu uhynulých ptáků, spolupracuje s orgány veterinární správy
STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru	list MP Prahy, podílí se na předávání informace mezi složkami IZS a veřejností, usměrňování dopravy, spolupůsobí při informování a varování obyvatelstva, podílí se na realizaci opatření na ochranu osob v metru, zajišťuje VP
STČ 14/IZS Amok – útok aktivního střelce	vymezení vnější zóny, zajištění uzávěry, usměrňování dopravy, eliminace aktivního střelce, poskytnutí informace o místě zásahu složkám IZS
STČ 16A/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech	zajišťování záležitostí VP
STČ 16B/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha Ruzyně	zajišťování záležitostí VP

5.1.1 SWOT analýza

Na základě zjištěných informací byla provedena SWOT analýza, ve které jsou určeny silné stránky – S, slabé stránky – W, příležitosti – O a hrozby – T, Městské policie hl. m. Prahy. SWOT analýza je znázorněna na obrázku č. 2.

Obrázek 2 – SWOT analýza Městské policie hl. m. Prahy. Zdroj: vlastní.

5.2 Oprávnění strážníka a policisty v krizovém stavu

Policie České republiky v zákoně o IZS je zařazena mezi základní složky IZS, spolu s Hasičským záchranným sborem České republiky, jednotkami požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany a poskytovateli zdravotnické záchranné služby. Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR.

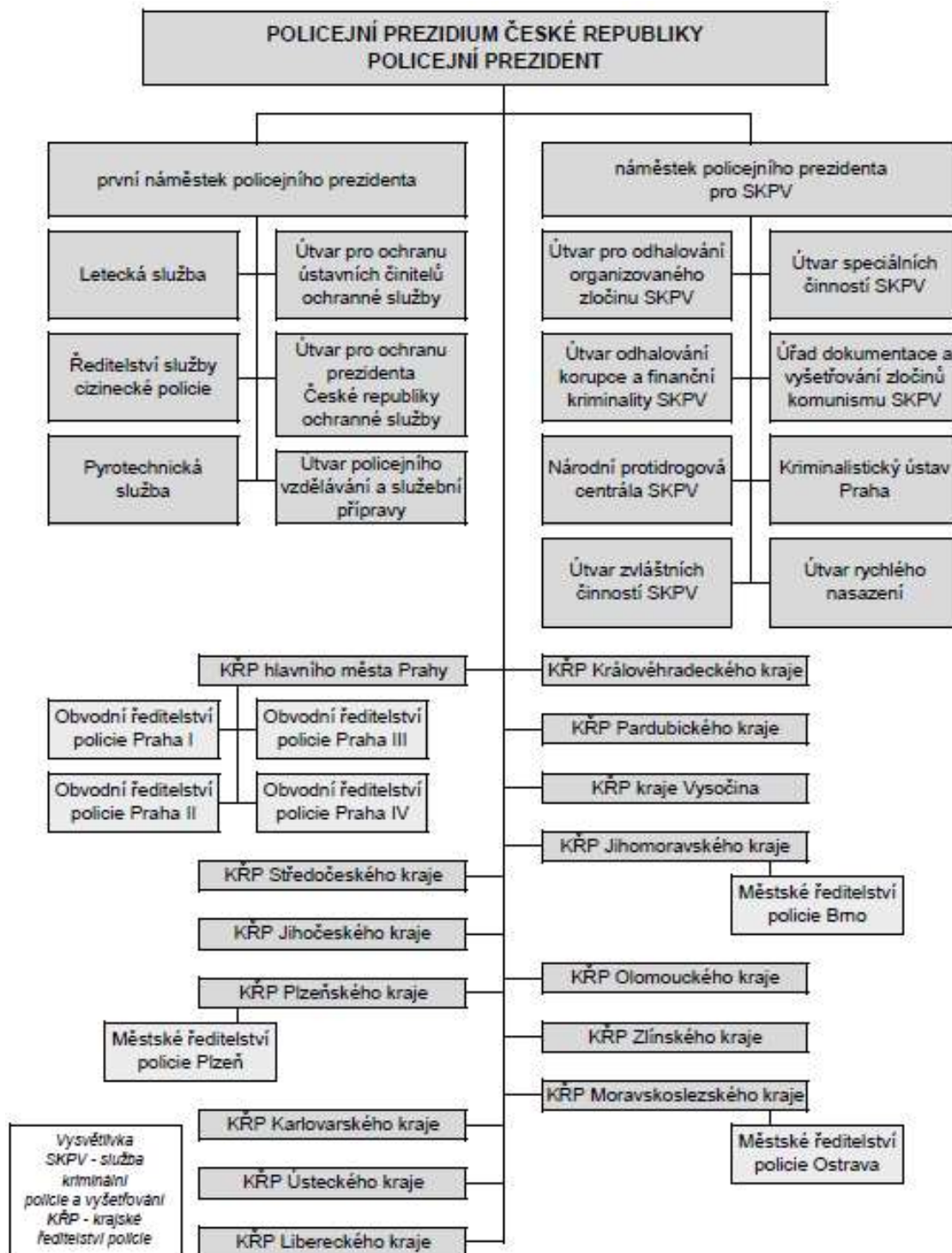
V rámci krizového zákona Ministerstvo vnitra (MV) odpovídá za přípravu a řešení krizových situací souvisejících s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem, a přitom určuje a kontroluje postupy Policie České republiky (PČR).

PČR v § 17 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, má zakotvenou spolupráci s právníky a fyzickými osobami při prevenci a řešení krizových situací a mimořádných událostí na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. V § 20 zákona je upřesněno, že plněním úkolů k řešení mimořádné události a krizových situací se rozumí i příprava policie na ně. Policista nebo útvar policie se podílí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory IZS a letecké podpory v krizových situacích, jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni, je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.

PČR tvoří útvary, kterými jsou Policejní prezidium ČR v čele s policejním prezidentem, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. Policejní prezident má tři náměstky. Prvního náměstka policejního prezidenta, náměstka policejního prezidenta pro SKPV (služba kriminální policie a vyšetřování) a náměstka policejního prezidenta pro ekonomiku. Pod prvního náměstka policejního prezidenta patří Letecká služba, Ochranná služba, Ředitelství služby cizinecké

policie, Útvar pro ochranu prezidenta České republiky, Pyrotechnická služba a Útvar policejního vzdělávání. Pod náměstka policejního prezidenta pro SKPV patří Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV, Národní protidrogová centrála SKPV, Útvar speciálních činností SKPV, Útvar zvláštních činností SKPV, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV, Kriminologický ústav Praha a Útvar rychlého nasazení. Policejní prezidium v čele s policejním prezidentem řídí KŘP (krajské ředitelství policie) hlavního města Prahy, které má čtyři Obvodní ředitelství policie Praha I až IV, KŘP Královéhradeckého kraje, KŘP Pardubického kraje, KŘP kraje Vysočina, KŘP Jihomoravského kraje, pod které patří Městské ředitelství policie Brno, KŘP Středočeského kraje, KŘP Jihočeského kraje, KŘP Olomouckého kraje, KŘP Zlínského kraje, KŘP Plzeňského kraje, pod které patří Městské ředitelství policie Plzeň, KŘP Moravskoslezského kraje, pod které patří Městské ředitelství policie Ostrava, KŘP Karlovarského kraje, KŘP Ústeckého kraje a KŘP Libereckého kraje. Schéma útvarů policie je znázorněno na obrázku č. 3.

Působnost a úkoly PČR upravuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. V zákoně je stanoveno, že PČR je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra.

Obrázek 3 – Organizační struktura Policie ČR. Zdroj: Vokuš, web, 2016.

V tabulce č. 5 jsou porovnána oprávnění strážníků podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, s oprávněními policistů podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

Tabulka 5 – Porovnání zákonných oprávnění strážníků a policistů. Zdroj: vlastní

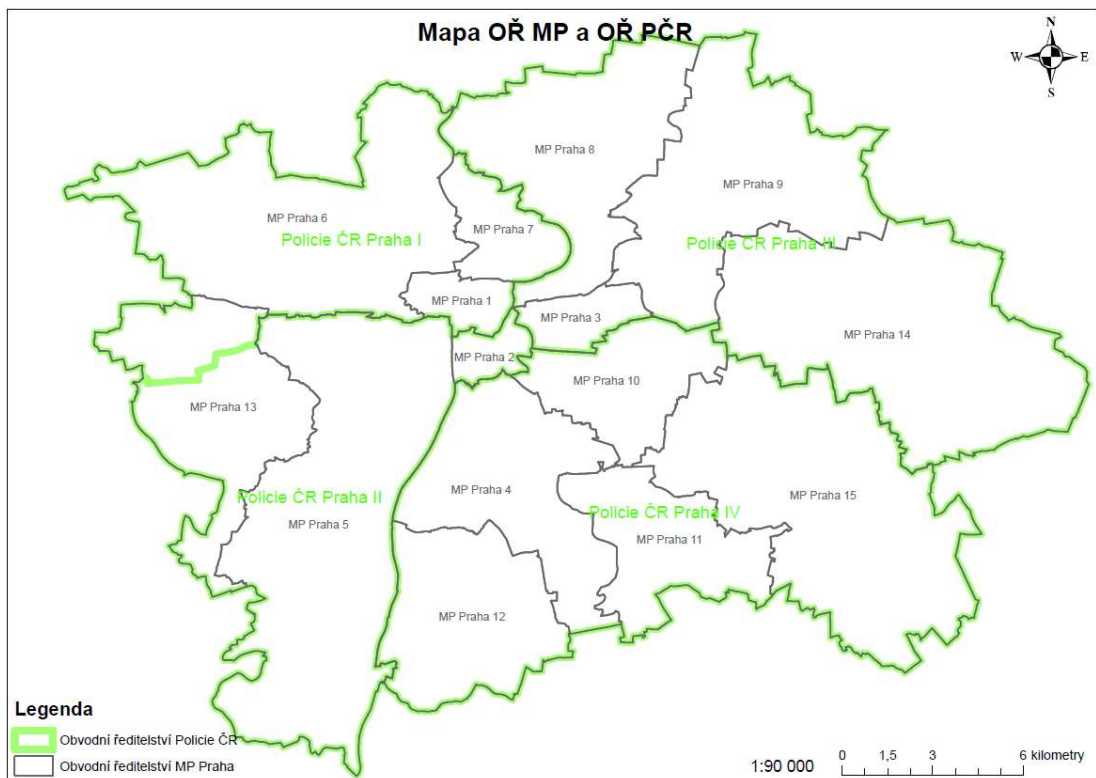
Porovnání zákonných oprávnění strážníka a policisty	
strážník	policista
zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii	zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR
zřizuje obec	zřizuje stát
působnost na území obce	působnost na území ČR
oprávnění požadovat vysvětlení	oprávnění požadovat vysvětlení
oprávnění požadovat prokázání totožnosti	oprávnění požadovat prokázání totožnosti
oprávnění předvést osobu	oprávnění předvést osobu
oprávnění odebrat zbraň	oprávnění odebrat zbraň
oprávnění zakázat vstup na určená místa	oprávnění zakázat vstup na určená místa
oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor	oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor
oprávnění odejmout věc	oprávnění odejmout věc
oprávnění vstupovat do živnostenské provozovny	oprávnění vstupovat do živnostenské provozovny
použít donucovací prostředky, psa a služební zbraň	použít donucovací prostředky, psa a služební zbraň
	oprávnění zajistit cizince
	oprávnění zajistit, odstranit a zničit věc
	oprávnění rušit provoz elektronických komunikací
	oprávnění vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek
	oprávnění zastavit a provést prohlídku dopravního prostředku
	oprávnění vykázat osobu z bytu nebo domu
	zajišťovat bezpečnost chráněných objektů a prostorů
	zajišťovat bezpečnost určených osob
	poskytnout krátkodobou ochranu osoby
	použít prostředky k zamezení prostorové orientace
	použít prostředky k násilnému zastavení vozidla
	provádět zákrok pod jednotným velením

Strážníci Městské policie hl. m. Prahy při řešení krizových stavů, při řešení mimořádných událostí a při cvičeních v rámci IZS využívali oprávnění, která mají v rámci zákona o obecní policii a v rámci speciálních zákonů. V tabulce č. 6 jsou porovnána využitelná oprávnění v rámci vyhlášených krizových stavů strážníků a policistů.

Tabulka 6 – Porovnání oprávnění strážníka a policisty využitelných při řešení krizového stavu. Zdroj: vlastní.

Oprávnění využitelná při řešení krizového stavu		
oprávnění	strážník	policista
Distribuce materiálu	ANO	ANO
Dohled nad dodržováním veřejného pořádku	ANO	ANO
Dohled nad evakuovanou oblastí	ANO	ANO
Informování majitelů vozidel o nutnosti přeparkovat své vozidlo	ANO	ANO
Odstraňování předmětů z řeky při povodních	ANO	ANO
Použit donucovací prostředky proti osobám narušujících veřejný pořádek	ANO	ANO
Provádění doprovodu při převozu techniky	ANO	ANO
Provádění ostrahy majetku	ANO	ANO
Přeprava osob zajišťujících MU nebo KS	ANO	ANO
Řešit přestupky na místě nebo je oznámit příslušnému správnímu orgánu	ANO	ANO
Řešit trestné činy	NE	ANO
Spolupracovat při informování a varování obyvatelstva v ohrožené oblasti	ANO	ANO
Spolupracovat při evakuaci osob	ANO	ANO
Usměrňovat dopravu	ANO	ANO
Využít oprávnění zákaz vstupu do vyznačených míst	ANO	ANO
Zajištění odtahů vozidel	ANO	ANO

KŘP hlavního města Prahy je rozděleno na čtyři Obvodní ředitelství policie Praha I až IV. Městská policie hl. m. Prahy kopíruje svým členěním Obvodních ředitelství Praha 1 až 15 členění městských částí. Porovnání členění PČR a MP Prahy je znázorněno na obrázku č. 4. Členění městských částí na území hl. m. Prahy znázorňuje obrázek č. 5.

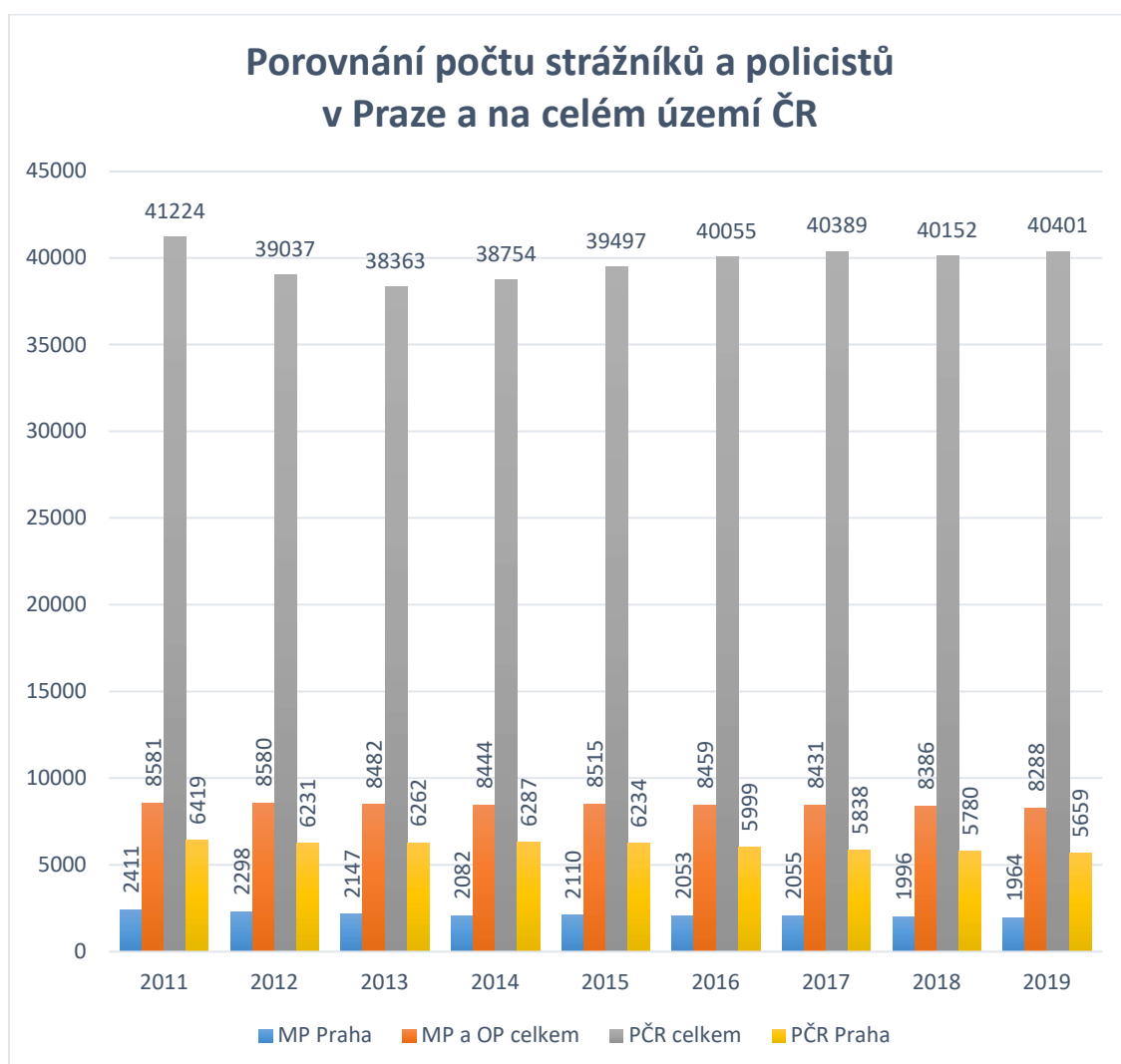

Obrázek 4 – Srovnání obvodů obvodního ředitelství PČR v Praze a obvodního ředitelství MP hl. m. Prahy. Zdroj: Městská policie hl. m. Prahy.

Obrázek 5 – Členění městských částí na území hl. m. Prahy. Zdroj: Portál hl. m. Prahy, web, 2020.

V posledních několika letech se v rámci PČR i OP (obecní policie) na celém území snižují počty policistů a strážníků a nedaří se doplnit tabulková místa na požadované počty. Tento jev se ukazuje v rámci celého bezpečnostního sboru. Na území hl. m. Prahy v současné době vykonává službu necelých 5700 policistů a zhruba 2000 strážníků. K 1. 2. 2020 chybělo na území hl. m. Prahy 848 policistů a zhruba 370 strážníků. Porovnání počtu policistů a strážníků, jak na území hl. m. Prahy, tak na celém území ČR, je znázorněno na obrázku č. 6, kde MP a OP celkem znamená počet strážníků obecních policií (OP) celkem na území ČR.

Obrázek 6 - Porovnání počtu strážníků a policistů v Praze a na území ČR.
Zdroj: MV ČR.

5.3 Obecní policie Slovenské republiky

Základní úloha, práva a povinnosti obecní policie Slovenské republiky je upravena v zákoně č. 564/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie v obci, která je městem, se obecní policie označuje městská policie. Obecní policii zřizuje a zrušuje obec závazným nařízením (podle § 6 odst. 1 zákona č. 369/1990 Sb., o obecním zřízení). Obecní policii řídí náčelník, kterého jmenuje a odvolává zastupitelstvo obce. Obec, která nezřídila obecní policii, může uzavřít smlouvu s jinou obcí, která zřídila obecní policii, podle které policie této obce bude vykonávat úkoly stanovené zákonem i na území obce, která nezřídila obecní policii.

Základními úkoly obecní policie jsou:

- zabezpečuje veřejný pořádek v obci, spolupůsobí při ochraně jejich obyvatel a jiných osob v obci před ohrožením jejich života a zdraví,
- spolupůsobí s příslušnými útvary Policejního sboru při ochraně majetku obce, majetku občanů, jako i jiného majetku v obci před poškozením, zničením, ztrátou anebo před zneužitím i s využitím ústřední zabezpečovací signalizace a jiných zabezpečovacích systémů (pult centrální ochrany),
- dbá o ochranu životního prostředí v obci,
- dbá o dodržování pořádku, čistoty a hygieny v ulicích, jiných veřejných prostranstvích a veřejně přístupných místech,
- vykonává všeobecně závazné nařízení obce, usnesení obecního zastupitelstva a rozhodnutí starosty,
- objasňuje přestupky, stanovuje-li tak zvláštní předpis, projednává v blokovém řízení přestupky stanovené zvláštním předpisem a přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu spáchané porušením příkazu, zákazu anebo omezením vjezdu, jízdy, odbočení, otáčení,

- couvání, zastavení anebo stání vyplývajícího ze všeobecné úpravy silničního provozu anebo z dopravní značky anebo dopravního zařízení,
- oznamuje příslušnému orgánu porušení právních předpisů, které zjistí při plnění svých úkolů a jejichž řešení nepatří do působnosti obce,
 - oznamuje obci porušení zákazu požití alkoholických nápojů a jiných návykových látek osobou nezletilou do 15 let anebo mladistvou do 18 let,
 - plní úkoly na úseku prevence v rozsahu působnosti ustanovených tímto zákonem,
 - doručuje písemnosti, pokud tak určí soud.

Mezi oprávnění příslušníka obecní policie při plnění úkolů patří zejména:

- požadovat prokázání totožnosti,
- požadovat vysvětlení,
- předvést osobu na vyžádání,
- otevřít byt,
- odejmout věc,
- zastavovat vozidla,
- použít donucovací prostředky.

Novela zákona o obecní policii platná od 1. 12. 2019 rozšířila oprávnění příslušníka obecní policie SR na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. V zákoně o obecní policii byl upraven § 3 písm. f), kde se nově uvádí *„... projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu spáchané porušením příkazu, zákazu nebo omezení vjezdu, jízdy, odbočení, otáčení, couvání, zastavení nebo stání vyplývajícího z obecné úpravy silničního provozu nebo z dopravní značky nebo dopravního zařízení.“* Dřívější znění zákona bylo *„... projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu spáchané neuposlechnutím pokynu vyplývajícího z dopravní značky zákaz zastavení, zákaz stání, zákaz vjezdu, zákaz odbočování, zákaz otáčení, nízkoemisní zóna,*

příkázaný směr jízdy, příkázaný směr objíždění, vyhrazené parkoviště, obytná zóna, pěší zóna, školní zóna, zóna s dopravním omezením parkování a z obecné úpravy silničního provozu, kterou se zakazuje zastavení, stání a vjezd vozidel.“. Tato změna rozšířila oprávnění příslušníků obecní policie zastavovat vozidla a řešit přestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Původní zákonná úprava obsahovala oprávnění obecní policie projednávat přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu v případě nerespektování explicitně vymezených dopravních značek (např. zákaz stání, zákaz zastavení, pěší zóna apod.) nebo nerespektování obecné úpravy zákona o silničním provozu, která však byla pro obecní policii omezena pouze na tu část obecné úpravy silničního provozu, která zakazuje zastavení, stání a vjezd vozidel. Pokud tedy například řidič nerespektoval dopravní značku „STOP“, tedy stůj, dej přednost v jízdě, obecní policie takový přestupek nemohla projednávat, protože tato značka nebyla uvedena v § 3 písm. f) zákona o obecní policii, a také není dopravní značkou obecné úpravy silničního provozu, kterou se zakazuje zastavení. Protože pravomoci obecních policií citelně přesouvají i do tzv. dynamické dopravy, logicky zákonodárce přidal i ustanovení § 12a zákona o obecní policii, které opravňuje obecní policisty zastavovat vozidla, jejichž řidič spáchal přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. (Samuel, web, 2020)

Podle novely zákona o obecní policii SR mohou nově příslušníci městské policie provést osobní prohlídku. Donedávna to bylo možné jen tehdy, pokud přistihli pachatele přímo při činu. Jedná se o tzv. bezpečnostní prohlídku, na kterou měla městská policie oprávnění i před novelou zákona o obecní policii. Před novelou však mohli příslušníci obecní policie tuto prohlídku provést pouze u zadržené osoby, novela rozšířila tuto možnost i na osobu předváděnou. Příslušník je oprávněn přesvědčit se, zda ten, koho zadržuje nebo předvádí, není ozbrojený nebo zda nemá u sebe jinou věc, kterou by mohl ohrozit život nebo

zdraví, případně takovou věc odebrat. Odebranou věc nebo zbraň musí následně předat nejbližšímu útvaru policie spolu se zadrženou nebo předvedenou osobou. (Matula, web, 2020)

Novelou zákona o obecní policii SR platnou od 1. 4. 2020 budou bývalí obecní policisté (po skončení pracovního poměru strážníka) dostávat příspěvek za svou práci. Nárok na příspěvek budou mít bývalí příslušníci obecní policie, kteří mají alespoň 56 let a v obecní policii odpracovali nejméně 25 let. Příspěvek bude řešen formou dávky zvláštního sociálního pojištění. Jeho výška bude představovat 60 procent průměrné mzdy oprávněné osoby. Zvláštní sociální pojistný systém je založen na bázi samofinancování. Příslušník obecní policie během období, kdy trvá jeho pracovní poměr, bude platit pojistné na příspěvek ve výši tří procent z vyměřovacího základu určeného obecným předpisem o sociálním pojištění. Příspěvek za práci v obecní policii má přispět ke zlepšení pracovní a sociální situace příslušníků obecní policie v předdůchodovém věku. Zároveň má být důležitou motivací k výkonu povolání obecního policisty v aktivním fyzickém věku, což je 21 až 50 let. O příspěvek bude nutné požádat. O přiznání rozhodne jeho zaměstnavatel a vyplácet ho bude Sociální pojišťovna. Nárok na příspěvek zaniká, pokud bývalý žadatel dosáhl důchodového věku, stejně tehdy, pokud mu byl přiznán předčasný důchod. (MV SK, web, 2020)

Podrobnosti organizace zkoušek odborné způsobilosti příslušníků obecní policie, hodnocení zkoušek, vzor osvědčení o odborné způsobilosti příslušníka obecní policie, formu, rozsah odborné přípravy příslušníků obecní policie, vzor žádosti o vykonání odborné přípravy a o vykonání zkoušky, podrobnosti o organizaci a o vykonání odborné přípravy jsou stanoveny v Nařízení vlády Slovenské republiky č. 590/2003 Z. z., o zkouškách odborné způsobilosti příslušníků obecní policie a o odborné přípravě příslušníků obecní policie.

Vzor stejnokroje příslušníka obecní policie, který je jednotný na celém území Slovenské republiky, je uveden ve vyhlášce Ministerstva vnitra Slovenské republiky č. 532/2003 Z. z., kterou se vykonávají některé ustanovení zákona Slovenské národní rady č. 564/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů. Vzor stejnokroje příslušníka obecní policie Slovenské republiky je znázorněn na obrázku č. 7.

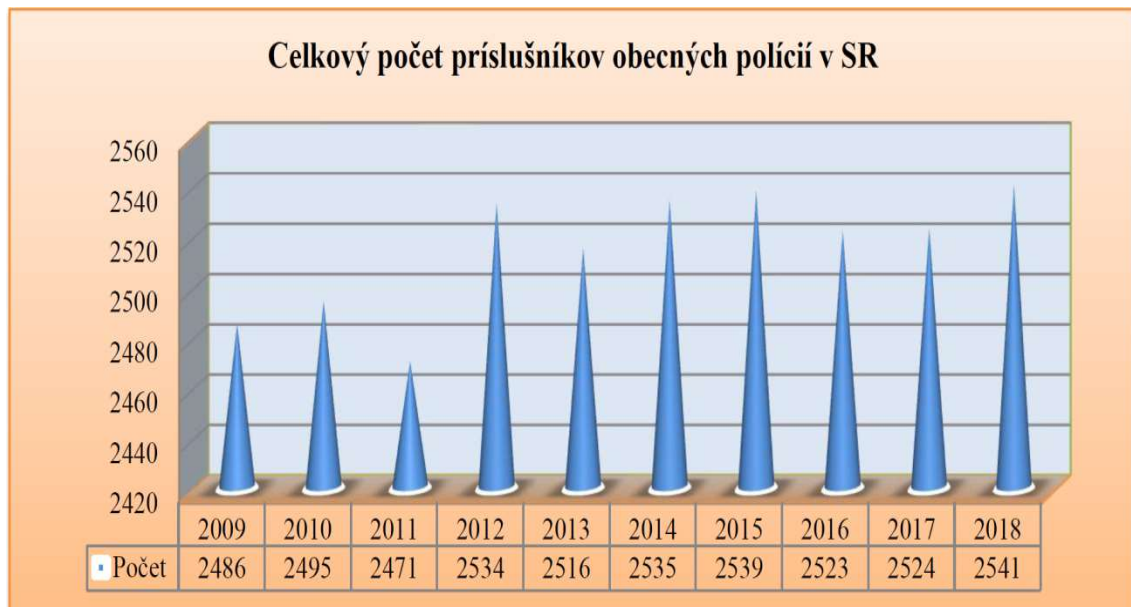

Obrázek 7 – Vzor stejnokroje příslušníka obecní policie Slovenské republiky (vlevo pro letní období, uprostřed pro přechodné období, vpravo pro zimní období).

Zdroj: MV SR, web, 2020

Obecní policie realizuje spolupráci s Policejním sborem buď všeobecně nebo na základě písemné smlouvy o spolupráci mezi starostou obce a ředitelstvím příslušného Policejního sboru. Příslušníci obecní policie v případě potřeby realizují i spolupráci při výkonu služby s Policejním sborem. Spolupracují při zabezpečování míst dopravních nehod, případně při dopravních preventivně-bezpečnostních akcích. Společně provádějí některé akce, např. vykonávají společné kontroly v pohostinských zařízeních ve večerních a v nočních hodinách, zejména v souvislosti s ochranou mládeže před požíváním alkoholických nápojů a jiných návykových látek. S orgány požární ochrany, především s Hasičským a záchranným sborem spolupracují obecní policie zejména při otevření bytu v případě zjištění požáru a zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti se zásahem na místě požáru.

Obecní policie se při plnění úkolů podle zákona o obecní policii nejčastěji potýkají s nedostatkem příslušníků obecní policie. V důsledku toho nemohou některé obce nebo města zabezpečit potřebný nepřetržitý 24hodinový výkon služby.

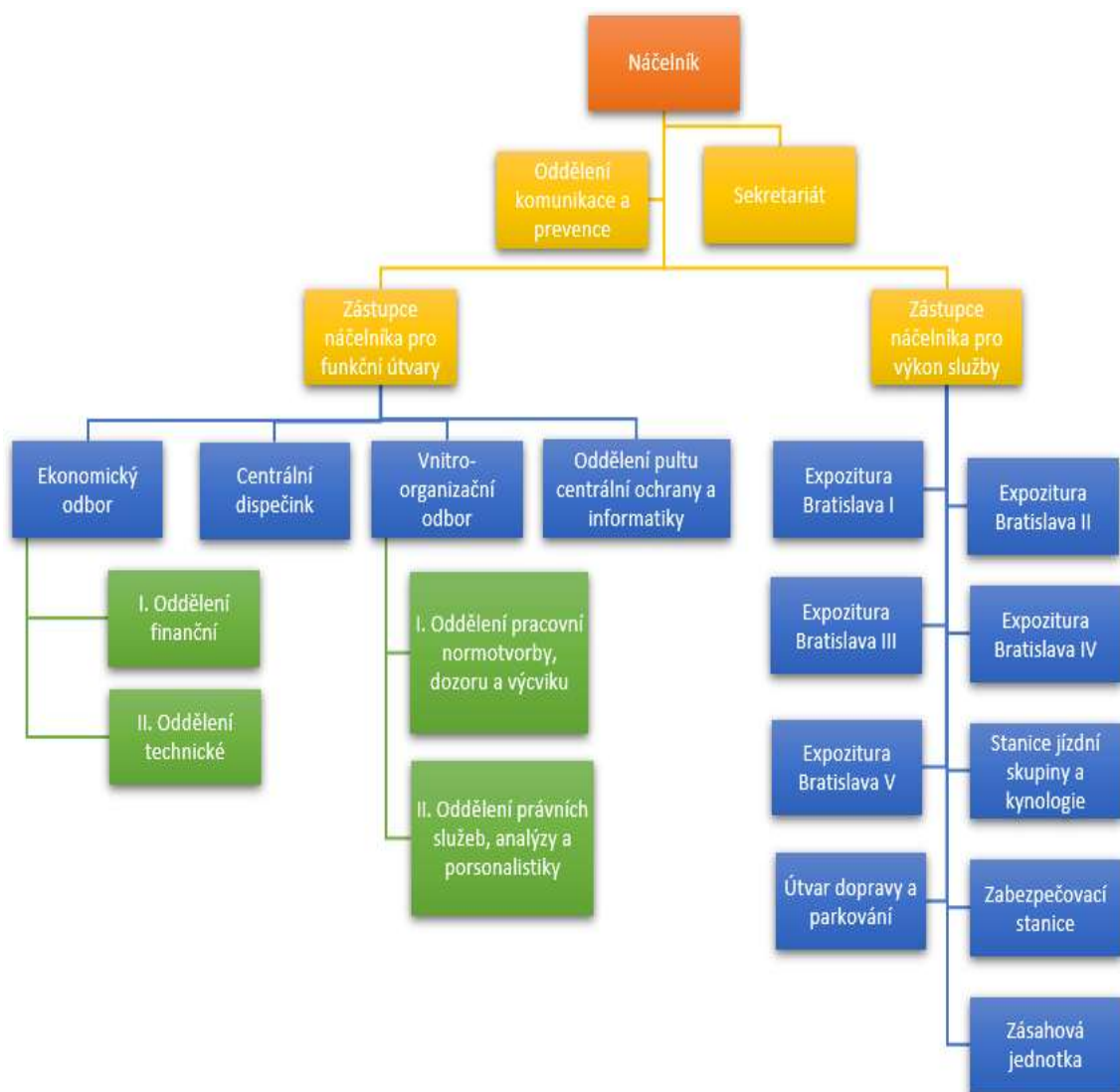

Obrázek 8 – Celkový počet příslušníků obecních policií v SR. Zdroj: Zpráva o činnosti obecních policií v SR za rok 2018

Ve Slovenské republice bylo k 31. 12. 2018 celkem 166 obecních policií s 2541 příslušníky obecní policie. Největší obecní policií Slovenské republiky je Městská policie hlavního města SR Bratislavy s počtem 263 příslušníků obecní policie. (MV SR, web, 2020)

Městská policie hlavního města SR Bratislavy byla zřízena zastupitelstvem vydaným obecně závazným nařízením č. 3/1991 na základě zákona č. 564/1991 Sb., o obecní policii. Městská policie začala fungovat 3. 1. 1992 s počtem 134 příslušníků sloužících na pěti stanicích městské policie. V roce 1992 byl zřízen pult centrální ochrany (PCO) a oddíl jízdní policie a následně oddíl služební kynologie. V roce 1996 začala fungovat linka tísňového volání 159. Významnou změnou prošla městská policie v Bratislavě v říjnu 2003, kdy byly stanoveny okrsky a organizace výkonu služby v těchto okrscích. (Pleva, web, 2008)

Městskou policii hlavního města SR Bratislavy tvoří expozitury Bratislava 1 až 5, Stanice jízdní policie a kynologie, Útvar dopravy a parkování, Zásahová jednotka a Zabezpečovací stanice. K funkčním útvarům patří Ekonomický odbor a vnitřní-organizační odbor, Centrální dispečink a Oddělení pultu centrální ochrany a informatiky. Samostatným oddělením je Oddělení komunikace a prevence a Oddělení pultu centrální ochrany a informatiky. Samostatným oddělením je Oddělení komunikace a prevence. (Pleva, web, 2018)

Obrázek 9 – Organizační struktura Městské policie hlavního města SR Bratislavy.
Zdroj: vlastní

Organizaci integrovaného záchranného systému, působnost a úkoly státní správy a záchranných složek v rámci integrovaného záchranného systému, práva a povinnosti obcí a jiných právnických osob, fyzických osob oprávněných k podnikání a ostatních fyzických osob při koordinaci činnosti související s poskytováním pomoci, pokud je bezprostředně ohrožen život, zdraví, majetek anebo životní prostředí na území Slovenské republiky upravuje zákon č. 129/2002 Z. z., o integrovaném záchranném systému.

Zákon č. 129/2002 Z. z., o IZS, rozděluje záchranný systém do tří kategorií, a to základní záchranné složky, ostatní záchranné složky a útvary Policejního sboru.

Základními záchrannými složkami SR jsou:

- Hasičský a záchranný sbor,
- poskytovatelé záchranné zdravotní služby,
- kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany,
- Horská záchranná služba,
- Báňská záchranná služba.

Základní záchranné složky poskytují bezodkladně odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě pokynu koordinačního střediska anebo svého operačního střediska tísňového volání. Vykonávají organizační, technické a další opatření na poskytnutí pomoci v tísni a za tímto účelem se vybavují technickými a věcnými prostředky. Základní záchranné složky vykonávají svoji činnost zpravidla ve svém zásahovém obvodu.

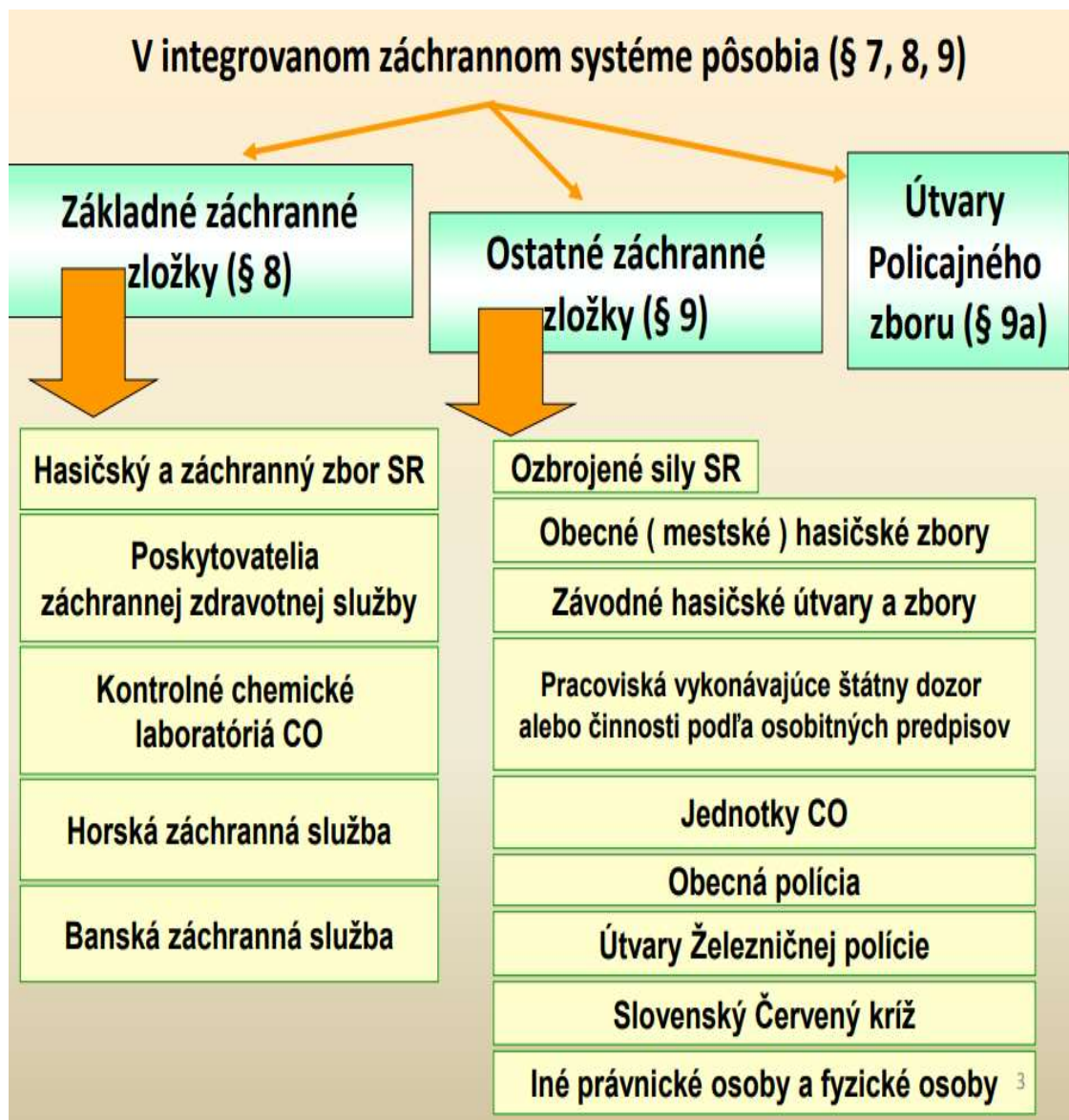
Ostatními záchrannými složkami SR jsou:

- Armáda Slovenské republiky,
- obecní (městské) hasičské sbory,
- závodní hasičské útvary,

- závodní hasičské sbory,
- pracoviště vykonávající státní dozor anebo činnosti podle zvláštních předpisů,
- jednotky civilní ochrany,
- obecní policie,
- Slovenský Červený kříž,
- jiné právnické osoby a fyzické osoby, jejichž předmětem činnosti je poskytování pomoci při ochraně života, zdraví a majetku.

Ostatní záchranné složky poskytují odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě vyžádání koordinačním střediskem anebo operačním střediskem tísňového volání, anebo na základě pokynu svého dispečerského pracoviště. Ostatní záchranné složky oznamují na vyžádání koordinačnímu středisku údaje o svých silách a prostředcích, které mohou poskytnout na zásah, a údaje o způsobu své aktivace pro potřeby vypracování plánu poskytnutí pomoci a pro případ vyžádání k zásahu. Vykonávají opatření související s jejich začleněním do informační a komunikační sítě integrovaného záchranného systému včetně zajišťování spojovacích prostředků. Zúčastňují se odborné přípravy záchranných složek integrovaného záchranného systému.

Útvar Policejního sboru se podílí na poskytování bezodkladné pomoci v tísni v rozsahu úkolů Policejního sboru na základě pokynu operačního střediska Policejního sboru. Vykonává organizační, technické a další opatření související s jejich působením v integrovaném záchranném systému a za tímto účelem se vybavují technickými a věcnými prostředky. Zúčastňují se odborné přípravy záchranných složek integrovaného záchranného systému.

Obrázek 10 – Složky IZS SR. Zdroj: Majlingová, web, 2013

Oprávnění strážníků obecní policie v ČR a oprávnění příslušníků obecní policie v SR jsou velmi obdobná. Obdobná je i činnost obou složek v rámci IZS. Rozdíl však je, že obecní policie na Slovensku je v zákoně o IZS výslovně uvedena, na rozdíl od obecní policie v ČR. Porovnání obou složek je znázorněno v tabulce č. 7.

Tabulka 7 – Porovnání obecní policie v ČR a obecní policie v SR. Zdroj: vlastní.

Porovnání obecní policie ČR a obecní policie SR	
strážník (ČR)	příslušník (SR)
zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii	zákon č. 564/1991 Zb., o obecnej policii
zřizuje obec	zřizuje obec
působnost na území obce	působnost na území obce
zabezpečuje veřejný pořádek v obci	zabezpečuje veřejný pořádek v obci
může uzavřít smlouvu s jinou obcí, která nezřídila obecní policii	může uzavřít smlouvu s jinou obcí, která nezřídila obecní policii
spolupůsobí s Policií ČR	spolupůsobí s příslušnými útvary Policejního sboru
dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce	dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce
řeší přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu	řeší přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu
podílí se na prevenci kriminality v obci	podílí se na prevenci kriminality v obci
provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích	provádí dohled nad dodržováním čistoty a hygieny na veřejných prostranstvích
oznamuje příslušnému orgánu porušení právních předpisů	oznamuje příslušnému orgánu porušení právních předpisů
doručuje písemnosti	doručuje písemnosti
	oznamuje obci porušení zákazu požití alkoholických nápojů a jiných návykových látek osobou do 18 let
	dbá o ochranu životního prostředí v obci
uniforma není jednotná v celé ČR	uniforma je jednotná v celé SR
je ostatní složkou IZS	je ostatní složkou IZS
není jako ostatní složka IZS výslovně uvedena	je jako ostatní složka IZS výslovně uvedena

Vláda Slovenské republiky dne 11. března 2020 vyhlásila v souvislosti s rizikem šíření koronaviru na celém území země mimořádnou situaci. Mimořádná situace byla vyhlášena od čtvrtka 12. března 2020 od 06:00 hodin. Učinila tak podle zákona Slovenské národní rady č. 42/1994 Sb. o civilní ochraně obyvatelstva a podle zákona č. 355/2007 Sb. o ochraně, podpoře a rozvoji veřejného zdraví, které umožňují vládě vyhlášovat a odvolávat

mimořádnou situaci pro ohrožené území nebo pro území, kde vznikla mimořádná událost, pokud rozsah ohroženého nebo postiženého území přesáhne územní obvod kraje. (Škrobák, web, 2020c)

Ve Slovenské republice byl od 16. 3. 2020 vyhlášen nouzový stav podle ústavního zákona č. 227/2002 Sb. o bezpečnosti státu v době války, válečného stavu, výjimečného stavu a nouzového stavu, ve znění pozdějších ústavních zákonů. Nouzový stav vyhláší vláda (na rozdíl od výjimečného stavu, který na návrh vlády může vyhlásit prezident), a to jen za podmínky, že došlo nebo bezprostředně hrozí, že dojde k ohrožení života a zdraví osob, a to i v příčinné souvislosti se vznikem pandemie, životního prostředí nebo k ohrožení značných majetkových hodnot v důsledku živelné pohromy, katastrofy, průmyslové, dopravní nebo jiné provozní havárie. Nouzový stav lze vyhlásit v nezbytném rozsahu a na nezbytnou dobu, nejdéle na 90 dnů. Nouzový stav byl na území Slovenské republiky vyhlášen jednou, v roce 2011, a to kvůli stávce zdravotníků. (Škrobák, web, 2020a)

Obecní policie může v souvislosti s pandemií COVID-19 hrát velmi důležitou roli, např. při své hlídkové činnosti může vyzvat obyvatele, aby se zbytečně neshlukovali na veřejnosti. Může rovněž kontrolovat dodržování omezení provozování určitých provozů. V případě, že by určité zjištění překračovalo rámec její působnosti, měla by obecní policie protiprávní jednání oznámit státním orgánům nebo policii. Policisté obecní policie také disponují více efektivními oprávněními využitelnými pro prevenci šíření virového onemocnění COVID-19. Jde například o oprávnění vyzvat osobu, aby upustila od činnosti, kterou narušuje veřejný pořádek, nebo od jiného protiprávního jednání, či o oprávnění přikázat každému, aby na nezbytný čas nevstupoval na určená místa nebo se na nich nezdržoval, pokud to vyžaduje účinné zabezpečení plnění úkolů obecní policie nebo obce. Obecní policie má oprávnění otevřít byt, a to za obdobných podmínek, jako Policejní sbor. (Škrobák, web, 2020b)

6 DISKUZE

6.1 Obecní policie

6.1.1 Zařazení obecní policie mezi složky IZS

Složky IZS jsou uvedeny v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. V § 4 zákona jsou složky IZS rozděleny na složky základní a na složky ostatní. Základními složkami IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé Zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmisťují své síly a prostředky po celém území České republiky.

Ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání podle § 21 zákona o IZS.

V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Pokud tyto poskytovatelé uzavřou s místně příslušným poskytovatelem zdravotnické záchranné služby nebo krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání podle § 21 zákona o IZS, začlení je hasičský záchranný sbor kraje do poplachového plánu IZS kraje a stanou se ostatními složkami IZS i pro období mimo krizový stav.

Jak již bylo uvedeno, obecní policie není v zákoně o IZS výslovně uvedena. Není uvedena mezi základními ani mezi ostatními složkami IZS. Lze tedy obecní policii mezi složky IZS zařadit, eventuálně pod kterou složku IZS?

Základní složky IZS jsou jednoznačně vyjmenované a nelze mezi ně zařadit obecní policii. Základní složky IZS za účelem příjmu ohlášení vzniku mimořádné události (MU), jeho vyhodnocení a neodkladného zásahu v místě MU, rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR. I z tohoto tvrzení vyplývá, že obecní policii nelze mezi základní složky IZS zařadit, jelikož obecní policie nerozmisťuje své síly a prostředky na celém území ČR. Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. K plnění úkolů obecní policie podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona na území obce, kde je vyhlášen krizový stav nebo kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž lze předpokládat účast většího počtu osob, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je společenská akce pořádána, oprávněn uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků.

Ostatní složky IZS nejsou tak taxativně vyjmenované jako základní složky IZS. Mezi ostatní složky IZS lze zařadit několik sborů, orgánů, organizací, sdružení a služeb. Mezi ostatními složkami IZS však obecní policie není výslovně uvedena, jak již bylo několikrát řečeno. Nelze ji ani jednoznačně zařadit mezi konkrétní ostatní složku IZS. O tomto faktu svědčí i nejednotné zařazení obecní policie v rámci ostatních složek IZS. I když se odborníci shodují, že obecní policie patří mezi ostatní složky IZS, a je nezanedbatelnou složkou, neshodují se v názoru na zařazení obecní policie pod konkrétní ostatní složku IZS. Jako příklad můžeme uvést:

Pavel Vetešník, Ivo Chauer, Aleš Zídka a kolektiv v knize *Obecní policie* zařazují obecní policii v rámci ostatních složek IZS mezi: „*havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (například městská policie, havarijní služby v energetice, plynárenství, komunální služby)*“. (Vetešník a kol., 2013, s. 306)

Marek Smetana a Danuše Kratochvílová v knize *Integrovaný záchranný systém a jeho složky* zařazují obecní policii mezi ostatní složky IZS: „*Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. Městská policie)*“. (Smetana, Kratochvílová, 2007, s. 54)

Miloš Zeman a Otakar J. Mika v knize *Integrovaný záchranný systém* uvádí: „*Obecní policie je definována jako orgán obce. Jejím hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Obec není povinna obecní policii zřídit. Obecní policii řídí starosta (pokud obecní zastupitelstvo nepověří řízením obecní policie jiného člena zastupitelstva). Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku mimo jiné přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, přispívá k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, odhaluje přestupky a jiné správní*

delikty, upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k jejich nápravě.“ (Zeman, Mika, 2007, s. 12 – 13)

Patrik Šebesta v knize Zákon o obecní policii: komentář, uvádí: „Obecní policie je vzhledem k § 4 zák. o IZS obecně chápána ve vztahu ke krizovému řízení jako ostatní složka integrovaného záchranného systému. Obecní policie ovšem má specifické postavení v rámci těchto ostatních složek integrovaného záchranného systému s ohledem jak na oprávnění strážníků, tak i zejména smluvní vztahy vzniklé veřejnoprávní smlouvou mezi obcemi, protože může vykonávat obdobné činnosti jako policisté Policie ČR. Na druhou stranu strážníci v době zoládání krizových stavů nedisponují žádnými specifickými oprávněními oproti běžné činnosti, resp. věcné působnosti obecní policie (§ 2) a oprávnění strážníků. Úkoly poskytnutých strážníků vychází tedy primárně z úkolů orgánů obce podle § 21 až 22 krizového zákona a §15 a § 16 zák. o IZS, kdy v době krizového stavu a v místě zásahu je strážník povinen uposlechnout pokynu (příkazy, rozkazy) velitele zásahu (§ 19 zák. o IZS) s využitím oprávnění vyplývajících ze zákona o obecní policii.“ (Šebesta, 2018, s. 75)

Aleš Zpěvák v knize Zákon o integrovaném záchranném systému: komentář, rozdělil ostatní složky IZS do sedmi skupin. Jedná se o skupiny:

- 1. obecní policie jako orgán obce,*
- 2. vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil ČR,*
- 3. ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,*
- 4. ostatní záchranné sbory,*
- 5. orgány ochrany veřejného zdraví,*
- 6. havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,*
- 7. zařízení civilní ochrany. (Zpěvák, 2019, s. 17 – 18)*

Většina autorů se o obecní policii, v rámci zařazení obecní policie mezi ostatní složky IZS, vůbec nezmiňují.

Jako příklad můžeme uvést:

Lenka Jakubcová a Ján Šugár, *Bezpečnost a krizové řízení*, 2013, s. 96; Jiří Víšek, *Organizace záchranných činností v České republice*, 2012, s. 87 – 97; Ondrej Tarčáni a kolektiv, 2011a, s. 23; Ondrej Tarčáni a kolektiv, 2011b, s. 23 – 29; Miloš Fiala a Josef Vilášek, *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*, 2010, s. 125 – 133; Miroslav Kroupa a Milan Říha, *Integrovaný záchranný systém*, 2005, s. 69 – 74.

Obecní (městskou) policii tedy lze zařadit mezi ostatní složky IZS. Nesouhlasíme však se zařazením mezi ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, jelikož mezi ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory patří především celní správa a vězeňská služba a zpravodajské služby (podle § 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky), tedy Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace a Vojenské zpravodajství. (Vilášek a kol., 2014, s. 93 – 94)

Nesouhlasíme ani se zařazením obecní policie mezi havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, jelikož služby jsou zřízené zpravidla právníckými osobami, jedná se zejména o technické služby, služby v dopravě, služby v chemickém průmyslu, služby v oblasti odpadového hospodářství, havarijní služby v energetice (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství). Obecní policie má specifické postavení podle zákona o obecní policii a její činnost je obdobná činnosti Policie ČR.

Přikláníme se k názoru, že obecní policii v rámci zákona o IZS lze zařadit mezi ostatní složky IZS jako orgán obce. O této skutečnosti svědčí i fakt, že obecní policie je jako orgán obce výslovně uvedena v zákoně o obecní policii. Strážníci obecní policie mají využitelná oprávnění při MU nebo KS obdobná s policisty Policie ČR a v rámci IZS mohou vykonávat obdobné činnosti jako policisté Policie

ČR. Strážníci při KS mohou vykonávat oprávnění podle zákona o obecní policii i na území jiné obce v rámci celé ČR na základě smluvních vztahů vzniklých veřejnoprávní smlouvou mezi obcemi. Strážníci v době KS nedisponují žádnými specifickými oprávněními oproti běžnému stavu. Tento názor umocňuje možnost využitelnosti obecní policie v rámci IZS uvedenou v Katalogovém souboru typové činnosti složek IZS při společném zásahu (STČ). Možnosti využitelnosti obecní policie podle STČ jsou uvedeny v tabulce č. 4 na straně 45.

Dokumentace Katalogu typových činností IZS při společném zásahu obsahuje rozsah a podmínky činnosti základních a ostatních složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí každé typové činnosti je list složky IZS, který navazuje na postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události a působnost a pravomoci dané složky IZS dle právních předpisů a interních pokynů. (Tarčáni, 2011b, s. 123)

Z tabulky č. 4 na straně 45 je patrné, že ve většině STČ lze strážníky obecní policie využít k plnění úkolů, které by jinak museli řešit policisté Policie ČR. Pokud na území obce, kde se provádí záchranné a likvidační práce v rámci MU a KS je zřízena obecní policie, lze strážníky využít a tím ušetřit síly a prostředky Policie ČR, které mohou být využity na jiném místě. Dochází k navýšení sil a prostředků na řešení MU a KS a tím i k efektivnějšímu a rychlejšímu zvládnutí MU a KS.

Nejvýznamnější zastoupení obecní policie je v STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru z roku 2013, na kterém se podílela i Městská policie hl. m. Prahy (MP Prahy). V STČ má MP Prahy vlastní list o čtyřech stranách textu a dvou stranách příloh. V listu MP Prahy jsou stanoveny úkoly a činnosti sil a prostředků MP Prahy, zejména postup při předávání informací, úkoly MP

Prahy v případě vyhlášení chemického ohrožení, postup útvarů a strážníků MP Prahy v případě vyhlášení chemického ohrožení, zásady pro stanovení priority při plnění úkolů MP Prahy a opatření k zajištění ochrany života a zdraví strážníků MP Prahy. Přílohy obsahují seznam stanic metra dle priorit pro zajištění dohledu MP Prahy a stanice metra dle příslušnosti obvodních ředitelství MP Prahy. Mezi úkoly MP Prahy v případě vyhlášení chemického ohrožení v metru patří:

- podílí se na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce,
- podílí se na realizaci opatření na ochranu osob v metru,
- spolupůsobí při informování a varování obyvatelstva hl. m. Prahy,
- podle potřeby se může ve vymezeném rozsahu podílet formou usměrňování dopravy na řešení problémů v provozu na pozemních komunikacích, a to v součinnosti s Policií ČR,
- podílí se na předávání informací mezi složkami IZS a veřejností např. linkou tísňového volání.

V STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty z roku 2011, má obecní policie list společně s obcí. Společný list obce a obecní policie má 6 stran. V STČ je uvedena možnost využití obecní policie k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plnění dalších úkolů, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. Nedoporučuje se však využívat obecní policii přímo k dohledu nad veřejným pořádkem při shromáždění s rizikovými faktory. Na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání uzavřené mezi obcí a Hasičským záchranným sborem kraje (HZS kraje), lze výrazně rozšířit využití strážníků obecní policie při problémech se shromažďováním osob. Pokud vznikne MU na území obce mimo místo, kde je shromáždění, strážníci mohou téměř

plnohodnotně (s výjimkou vyšetřování příčin MU) zastoupit síly a prostředky Policie ČR. Jedná se zejména o provádění uzávěry místa MU, provádění regulace dopravy na místě MU nebo na objízdných trasách apod. Strážníci tak uvolní ruce Policii ČR, která může soustředit co nejvíce sil a prostředků v místě rizikového shromáždění.

Specifika v rámci výkonu činnosti obecní policie jsou v STČ 11/IZS Chřipka ptáků. Zde je uvedeno, že Integrované operační středisko krajského ředitelství policie (IOS KŘP) přijímá a zaznamenává, resp. přesměruje oznamovatele na obecní policii, oznámení osob o nálezech uhynulých nebo nemocných ptáků. Vychází se z ustanovení § 57 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), který stanoví, že *„Orgány veřejné správy, orgány Policie České republiky a obecní policie spolupracují s orgány veterinární správy při předcházení nebezpečným nákazám, zamezení jejich šíření a jejich zdolávání a v souladu se svou působností se podílejí na zajišťování a kontrole plnění mimořádných veterinárních opatření.“*. Pokud na některém místě v kraji, nebo části kraje, jsou již vyhlášena mimořádná veterinární opatření z důvodu výskytu chřipky ptáků, příslušník organizačního článku PČR přesměruje oznamovatele na obecní policii, pokud je v místě zřízena.

V dalších STČ, zejména v STČ 01/IZS Špinavá bomba z roku 2014, STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy z roku 2005, STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nálezu NVS, podezřelého předmětu, výbušnin a výbušných předmětů z roku 2013, STČ 04/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události Letecká nehoda z roku 2016, STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů z roku 2006, STČ 14/IZS Amok – útok aktivního střelce z roku 2013, STČ 16A/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo v ostatních prostorech z roku 2018, STČ 16B/IZS Mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci

na palubě letadla s přistáním na letišti Praha/Ruzyně z roku 2019, obecní policie spolupracuje s Policií ČR a řídí se jejími pokyny zejména při zajišťování záležitostí veřejného pořádku, vymezení vnější zóny, zajištění uzávěry, usměrňování dopravy, poskytnutí informací o místě zásahu složkám IZS, spolupůsobí při informování a varování obyvatelstva, omezení práv osob.

Strážník obecní policie je v místě zásahu povinen uposlechnout pokynu velitele zásahu a řídit se jeho příkazy a rozkazy.

6.1.2 Městská policie hl. m. Prahy v době krizového stavu

Obecní policie se již v minulosti několikrát zapojila do záchranných a likvidačních prací v rámci IZS při řešení KS a dokázala, že je platnou složkou IZS. MP Prahy se na území hl. m. Prahy podílela na odstraňování následků KS zejména při povodních v roce 2002 a v roce 2013 a v rámci pandemie koronaviru známého pod názvem COVID-19 v roce 2020 (viz tabulka č. 1 na straně 40).

Povodně v roce 2002

Povodně v roce 2002 patří mezi největší přírodní katastrofy v dějinách České republiky. Povodeň vznikla jako důsledek vydatných srážek, které zasáhly území České republiky.

Dne 12. srpna 2002 v 18:00 hodin vyhlásil předseda vlády České republiky nouzový stav pro Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj a pro hl. m. Prahu. Dne 13. srpna 2002 byl nouzový stav rozšířen i o Ústecký kraj. Vyhlášení nouzového stavu vláda schválila. Nouzový stav byl vyhlášen do 22. 8. 2002. Nouzový stav byl vládou následně prodloužen do 31. 8. 2002. Na základě doporučení krizového štábu rozhodl primátor hl. m. Prahy dne 31. 8. 2002 s účinností od 1. 9. 2002 do 20. 9. 2002 o vyhlášení stavu nebezpečí pro území městských částí Prahy 1, Prahy 7, Prahy 8, Prahy 12,

Praha – Radotín, Praha – Zbraslav, Praha – Velká Chuchle, Praha – Lipence, Praha – Troja, Praha – Suchdol a Praha – Lysolaje.

Na KS se podílelo zhruba 200 strážníků ve dvanáctihodinových směnách. V době vyhlášeného KS strážníci prováděli:

- monitorování stavu hladiny na Vltavě a Berounce
- v součinnosti s Policií ČR odtahy vozidel z ohrožených oblastí,
- dohled nad místy, kam byl vstup a vjezd vozidel zakázán,
- evakuaci osob z ohrožených oblastí,
- dohled v evakuované oblasti,
- dohled nad veřejným pořádkem,
- dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití.

Povodně v roce 2013

V 09:45 hodin dne 2. června 2013 s platností do 30. června 2013 primátor hl. m. Prahy vyhlásil stav nebezpečí pro území hl. m. Prahy na základě rozsáhlých povodní při dosažení III. stupně povodňové aktivity na Vltavě a Berounce protékající územím Prahy.

Stav nebezpečí na území hl. m. Prahy netrval dlouho, jelikož od 21:00 hodin dne 2. června 2013 do odvolání vláda (Rozhodnutím vlády ČR č. 140 ze dne 2. června 2013) vyhlásila nouzový stav pro území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje, Středočeského kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje, Ústeckého kraje a hlavního města Prahy z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a značného rozsahu ohrožení majetku v důsledku rozsáhlé živelní pohromy. Ukončení vyhlášeného nouzového stavu na dobu do odvolání bylo neobvyklé. V čl. 6 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky je uvedeno, že nouzový stav

se může vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů. Nouzový stav po uplynutí 30 dnů se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

Nouzový stav vláda (Rozhodnutím vlády ČR č 171/2013) zrušila s platností od 24:00 hodin dne 19. června 2013. Tím nebyl porušen čl. 6 odst. 2 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, jelikož nouzový stav byl zrušen do 30 dnů od vyhlášení.

Dne 2. června 2013 bylo rozhodnuto o povolání strážníků do výkonu služby z osobního volna k posílení výkonu služby. V době nouzového stavu do služby nastupovalo v průměru 475 strážníků na denní směnu a 333 strážníků na noční směnu. V době vyhlášeného KS strážníci prováděli:

- monitorování stavu hladiny na Vltavě a Berounce včetně dohledu nad drobnými vodními toky a hrázemi rybníků,
- monitorování pražských mostů, aby předávali informaci k odstranění možného vzpříčení velkých předmětů pod mosty,
- v součinnosti s Policií ČR odtahy vozidel z ohrožených oblastí,
- dohled nad místy, kam byl vstup a vjezd vozidel zakázán,
- evakuaci osob z ohrožených oblastí,
- dohled v evakuované oblasti,
- přímo spolupracovali se složkami integrovaného záchranného systému v terénu,
- informovali obyvatele v ohrožených oblastech o stavu nebezpečí,
- dohled nad veřejným pořádkem,
- dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití,
- služebními vozidly městské policie byly realizovány doprovody nákladních vozidel převážejících protipovodňové zábrany ze skladu do míst jejich instalace,

- regulovali dopravu v průběhu montáže protipovodňových zábran a prováděli ostrahu jejich prvků a techniky používané při jejich instalaci,
- zajišťovali služebními vozy svoz zaměstnanců Magistrátu hl. m. Prahy,
- monitorovali stav kanalizace na území města a předávali informace o zjištěných závadách Pražským vodovodům a kanalizacím a.s.,
- strážníci se podíleli na plnění pytlů pískem, určených k ochraně před vlivy povodní.

Tabulka 8 – Srovnání povodně z roku 2002 a z roku 2013 v Praze. Zdroj: vlastní, data ČHMU a MŽP

Povodeň v hl. m. Praze	srpen 2002	červen 2013
Typ povodně	2 povodňové vlny, letní regionální	2 povodňové + 1 přívalová vlna, letní regionální
Průtok při kulminaci	5160 m ³ /s	3040 m ³ /s (dle ČHMU) 3210 m ³ /s (dle PVL)
Úhrn srážek	177 mm	163 mm
Doba opakování	200-500 ojediněle 1000 let	20-50, ojediněle 100 let
Metro	17 stanic zatopeno	protipovodňovou ochranou ochráněno
Evakuované osoby	téměř 50 tisíc osob	1279 osob
Protipovodňová opatření	909,4 m	6360 m
Škody	26,914 miliard Kč	3,841 miliard Kč
1. SPA	8. 8. 2002 ve 14:45 hodin	31. 5. 2013 ve 13:00 hodin
2. SPA	8. 8. 2002 ve 20:00 hodin	2. 6. 2013 v 05:00 hodin
3. SPA	12. 8. 2002 v 11:00 hodin	2. 6. 2013 ve 13:45 hodin
Stav nebezpečí	od 1. 9. 2002 od 00:00 hodin	od 2. 6. 2013 v 09:45 hodin
	do 20. 9. 2002 do 24:00 hodin	do 2. 6. 2013 ve 21:00 hodin
Nouzový stav	od 12. 8. 2002 v 18:00 hodin	od 2. 6. 2013 ve 21:00 hodin
	do 31. 8. 2002 ve 24:00 hodin	do 19. 6. 2013 ve 24:00 hodin

Z tabulky č. 8 je patrné, že průběh povodně v roce 2002 a v roce 2013 byl jiný. V roce 2002 se jednalo o zhruba 500letou povodeň a v roce 2013 se jednalo o zhruba 25letou povodeň. Při povodních v roce 2013 se prokázala zkušenost v rámci IZS, která byla získána při záchranných a likvidačních pracích a odstraňování následků povodní v roce 2002. Průběh následků povodní v roce 2013 byl také ovlivněn již téměř dokončenou stavbou protipovodňových opatření na území hl. m. Prahy, díky kterým se nedostala voda do prostor metra a byl ochráněn majetek ve značné hodnotě. Význam stavby protipovodňových opatření je patrný při srovnání škod způsobených povodní v roce 2002 ve výši 26,914 miliard Kč oproti škodě způsobené povodní v roce 2013 ve výši 3,841miliard.

Pandemie koronaviru v roce 2020

Posledním vyhlášeným KS na území hl. m. Prahy byl vyhlášený nouzový stav pro celé území ČR v souvislosti s pandemií způsobenou onemocněním koronavirem známým pod názvem COVID-19.

Na lidstvo už od nepaměti útočí nepřeborné množství virů a bakterií, které způsobily již mnoho epidemií a pandemií. Velké pandemie se naštěstí Evropě relativně vyhýbají. Na území Evropy byl výskyt pandemie naposledy v roce 1918 – 1919. Jednalo se o Španělskou chřipku, jejímž místem vzniku byla nejspíše Francie, oblast Západní fronty. Na Španělskou chřipku zemřelo 20 – 50 milionů lidí. (Holub, web, 2020)

WHO dne 11. března 2020 označila výskyt onemocnění koronavirem pod názvem COVID-19 za pandemii. Dne 12. března 2020 Vláda ČR Usnesením vlády České republiky č. 194 vyhlásila pro celé území ČR z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru označeného jako SARS CoV-2 nouzový stav od 14:00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů.

Vyhlášený nouzový stav byl prodloužen Usnesením vlády České republiky č. 396 ze dne 9. dubna 2020 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS-CoV-2, do 30. dubna 2020, a to na základě souhlasu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky uděleného jejím usnesením č. 1012 ze dne 7. dubna 2020. Vyhlášený nouzový stav byl ještě jednou prodloužen Usnesením vlády České republiky č. 485 ze dne 30. dubna 2020 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS-CoV-2, do 17. května 2020, a to na základě souhlasu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky uděleného jejím usnesením č. 1105 ze dne 28. dubna 2020.

Vláda v době nouzového stavu omezila práva a svobody osob podle Listiny základních práv a svobod. Vláda zejména:

- zakázala pořádání kulturních, sportovních a společenských akcí,
- zakázala činnost provozoven stravovacích služeb,
- zakázala vstup veřejnosti do posiloven, koupališť, wellness služeb, saun, bazénů, veřejných knihoven, galerií, turistických informačních center,
- zakázala maloobchodní prodej a prodej služeb v provozovnách, s výjimkou např. potravin, drogistického a hygienického zboží, lékáren, krmiv pro zvířata,
- zakázala vstup na území ČR pro cizince,
- zakázala pro Čechy a v ČR žijící cizince vycestovat do zahraničí,
- byly uzavřeny školy,
- omezila volný pohyb osob na území ČR na nezbytné minimum,
- rozhodla o povinné čtrnáctidenní karanténě po návratu ze zahraničí,
- zavedla povinnost nosit ochranné pomůcky (zakryté dýchací cesty – ústa a nos),
- vyčlenila seniorům čas pro nakupování v obchodech s potravinami,

- omezila pohyb osob na veřejnosti ve skupinkách na maximální počet dvou osob.

Omezující opatření měla výjimky pro určité osoby či profese tak, aby byl zachován chod státu a aby byly zajištěny základní životní potřeby obyvatel ČR. Omezující opatření se v průběhu času měnily v návaznosti na vývoj pandemie.

Vláda přijímala omezující opatření na základě krizového zákona, což bylo později změněno a omezující opatření byla vydávána Ministerstvem zdravotnictví (MZ) na základě zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. Vláda na svých jednáních přijatá opatření MZ schvalovala, resp. brala na vědomí. MZ zejména prodlužovalo platnost vydaných omezujících opatření vládou, upřesňovalo jejich omezení a ukončovalo platnost omezujících opatření. Městský soud v Praze, rozhodnutím ze dne 23. 4. 2020 zrušil čtyři opatření ministerstva zdravotnictví omezující volný pohyb osob, maloobchod a služby. Vláda dne 23. 4. 2020 přijala zrušená opatření znovu jako krizová opatření na základě krizového zákona. Vláda měla čas na přijetí soudem zrušených mimořádných opatření do 27. 4. 2020.

MP Prahy musela také zareagovat na vyhlášený nouzový stav a přijatá omezující opatření vydaná vládou, následně MZ, z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru na území ČR. MP Prahy omezila nepřímý výkon služby na nejnutnější minimum. Bylo využito možnosti a doporučení vlády pro zaměstnavatele, kdy zaměstnanci v nepřímém výkonu, pokud to bylo možné, přešli na výkon práce formou home office (práci na dálku z domova). Přímý výkon služby musel být uzpůsoben ke snížení rizika přenosu nemoci mezi strážníky v zaměstnání, proto se změnilo střídání směn tak, aby se směny mezi sebou nepotkávaly. Okrskáři, kteří pracují jen na denní směny, byli převedeni na okrskové služebny, aby nepřišli do styku se strážníky

vykonávající směnný provoz. Tím bylo sníženo riziko přenosu mezi směnami a okrskáři na minimum. Vstup na operační středisko byl povolen jen osobám vykonávající službu na pracovišti. Tito strážníci se nesměli potkávat s jinými strážníky na pracovišti. Všichni zaměstnanci museli používat ochranné prostředky (mít zakrytá ústa a nos). Toto opatření zajistilo v případě zjištění nákazy strážníka na pracovišti, umístit co nejmenší počet strážníků do karantény, kteří přišli do styku s nakaženým či potencionálně nakaženým strážníkem. V případě zjištění nakažené osoby koronavirem COVID-19, musely jít na čtrnáct dní do karantény osoby, které s nakaženou osobou přišly do kontaktu.

Strážníci v přímém výkonu museli změnit výkon služby, aby co nejméně přišli do styku s veřejností a tím snížili možnost nákazy. Strážníci přestali aktivně vyhledávat přestupky a protiprávní jednání, u nichž byla nízká společenská nebezpečnost (např. řešení přestupků v dopravě v klidu). Omezení se nevztahovalo na přestupky, které byly spáchány přímo před strážníkem nebo přestupky, které byly oznámeny na linku tísňového volání 156. Strážníci během výkonu služby museli mít ochranné pomůcky (zakrytá ústa a nos).

Strážníci se při výkonu služby zaměřili především na dodržování omezujících opatření vydaných vládou či MZ. Jednalo se zejména o nezakryté dýchací cesty (ústa a nos), nedodržování pravidel provozu provozoven, shlukování osob na veřejnosti apod.

V Praze jezdily dva vozy Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy (ZZS), které odebíraly vzorky u osob s podezřením na nákazu koronavirem v místě jejich bydliště. Dne 17. 3. 2020 MP Prahy přes noc v servisu předělala dvě vozidla a vytvořila z nich dva odběrové vozy, které v Praze vozily mediky, kteří lidem odebírali vzorky. Tím došlo k zdvojnásobení počtu odběrových

vozidel odebírajících vzorky ze dvou na čtyři. MP Prahy vyčlenila pro odběrové vozy dvacet lidí, kteří se ve výjezdových autech střídali. Strážníci řídili nejen předělaná vozidla MP Prahy, ale také jedno vozidlo ZZS. Jedná se o strážníky z nepřímého výkonu, kteří byli z oddělení prevence. Na odebrání vzorků byli vyčleněni medici, kteří jezdili spolu se strážníky.

Obrázek 11 – Odběrové vozidlo Městské policie hl. m. Prahy. Zdroj: archiv MP Prahy

Pandemie koronaviru COVID-19 zasáhla celou společnost a změnila způsob života nejen v ČR, ale téměř na celém světě. Lidé se museli naučit žít v době omezujících opatření s minimálním vycházením z domova. Byla to doba těžká nejen pro složky IZS, zdravotníky, lékaře, prodavače, ale pro všechny z nás. Omezující opatření se po několika týdnech projevila i na psychice lidí a začalo přibývat násilí v domácnostech, zvýšil se počet oznámení na tísňové linky o nerespektování opatření vydaných vládou, na hlučné práce během dne a další s tím související specifická oznámení, se kterými se policisté i strážníci museli také vypořádávat.

Nouzový stav byl vyhlášen 12. 3. 2020 od 14:00 hodin a ukončen byl k 17. 5. 2020 ve 24:00 hodin. Během pandemie koronaviru bylo v ČR k 18. 5. 2020 v 9:00 hodin celkem provedeno 356515 laboratorních testů s 8480 prokázanými onemocněními COVID-19, 166 aktuálně hospitalizovaných osob, aktuálně 2714

osob s prokázaným onemocněním COVID-19, 5468 vyléčených osob po onemocnění COVID-19 a 298 úmrtí v souvislosti s onemocněním COVID-19. (MZ ČR, web, 2020)

6.1.3 Městská policie hl. m. Prahy při mimořádné události

MP Prahy se v rámci IZS podílela při řešení některých MU, které byly na území hl. m. Prahy. Jedná se zejména o zvýšení hladiny Vltavy v roce 2006, výbuch plynu v Divadelní ulici na Praze 1 v roce 2013 a kontaminaci pitné vody v okolí Vítězného náměstí na Praze 6 v roce 2015. MU jsou znázorněny v tabulce č. 2 na straně 41.

Zvýšení hladiny Vltavy v roce 2006

Strážníci MP Prahy začali monitorovat hladinu Vltavy dne 28. 3. 2006, jelikož se začala hladina Vltavy zvyšovat. Začalo se s navážením protipovodňové ochrany na místo montáže a s následnou montáží protipovodňové ochrany. Byly uzavřeny některé lokality, zejména náplavky, kde hrozilo nebezpečí způsobené zvyšováním hladiny Vltavy. Situace se vyvíjela lépe, než se předpovídalo a hladina Vltavy začala klesat. Nebylo zapotřebí vyhlásit krizový stav. Dne 7. 4. 2006 se začalo s demontáží protipovodňové ochrany, která skončila dne 9. 4. 2006.

Počet strážníků v době ohrožení hladinou Vltavy byl navýšen o 25 % proti běžnému stavu. Strážníci zejména:

- monitorovali hladinu Vltavy,
- zajišťovali doprovod vozidel převážejících prvky protipovodňové ochrany na místo instalace,
- zajišťovali dohled nad prvky protipovodňové ochrany,
- prováděli dohled nad lokalitami, kam byl vstup a vjezd zakázán,

- prováděli usměrňování dopravy z důvodu uzavřených oblastí a montáže a demontáže protipovodňové ochrany
- informovali majitele vozidel v ohrožené oblasti o přeparkování vozidel,
- informovali a varovali občany v ohrožené lokalitě.

Výbuch plynu v Divadelní ulici

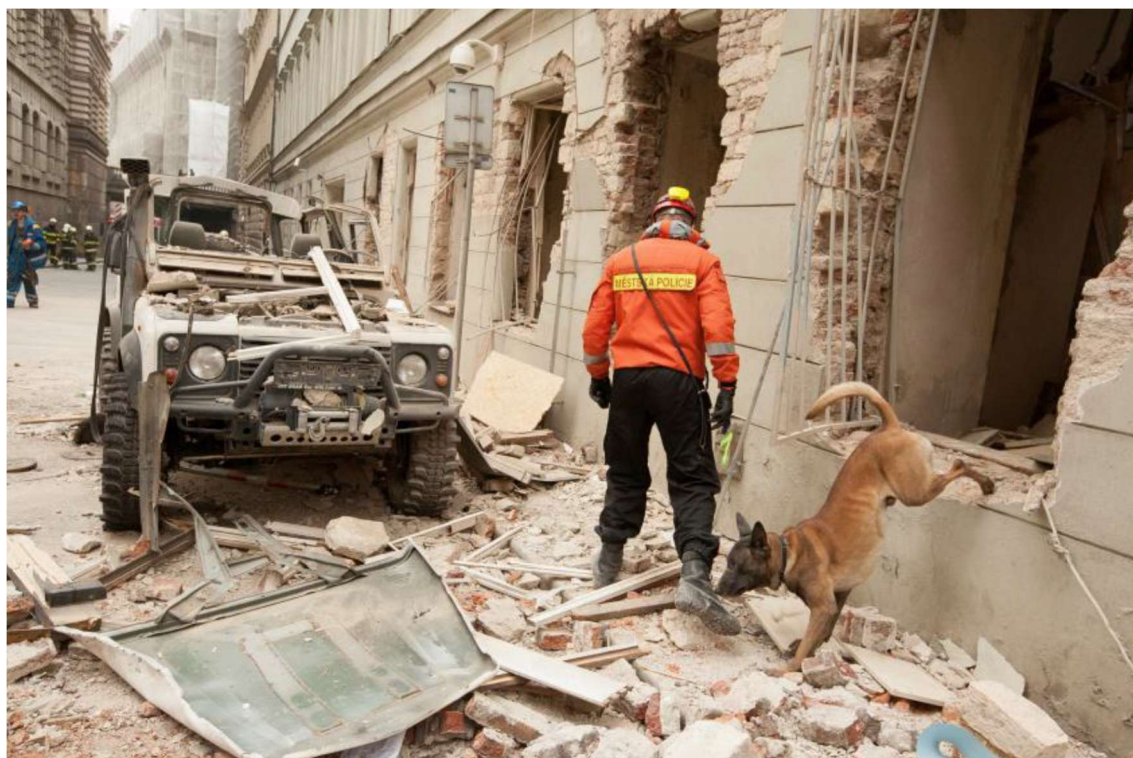
Dne 29. 4. 2013 došlo k výbuchu plynu v Divadelní ulici na Praze 1, při kterém byl nejvíce poškozen dům v ulici Divadelní č. 334/5. Výbuch byl tak silný, že bylo poškozeno i několik dalších domů, ve kterých sídlily různé firmy, Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze (FAMU), Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy (FSV UK), kavárna Slavia. Byly poškozeny i byty v ulici Krocínova, která je kolmo přilehlá k Divadelní ulici. Výbuch rozbil okna u budovy Národního divadla.

HZS Prahy na místo dorazil v 10:03 hodin, 5 minut po nahlášení výbuchu. Příčinou výbuchu byl výbuch plynu nejspíše v nejvíce poškozeném domě v ulici Divadelní č. 334/5. V domě byl zřícený strop i příčky. Na místě MU byla provedena evakuace 230 osob. Policií ČR spolu se strážníky MP Prahy byla uzavřena vnější zóna a probíhalo usměrňování dopravy. Policie ČR regulovala vstup osob do vnější zóny. ZZS ošetřila 43 zraněných osob. 12 osob bylo předáno do péče psychologa HZS Prahy. Velitel zásahu na místo povolal psůvody MP Prahy se psy s výcvikem pro sutinové vyhledávání. Zásah na místě MU trval 47 hodin. (Havrada, web, 213)

Na MU se podílelo celkem 64 strážníků, kteří zejména:

- prováděli uzavěru vnější zóny,
- usměrňovali dopravu,
- prováděli evakuaci osob,

- se psy s výcvikem pro sutinové vyhledávání prohledávali sutiny domu se zaměřením na vyhledávání zavalených osob v sutinách.

Obrázek 12 – Prohledávání sutin v Divadelní ulici na Praze 1 psyvedem Městské policie hl. m. Prahy. Zdroj: archiv MP Prahy

Kontaminaci pitné vody na Praze 6

Dne 24. 5. 2015 byla zjištěna závadnost pitné vody v okolí Vítězného náměstí na Praze 6. Ve 12:07 hodin vydalo Centrální operační středisko (COS) MP Prahy pokyn operačnímu středisku OŘ MP Prahy 6 k upozornění občanů v dané oblasti na hygienickou závadnost pitné vody v okolí Vítězného náměstí na Praze 6 prostřednictvím reproduktorů ve služebních vozidlech. K informování obyvatel v postižené oblasti byla využita tři služební vozidla vybavená reproduktorem. Informování obyvatelstva prostřednictvím služebních vozidel MP Prahy bylo provedeno i v následujících dvou dnech. Krizovým štábem Prahy 6 byla MP Prahy dne 25. 5. 2015 požádána o předání Nařízení

Hygienické stanice hl. m. Prahy o mimořádném opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku, do restauračních zařízení v zasažené oblasti.

Občanům byla vydávána balená voda. Strážníci MP Prahy na šesti výdejních místech prováděli stálý dohled k zajištění veřejného pořádku. Strážníci pomáhali při rozvozu balené vody do dvou domovů pro seniory, Speciální základní školy, Obchodní akademie a jednotlivcům v důchodovém věku v ulicích Pelléova 7 a Mařákova 10. Strážníci také vozili vodu na výdejní místa. K distribuci vody strážníci využívali dvě služební vozidla VW transportér a k rozvozu byli využiti 4 strážníci. K informování obyvatelstva a restauračních zařízení v zasažené oblasti byla využívána tři služební vozidla. Nezávadnost vody byla vyhlášena dne 28. 5. 2015 v 16:00 hodin.

MU byla ukončena dne 29. 5. 2015. Na MU se podílelo 65 strážníků na denní i noční směně a bylo využito pět služebních vozidel. Strážníci během MU zejména:

- prováděli informování obyvatel v postižené oblasti,
- prováděli informování restauračních zařízení,
- prováděli stálý dohled na výdejních místech balené vody,
- pomáhali při rozvozu balené vody.

6.1.4 Cvičení v rámci IZS

Cvičení složek HZS krajů, jednotek požární ochrany a dalších složek IZS jsou organizována v rámci odborné přípravy. Cvičení se dělí na prověřovací a taktická a provádí se v souladu s ročním plánem pravidelné odborné přípravy. Prověřovací a taktická cvičení jsou definována v § 17 zákona o IZS. Prověřovací cvičení se provádí za účelem ověření přípravy složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací, jehož součástí může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky IZS. Taktické cvičení se provádí za účelem přípravy složek

IZS a orgánů podílejících se na provádění a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Konání taktického cvičení se předem projedná se zúčastněnými složkami a orgány. Prověřovací a taktické cvičení je oprávněn nařídít ministr vnitra, generální ředitel HZS, hejtman kraje nebo ředitel HZS kraje.

MP Prahy se v rámci cvičení složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací zúčastnila několika cvičení. Jedná se zejména o cvičení uvedené v tabulce č. 3 na straně 42.

Cvičení v rámci instalace protipovodňových stěn

Jak nám historie v minulosti již několikrát ukázala, nejpravděpodobnější příčinou vyhlášení krizového stavu, která může na území hl. m. Prahy nastat, je v souvislosti s povodněmi. MP Prahy se již několikrát podílela na cvičení zaměřené na stavbu protipovodňové ochrany spočívající v instalaci protipovodňových stěn. Jedná se zejména o cvičení Voda 2005 (22. – 24. 7. 2005), Holešovice 2011 (1. – 2. 10. 2011), Holešovice 2016 (24. 9. 2016), Troja 2017 (30. 9. – 1. 10. 2017), Karlín a Libeň 2018 (22. 9. 2018) a Voda 2019 (21. 9. 2019).

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- doprovod vozidel přepravující prvky protipovodňové ochrany na místo instalace,
- vyrozumívání provozovatelů vozidel stojících v místě instalace protipovodňových stěn za účelem přeparkování vozidel,
- uzávěru oblasti instalace protipovodňových stěn,
- dohled nad dodržováním veřejného pořádku v oblasti instalace protipovodňových stěn,
- ochranu majetku.

Obrázek 13 – Cvičení instalace protipovodňových stěn – Holešovice 2016. Zdroj: Archív MP Prahy

Cvičení Podzim 2005

Cvičení Podzim 2005 bylo zaměřeno na společný zásah složek IZS při vyhledávání a zneškodňování nástražného výbušného systému (NVS) v prostoru společného autobusového a vlakového nádraží na území hl. m. Prahy a odstraňování následků teroristického bombového útoku provedeného v podzemním prostoru stanice metra na území hl. m. Prahy a na železniční trati na území Středočeského kraje.

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- zajišťování svozu osob krizového řízení hl. m. Prahy,
- společně s Policií ČR uzávěru oblasti.

Cvičení Blackout 2014

Cvičení Blackout 2014 bylo zaměřené na řešení dlouhodobého plošného přerušení dodávek elektrické energie, ke kterému došlo na území hl. m. Prahy a částečně i na území Středočeského kraje. Při přerušení dodávky elektrické energie nastane stav nouze v elektrizační soustavě a teplárenství. Stav nouze je řešen v rámci vyhlášeného krizového stavu, stavu nebezpečí. Cvičení mělo za cíl mimo prověření složek IZS, orgánů hl. m. Prahy, subjektů kritické infrastruktury a dalších organizací i ověřit zdroje elektrické energie, tepla, plynu, pitné vody a dalších dodávek pro zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva a jejich distribuci na území hl. m. Prahy v případě dlouhodobého přerušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu, včetně jejich obnovení.

MP Prahy byla do cvičení zapojena štábní formou simulující třídní přerušení dodávek elektrické energie na určených pracovištích. Cvičení prověřilo funkčnost dostupných komunikačních prostředků, informačních technologií, radiostanic a telefonního spojení. Bylo prověřeno dobíjení radiostanic prostřednictvím náhradních zdrojů dodávek elektrické energie a čerpání pohonných hmot do služebních vozidel.

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- evakuaci osob z prostoru metra,
- zajišťování veřejného pořádku,
- zabránění vstupu osob do prostoru metra,
- ostrahu objektů MP Prahy a Magistrátu hl. m. Prahy,
- zajišťování úkolů pro potřeby krizového štábu hl. m. Prahy,
- zajišťování úkolů pro potřeby starostů městských částí,
- zvýšený dohled nad oblastmi, kde hrozilo rabování nebo jiná kriminalita.

Cvičení Blanka 2014

Cvičení Blanka 2014 bylo zaměřeno na řešení hromadné dopravní nehody autobusu a osobních vozidel s velkým počtem zraněných v tunelovém komplexu Blanka.

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- v součinnosti s Policí ČR uzávěru oblasti,
- zabránění vstupu nepovolaným osobám,
- svoz členů krizového štábu hl. m. Prahy na místo události.

Cvičení Metro 2014

Cvičení Metro 2014 bylo provedeno na základě Katalogového souboru typové činnosti STČ – 13/IZS Reakce na chemický útok v metru, z roku 2013. V STČ má svůj list i MP Prahy. STČ obsahuje postup složek IZS a Dopravního podniku hl. m. Prahy, jako provozovatele metra v hl. m. Praze, při záchranných a likvidačních pracích bezprostředně po provedeném útoku v metru a vyhlášení chemického ohrožení, až po vytvoření podmínek pro obnovení provozu metra na všech trasách. Cvičení probíhalo ve stanicích metra Anděl, Smíchovské nádraží a Karlovo náměstí, ve kterých byl simulovaný chemický útok. V metru je instalovaný protichemický varovný systém PROVAS, při jehož aktivaci se spouští postup podle STČ. Simulovaný počet obětí při cvičení byl 10–90 osob a cvičení se zúčastnilo přes 800 osob. (Pražský strážník, 2014, s. 21)

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- střežení prostoru proti vstupu nepovolaným osobám,
- evakuaci osob ze stanice metra,

- spolu s dopravním podnikem uzavírání stanic metra,
- dohled nad majetkem zasahujících osob, postižených a obětí,
- dohled u nemocnic, kam byly zraněné osoby převáženy,
- doprovod autobusů při převozu postižených osob.

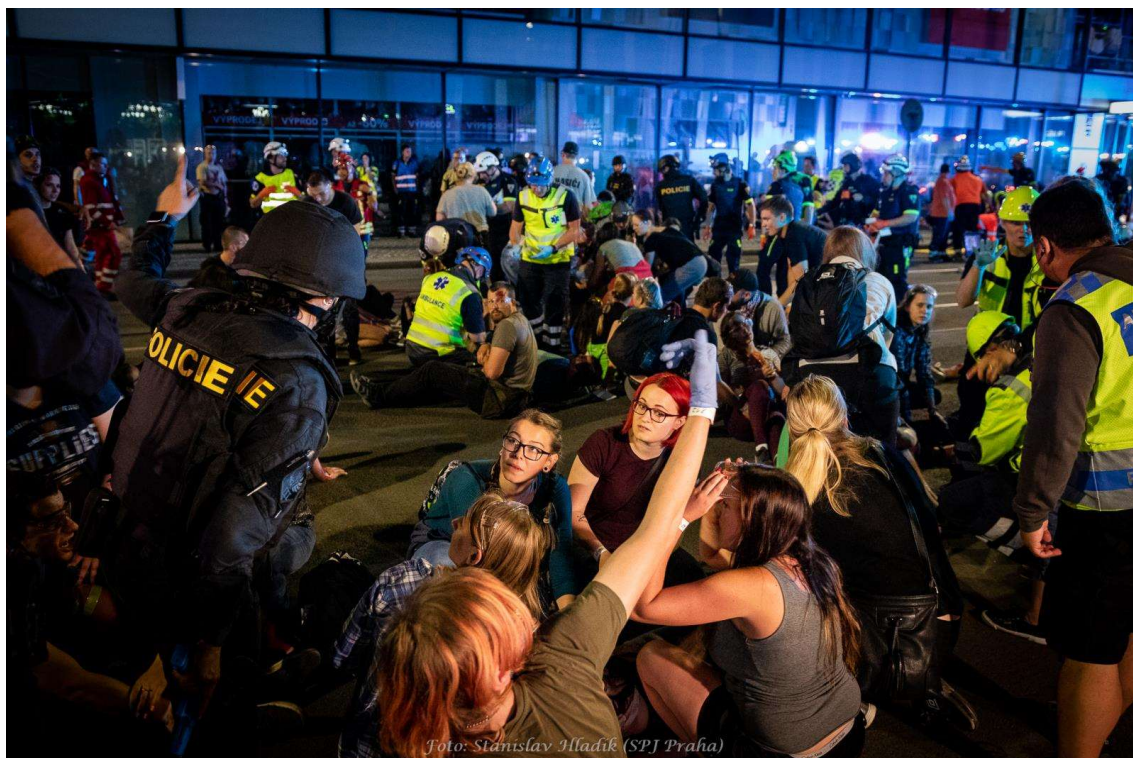
Obrázek 14 – Cvičení Metro 2014. Zdroj: Archiv MP Prahy

Cvičení Anděl 2019

Cvičení Anděl 2019 bylo zaměřeno na teroristický útok v obchodním centru na Smíchově na Praze 5. Hlavním cílem cvičení bylo vyzkoušet si a prověřit taktické postupy, součinnost a spolupráci mezi všemi zasahujícími složkami, mezi které patří Policie ČR, HZS, ZZS, MP Prahy, Dopravní podnik hl. m. Prahy, Útvar pro ochranu prezidenta republiky, Magistrát hl. m. Prahy, Městská část Praha 5, Fakultní nemocnice Motol a Armáda ČR. Do cvičení bylo zapojeno téměř 1100 figurantů. (Policie, web, 2019)

V rámci cvičení strážníci prováděli zejména:

- uzávěru oblasti,
- zabránění vstupu nepovolaným osobám,
- dohled nad majetkem zasahujících osob, postižených a obětí.

Obrázek 15 – Cvičení Anděl 2019. Zdroj: Policie, web, 2019

Obecní policie jako ostatní složka IZS

Vymezení obecní policie mezi složky IZS je problematické, i když z předchozího textu je patrné, že obecní policie je právoplatnou složkou IZS. Navrhujeme proto, aby obecní policie byla mezi ostatními složkami IZS přímo uvedena, a to samostatně pro její specifické postavení, které má na základě zákona o obecní policii a na základě oprávnění, které jsou při řešení MU a KS obdobné s oprávněními policisty Policie ČR. Porovnání možností využitelnosti strážníků obecní policie s policisty Policie ČR při řešení MU a KS je uvedeno v tabulce č. 6 na straně 51.

6.2 SWOT analýza

Na základě získaných informací byla provedena SWOT analýza, ve které byly definovány silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby MP Prahy.

6.2.1 Silné stránky

Mezi silné stránky MP Prahy lze zařadit zejména:

1. **Vysoká úroveň součinnosti s IZS** – MP Prahy již dlouhodobě spolupracuje se složkami IZS, a to jak se základními složkami IZS, tak s ostatními složkami IZS. Dobrou spolupráci složek IZS s MP Prahy lze spatřit ve využití MP Prahy při řešení KS a MU, které byly v na území hl. m. Prahy a při společných cvičeních, při nichž MP Prahy spolupracovala se složkami IZS. O využitelnosti MP Prahy (obecní policie) v součinnosti se složkami IZS lze také najít v STČ. V STČ – 13/IZS Reakce na chemický útok v metru, má MP Prahy i svůj list.
2. **Součinnost s Policií ČR** – spolupráce mezi Policií ČR a obecní policií je uvedena v zákoně o obecní policii i v zákoně o Polici ČR. V rámci součinnosti složek může být uzavřena koordinační dohoda, která upravuje spolupráci mezi danými složkami, za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Koordinační dohoda uzavřená mezi Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy a hl. m. Prahou, řeší problémy velení a součinnosti v případě vzniku mimořádné události ve veřejném pořádku.
3. **Využitelnost při řešení krizové situace** – MP Prahy má v rámci oprávnění při řešení KS využitelná oprávnění s Policií ČR, s výjimkou řešení příčin vzniku MU a KS a s vyšetřováním trestných činů. MP Prahy s počtem zhruba 2000 strážníků dokáže velmi efektivně zajistit úkoly při MU a KS, které by jinak musela zajišťovat Policie ČR a tím Policii ČR uvolnit ruce pro řešení samotné MU a KS.

4. **Možnost povolat strážníky při krizové situaci** – složky IZS mají na základě plánované pomoci na vyžádání možnost povolat na řešení KS strážníky, kteří se neprodleně mohou dostat na místo zásahu. V případě nutnosti většího počtu strážníků, lze strážníky povolat z volna. Strážníci na základě dobrovolnosti jsou evidováni v seznamu povolávaných strážníků z volna v případě nutnosti při vzniku MU a KS.
5. **Krizové telefony** – vedení MP Prahy má přidělené krizové mobilní telefony, které jsou využívány v rámci krizové komunikace mezi složkami IZS a orgány veřejné správy a samosprávy v rámci krizového řízení. Krizové mobilní telefony mají nastaveno přednostní spojení, což lze využít např. při přetížení sítě mobilního operátora.
6. **24hodinový provoz** – v rámci zajištění 24hodinového provozu lze povolat strážníky na řešení MU nebo KS v kteroukoli denní nebo noční dobu. Zejména v nočních hodinách, o víkendech a státních svátcích, kdy je ve službě méně členů složek IZS, je možnost využití strážníků MP Prahy ceněna. Již několikrát se nepřetržitý provoz osvědčil, zejména při využití kynologů MP Prahy se psy s atestací k sutinovému vyhledávání a k vyhledávání ve volném terénu, který je v rámci ČR ojedinělý.
7. **Místní a osobní znalost** – lze využít zejména v rámci snižování a rozšiřování následků způsobených MU a KS, např. při dohledávání majitele objektu za účelem zajištění přístupu do objektu, zjištění množství a druhu nebezpečného materiálu uskladněného v budově či na pozemku; zjištění původce vzniku MU a KS; komunikace s místními úřady, kdy strážníci-okrskáři mají většinou kontakt na starostu a zaměstnance úřadu městské části; dohledání místa vzniku MU převážně v místech, kde není výrazný orientační bod, při špatném popisu místa MU oznamovatelem.
8. **Vybavenost** – strážníci jsou vybaveni donucovacími prostředky k zajištění veřejného pořádku. Za tímto účelem jsou strážníci ve služebních vozech

vybaveni balistickou vestou, záchranářským batohem a prostředky na sběr biologicky kontaminovaného materiálu. MP Prahy je zařazena do programu First responder (první dotázaný) a za tímto účelem jsou služební vozidla vybavena automatizovaným externím defibrilátorem. First responder má za cíl snížit časovou prodlevu poskytnutí první pomoci postiženým osobám. V hl. m. Praze se využívají First respondeři s automatizovaným externím defibrilátorem k výjezdu k pacientovi s podezřením na zástavu srdce k poskytnutí první pomoci před příjezdem ZZS na místo. Kynologové MP Prahy jsou speciálně vyškoleni a vybaveni pro práci se psy k vyhledávání v sutinách a ve volném terénu. Strážníci poříčního útvaru mají specifické dovednosti a školení, zejména jsou vůdci malého plavidla, mají rozšířenou zdravotnickou přípravu, mohou vykonávat práci s motorovou pilou, práci ve výškách nad volnou hloubkou, záchranu osob na zamrzlých vodních plochách, jsou potápěči záchranáři, záchranáři hladinové služby a na divoké vodě.

9. **Dlouhodobé působení MP Prahy** – MP Prahy od roku 1992, kdy se datuje její vznik, prošla několikrát změnou organizační struktury. Počet strážníků se od té doby zvýšil na zhruba 2000. MP Prahy se se svým vývojem snažila přizpůsobit změnám ve společnosti, v zákonných normách a také v rámci začlenění se v systému IZS. Předností dlouhodobého působení MP Prahy je získání zkušeností v rámci IZS s přípravou a řešením MU a KS, které jsou neocenitelné. MU, KS i cvičení složek IZS při společném zásahu ukázali možnosti využití MP Prahy v rámci IZS. Ukázali jak slabé, tak silné stránky. MP Prahy se zjištěné slabé stránky snažila po vzájemné konzultaci se složkami IZS minimalizovat. Strážníci byli proškoleni, získávali různé odbornosti, bylo pořizováno patričné vybavení. Spolupráce MP Prahy s Policií ČR, ZZS i HZS je v dnešní době oceňovaná všemi složkami. Pokud Policie ČR v danou dobu nedisponuje dostatečným počtem volných sil a prostředků,

aby mohla oznámení prověřit sama, předává některá oznámení cestou OPES OŘ na jednotlivá OŘ MP Prahy k prověření. Jedná se o oznámení, která mohou strážníci dořešit v rámci svých oprávnění, zejména o oznámení na úseku veřejného pořádku a na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. ZZS předává oznámení cestou OPES OŘ na jednotlivá OŘ MP Prahy k prověření strážníky, aby zbytečně na místo nevysílala vozidlo ZZS se zdravotníky. Jde především o oznámení o ležících osobách na veřejném prostranství, které podle oznamovatele nejeví žádné známky zranění a mohou být pouze pod vlivem alkoholu. ZZS využívá strážníky MP Prahy v programu First responder a pokud potřebuje přenést těžkého pacienta do vozu ZZS. HZS předává oznámení cestou OPES OŘ na jednotlivá OŘ MP Prahy k prověření strážníky, pokud je hlášeno oznamovateli neoprávněné rozdělávání ohňů na veřejném prostranství, nedovolené pálení na zahradách u domů, popadaným větvím, poškozeným střechám a riziku odlétajících předmětů po silném větru, nebezpečí pádu sněhu či ledu ze střech v zimním období, podezřelému zápachu (kouř, neznámá látka), znečištění pozemní komunikace provozními kapalinami z vozidel apod. Oznámení OPES MP Prahy přijímá od OPES jednotlivých složek volaných na tísňová čísla 150, 155, 158 i od OPES IZS z evropského čísla tísňového volání 112.

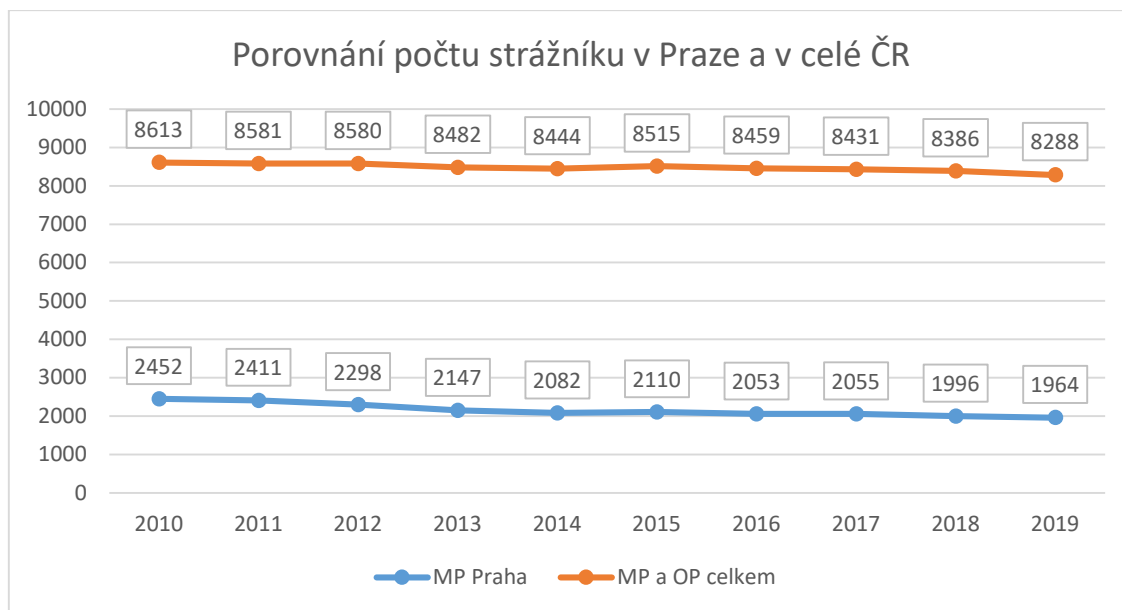
10. **Součinnost s úřady městských částí** – jako výhoda v komunikaci se ukázala změna organizační struktury MP Prahy, kdy byla zřízena OŘ pro Prahu 1 až 15. OŘ svým členěním kopírují členění městských částí. Tento systém zjednodušil komunikaci OŘ s městskou částí. Významný podíl na součinnosti s úřady městských částí mají strážníci-okrskáři, kteří jsou v přímém kontaktu s úřady městských částí a společně řeší místní záležitosti veřejného pořádku ve svěřeném okrsku strážníka-okrskáře.

6.2.2 Slabé stránky

Mezi slabé stránky MP Prahy lze zařadit zejména:

1. **Působnost při mimořádných událostech omezena na katastr města** – na rozdíl od KS, která při vyhlášení KS umožňuje poskytnutí strážníků jiné obci, kde nezáleží, zda daná obec má či nemá zřízenou obecní policii a zda se daná obec nachází či nenachází v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), při MU nelze tohoto oprávnění využít. Při vzniku MU mohou strážníci vykonávat úkoly pouze v rámci působnosti obce. Úkoly na území jiné obce mohou strážníci vykonávat, pokud obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, uzavřou s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávním celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.
2. **Nízký počet cvičení v rámci IZS** – nejlepším a nejefektivnějším způsobem, jak se připravit na vznik MU nebo KS a odhalit případné nedostatky je cvičení. MP Prahy se do cvičení složek IZS zapojuje stále častěji, ale čím více bude MP Prahy se složkami IZS cvičit, tím lépe bude připravena. Je potřeba nadále pokračovat ve zvyšující se tendenci zapojení MP Prahy do cvičení složek IZS. Čím více cvičení proběhne, tím více strážníků se do cvičení zapojí a tím více strážníků bude adekvátně reagovat na vzniklou mimořádnou událost.
3. **Nízký počet strážníků** – již několik posledních let se nedaří naplnit tabulková místa MP Prahy. Tento problém je dlouhodobě u všech obecních policií, ale také všech bezpečnostních složek. Důvodem je hlavně velká konkurenceschopnost na trhu práce a nízká prestiž povolání. Počet strážníků MP Prahy a v celé ČR za posledních 10 let je znázorněn

na obrázku č. 16. Na konci roku 2019 pracovalo pro MP Prahy 1964 strážníků. Podstav byl cca 370 strážníků. Návrh stabilizace, fungování a rozvoje Městské policie hlavního města Prahy do roku 2023 (z roku 2018), navrhuje zvýšení tabulkových míst s účinností od roku 2020 o 260 tabulkových míst, z toho 250 v přímém výkonu služby a 10 v nepřímém výkonu, na celkových 2780 tabulkových míst. K 31. 12. 2017 měla MP Prahy 2238 zaměstnanců, z toho 2055 strážníků a k 31. 12. 2019 měla MP Prahy 2152 zaměstnanců, z toho 1964 strážníků. Navýšení zaměstnanců od roku 2020 podle koncepce se tedy nedaří naplnit. Nízký počet strážníků v přímém výkonu se projevuje jejich přetěžováním. V nižším počtu musí plnit stejný počet nebo dokonce více úkolů než v minulosti ve vyšším počtu a musí zajišťovat oznámení na linku tísňového volání 156, kterých přibývá. V posledních letech se v Praze začal více rozvíjet trh s nemovitostmi a developerské firmy začaly více stavět bytové i nebytové prostory. Město se začíná více zalidňovat, do Prahy se stěhuje více lidí. To má vliv na zvýšení hustoty obyvatelstva, zvýšení dopravy a přibývá protiprávních jednání jak ve veřejném pořádku, tak v dopravě, která strážníci musí řešit. Pro srovnání můžeme uvést, že v roce 2018 řešili strážníci MP Prahy 61608 přestupků ve veřejném pořádku a v roce 2019 to bylo 100185 přestupků. Nárůst činil 62,6 %. V roce 2018 řešili strážníci MP Prahy v dopravě 1179790 přestupků, v roce 2019 to bylo 1793423 přestupků. Nárůst činil 52 %. (MV, web, 2020)

Obrázek 16 – Porovnání počtu strážníků v Praze a v celé ČR. Zdroj vlastní, data MV, web, 2020

4. Nízká znalost strážníků v oblasti řešení mimořádných událostí a krizových stavů – V rámci vzdělávání strážníků je kladen jen velmi malý požadavek na znalost problematiky řešení MU a KS. V rámci výuky se lektoři zaměřují jen na pět otázek, které jsou součástí písemného testu pro získání osvědčení strážníka, s možností odpovědi a, b, c. Strážníci nejsou dostatečně obeznámeni s danou problematikou, což se projevuje v situacích, kdy strážníci jsou na místě MU jako první a jejich postup nemusí být volen správně. Znalost strážníků v dané oblasti by se dala zlepšit např. v rámci instruktáže při přípravě na cvičení složek IZS, s čímž souvisí i potřeba více cvičit se složkami IZS. Toto proškolení by se však týkalo jen skupiny strážníků, kteří by se samotného cvičení zúčastnili. Některé útvary a OŘ zajišťují školení v oblasti první pomoci pro strážníky v přímém výkonu, na některých útvarech a OŘ však školení první pomoci probíhá jen minimálně. Bylo by vhodné, aby všichni strážníci v přímém výkonu procházeli pravidelně školením první pomoci. Strážníky vyškolené na poskytování první pomoci lze využít např. při MU s větším množstvím zraněných. Strážníci mohou být využiti při laickém třídění raněných metodou START (S – snadná, T – terapie,

A – a, R – rychlé, T – třídění) a mohou se starat o pacienty zelené – lehce zraněné osoby, chodící.

5. **Pouze ostatní složka IZS** – MP Prahy, i ostatní obecní policie, mají oprávnění a využitelnost při řešení MU a KS stejně s oprávněními policisty Policie ČR (kromě vyšetřování příčin vzniku MU), která je základní složkou IZS. V zákoně o IZS je uvedeno, že základní složky rozmisťují své síly a prostředky na celém území ČR. MP Prahy tuto podmínku nesplňuje, proto nemůže být zařazena mezi základní složky IZS. Obecní policie by se dala zařadit mezi základní složky IZS společně s Policií ČR, kde by v zákoně o IZS byla provedena změna ve smyslu: základní složkou IZS je Policie ČR a obecní policie určené Policií ČR. Důvodem by bylo zajištění dostatečných sil a prostředků v rámci IZS k použití na záchranné a likvidační práce. V současné době není zařazení některých obecních policií mezi základní složky IZS aktuální. Aktuálním by to mohlo být, pokud by klesající početní stav policistů nadále pokračoval a bylo by potřeba navýšit početní stav sil a prostředků v rámci zajištění správného fungování IZS. Tento nedostatek však lze řešit i dohodou o plánované pomoci na vyžádání s obecní policií, jako ostatní složkou IZS. S tímto faktem se dá smířit. Problém však je, že obecní policie není ani vyjmenovaná mezi ostatními složkami IZS, i když je právoplatnou složkou IZS. Vzniká problém, kam mezi ostatní složky IZS obecní policii zařadit. Náš názor je, že obecní policie patří mezi ostatní složky IZS jako orgán obce, vykonávající činnost na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání. Aby byl odstraněn problém se zařazením obecní policie mezi ostatní složky IZS, navrhuje, aby obecní policie byla jako ostatní složka IZS přímo vyjmenovaná, a to jako samostatná složka.

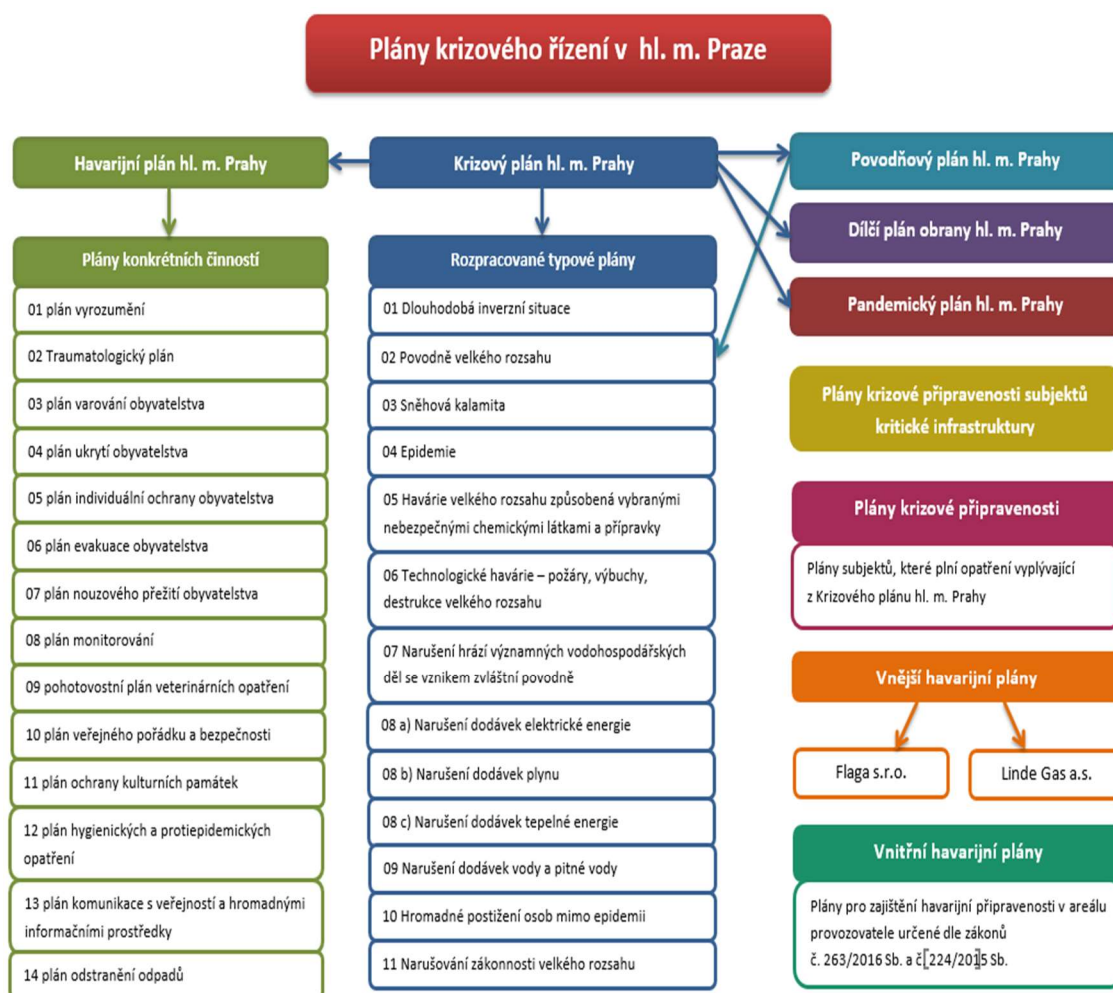
6.2.3 Příležitosti

Mezi příležitostmi MP Prahy lze zařadit zejména:

1. **Školení strážníků v oblasti IZS a krizového řízení** – v oblasti IZS a krizového řízení se lektoři zaměřují na výuku jen pěti otázek, které jsou součástí písemného testu pro získání osvědčení strážníka, s možností odpovědi a, b, c. Strážníci nejsou dostatečně obeznámeni s danou problematikou. Strážníci často zasahují u MU společně se složkami IZS. Často jsou na místě MU jako první. Problém nastává, kdy při řešení MU strážníci nevědí, komu mají předat zjištěné informace, kdo je velitelem zásahu, dokud si velitel zásahu nevezme reflexní rozlišovací vestu s nápisem „velitel zásahu“. Další slabou stránkou ve znalosti strážníků v oblasti IZS a krizového řízení je neznalost oprávnění, které mohou složky IZS při řešení MU využít. Jedná se zejména o oprávnění HZS a o fungování systému koordinace složek IZS na taktické, operační a strategické úrovni. Strážník by měl mít základní povědomost o veliteli zásahu, místě zásahu, nebezpečné a vnější zóně apod. Školení strážníků v oblasti IZS a krizového řízení by mělo být jednodenní odborně zaměřené podle výkonu služby strážníků. Školení by strážníky stručně seznámilo s danou problematikou a se strukturou systému IZS a krizového řízení.
2. **Navýšení počtu strážníků** – současný početní stav strážníků MP Prahy má klesající tendenci (viz. obrázek č. 16). V Praze se v posledních letech zvyšuje hustota obyvatelstva, zvyšuje se hustota dopravy a přibývá protiprávních jednání jak ve veřejném pořádku, tak v dopravě. Stoupá i kriminalita. S tím vším souvisí i zvyšující se počet MU. Na strážníky jsou kladeny stále se zvyšující nároky v souvislosti s rozšiřováním spektra zajišťovaných činností. Navýšení počtu strážníků je žádoucí především pro zajištění dostatečného počtu strážníků v ulicích, jako jeden

z prostředků prevence kriminality a k zajištění potřeb místních záležitostí veřejného pořádku, kde mají strážníci nezastupitelnou roli.

3. **Větší zapojení do krizového plánování** – základním plánovacím dokumentem obsahující souhrn krizových opatření a postupů k řešení KS je krizový plán. Plány krizového řízení v hl. m. Praze jsou znázorněny na obrázku č. 17. V rámci krizového plánování lze využít potenciál MP Prahy efektivněji a větší zapojení MP Prahy v rámci krizového plánování by mohlo být přínosné z pohledu efektivnějšího využití sil a prostředků MP Prahy. Tím by se ušetřily některé síly a prostředky složek IZS, zejména Policie ČR, které by mohly být využity na řešení samotné MU a KS.

Obrázek 17 – Plány krizového řízení v hl. m. Praze. Zdroj: Magistrát HMP, web, 2020

4. **Více cvičení s IZS** – vyšší frekvence cvičení MP Prahy se složkami IZS má pozitivní dopad na připravenost MP Prahy na řešení MU a KS. Prohlubuje se tím i znalost a připravenost strážníků na vzniklé MU a KS. Vyšší frekvence cvičení má vliv na včasnou a správnou reakci na MU a KS, čímž dochází ke snížení následků MU a KS, zejména snížení počtu zraněných, usmrčených a minimalizaci vzniklé škody na majetku.
5. **Dořešit radiové spojení v rámci IZS** – MP Prahy komunikuje na stejné radiové síti jako základní složky IZS. Radiová síť je schopna komunikace mezi ostatními skupinami i ostatními organizacemi v dané síti. Jedná se o projekt PEGAS, který vznikl na počátku 90. let, kdy ministerstvo vnitra přikročilo k rozhodnutí o digitalizaci radiové sítě. Síť je známá pod názvem MATRA. Radiová síť s celostátním pokrytím začala plně sloužit zhruba v roce 2000 a postupně se k ní připojovala Policie ČR, HZS a záchranné služby. Do radiové sítě je zapojena i celní správa, vojenská policie a bezpečnostní informační služba. (Pivoňka, 2014, s. 145–146)
Radiová síť v rámci projektu MATRA je rozdělena:

- 1 – útvary Ministerstva vnitra a útvary policejního prezidia Policie ČR,
- 2 – útvary Policie ČR,
- 3 – státní organizace (např. celní správa),
- 4 – nestátní organizace (městská policie),
- 5 – Hasičský záchranný sbor,
- 6 – rezerva Hasičského záchranného sboru,
- 7 – Zdravotnická záchranná služba,
- 8 – Armáda ČR,
- 9 – Bezpečnostní informační služba,
- 0 – servis a školy.

Aby účastníci mohli komunikovat mezi ostatními skupinami a organizacemi, je zapotřebí radiostanici nastavit oprávnění. Radiostanice MP Prahy nejsou oprávněnými vybaveny. V praxi tak může nastat problém

v komunikaci mezi složkami IZS v místech, kdy strážníci nejsou v přímém kontaktu s velitelem opatření např. kdy strážníkovi u uzávěry oblasti nastane nějaký problém, nemůže problém konzultovat přímo s velitelem zásahu radiostanicí. Problém musí nahlásit svému OPES, které vyrozumí OPES velitele zásahu, a to předá informaci veliteli zásahu (v případě, že strážník není součástí štábu velitele zásahu). V předání informace od strážníka veliteli zásahu vzniká prodleva. Informace jde přes další dvě osoby na OPES jednotlivých složek, tím může dojít k nepřesnému předání informace.

6.2.4 Hrozby

Mezi hrozby MP Prahy lze zařadit zejména:

1. **Přenesení činností od Policie ČR** – nejen u MP Prahy a obecních policií je klesající tendence strážníků, ale stejný problém je i u Policie ČR, zejména v Praze, kde k 1. 2. 2020 byl podstav 848 policistů a zhruba 370 strážníků. Porovnání počtu policistů a strážníků v Praze a na celém území ČR je znázorněn na obrázku č. 6 na straně 53. Vláda dne 2. března 2020 schválila plán Ministerstva vnitra na navýšení tabulkových míst Policie ČR o 3000 nových policistů do roku 2023. V roce 2020 dojde k navýšení o 500 služebních míst, v roce 2021 a v roce 2022 dojde shodně k navýšení o 1000 služebních míst a v roce 2023 dojde k navýšení o 500 služebních míst. Z navýšených 3000 služebních míst bude 1754 na krajských ředitelstvích policie, 750 na dálniční oddělení, 357 na útvary s celostátní působností, zbylých 139 míst bude na plnění programu eu-INIS pro implementaci informačních systémů EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí (Parlamentní listy, web, 2020). Koordinační dohodou ze dne 19. 7. 2016, která je uzavřena mezi hl. m. Prahou a Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, je upraven společný postup při zabezpečování místních

záležitostí veřejného pořádku na území hl. m. Prahy. Na základě koordinační dohody MP Prahy na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu zajišťuje zejména kontrolu nedovoleného zastavení a stání ve vymezených oblastech hlavního města Prahy, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k stání silničního motorového vozidla, kontrolou zón vyhrazených pro parkování vozidel oprávněných osob, s využíváním technických prostředků k zabránění odjezdu vozidel, technických prostředků správy služeb k odstraňování překážek provozu na pozemních komunikacích v běžném výkonu služby a činností související s nedovoleným odstavováním vraků vozidel. Policie ČR a MP Prahy se dohodly na maximální spolupráci v oblasti krizového řízení dle příslušných právních předpisů a plnění úkolů z nich vyplývajících a na maximální spolupráci v oblastech MU. Současný podstav policistů v Praze má za následek, že Policie ČR je přetížena a některá oznámení, která z časových a personálních důvodů nestíhají vyřídit, předávají MP Prahy. Jedná se o oznámení, která jsou v působnosti obecní policie.

- 2. Prodlení při volání jiné složky IZS** – V případě vzniku MU se často stává, že strážníci MP Prahy jsou na místě události jako první zasahující složka. Na místě MU musí zjistit rozsah MU a na místo přivolat složky IZS podle charakteru události. Složky IZS by na místo měli strážníci přivolat prostřednictvím svého OPES, a to by mělo vyrozumět určené OPES složky IZS. Při této formě volání složek IZS na místo MU dochází k časové prodlevě při volání a může dojít k nepřesnému, neúplnému či zkreslenému předání informace danému OPES složky IZS. Strážníci na místě MU, aby předešli této prodlevě ve volání a aby mohli zodpovědět případné další upřesňující otázky OPES složky IZS, volají sami z místa MU prostřednictvím mobilního telefonu na OPES složky IZS a následně plní hláskou povinnost na své OPES.

3. **Klesající početní stav strážníků** – nízký počet strážníků je slabou stránkou MP Prahy, navýšení počtu strážníků je příležitostí MP Prahy a klesající počet strážníků je hrozbou pro MP Prahy. Klesající počet strážníků má negativní vliv na celé fungování systému MP Prahy, zejména v přímém výkonu služby. Pokud by klesající početní stav strážníků nadále pokračoval nebo se dramaticky snížil, docházelo by k problémům se zajišťováním oznámení od občanů na linku tísňového volání 156. Oznámení by se museli předávat již dnes vytížené Policii ČR. MP Prahy by musela omezit svá řešení jen na nejnutnější záležitosti v oblasti veřejného pořádku. Nebyl by adekvátně zajištěn dohled nad veřejným pořádkem, což by mělo vliv na zvýšení zejména drobné kriminality a stoupající tendenci protiprávních jednání v oblasti veřejného pořádku a dopravy v klidu. Mělo by to také vliv na řešení MU a KS na území hl. m. Prahy, kde je vyšší početní stav sil a prostředků na místě MU a KS neocenitelný. MP Prahy je dnes nezbytnou a nezastupitelnou složkou v oblasti veřejného pořádku na území hl. m. Prahy, neboť není rovnocenný subjekt, který by MP Prahy mohl nahradit či její činnost byl schopen, byť dočasně, vykonávat nebo zajišťovat.
4. **Zkušenosti nových strážníků** – neobsazená tabulková místa a navýšená tabulková místa podle Návrhu stabilizace, fungování a rozvoje Městské policie hlavního města Prahy do roku 2023, lze naplnit pouze novými a většinou nezkušenými strážníky. Zkušenosti v oblasti výkonu povolání strážníka a zkušenosti při řešení MU a KS strážník nezíská v průběhu přípravy na získání osvědčení strážníka ve školicím a vzdělávacím zařízení MP Prahy, ale zkušenosti strážník získá až několikaletou praxí. Nezkušenost strážníků se projeví v neznalosti dané problematiky a neadekvátním způsobem řešení. MP Prahy se musí zaměřit na udržení stávajících strážníků, kteří jsou zkušení a své zkušenosti mohou předat novým a nezkušeným strážníkům.

6.3 Oprávnění strážníka a policisty v krizovém stavu

Policie ČR patří dle zákona o IZS mezi základní složky IZS. Obecní policie se na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání uzavřenou mezi obcí a HZS krajem stává ostatní složkou IZS a může se jako ostatní složka IZS zúčastnit záchranných a likvidačních prací při vzniku MU. Podle § 4 odst. 5 zákona o IZS, působením složek IZS není dotčeno jejich postavení a úkoly stanovené zvláštními právními předpisy. Strážník při zásahu zůstává strážníkem a plní úkoly podle zákona o obecní policii, zejména jeden ze základních úkolů, kterým je přispívat k bezpečnosti osob a majetku. Stejně tak Policie ČR jako základní složka IZS plní při zásahu složek IZS úkoly Policie ČR podle zákona o Policii ČR, pouze se při plnění svých úkolů přizpůsobuje pravidlům koordinace složek IZS.

V rámci řešení MU mají strážníci obdobná oprávnění, kromě vyšetřování příčin vzniku MU, jako Policie ČR. Jedná se především o provádění uzávěr místa MU, provádění regulace dopravy v místě MU, regulace objízdných tras, evakuace osob, kontrola evakuovaných oblastí před rabováním, preventivní činnost v oblasti narušování veřejného pořádku např. při technopárty, shromáždění, informování obyvatel apod. Lze konstatovat, že strážníci, pokud MU vznikne na katastru obce, mohou téměř plnohodnotně zastoupit síly a prostředky Policie ČR. Velitelem zásahu se stává velitel složky, jejíž činnost převažuje na místě MU. Pokud je velitelem zásahu policista, nemůže být zastoupen, natož nahrazen, strážníkem obecní policie. Porovnání zákonných oprávnění strážníka a policisty je znázorněno v tabulce č. 5 na straně 50. V tabulce č. 6 na straně 51 je porovnáno oprávnění strážníka a policisty využitelných při řešení KS.

Úkolem obecní policie není suplovat činnosti Policie ČR, jejíž úkoly a oprávnění jsou rozsáhlejší oproti úkolům a oprávněním obecní policie,

ale na základě zákona o obecní policii a na základě zákona o Policii ČR společně úzce spolupracovat. Zákon o Policii ČR umožňuje obcím uzavřít písemnou koordinační dohodu s místně příslušným útvarem Policie ČR za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Hl. m. Praha s Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy uzavřeli mezi sebou Koordinační dohodou ze dne 19. 7. 2016, která upravuje společný postup při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hl. m. Prahy. Koordinační dohoda mimo jiné upravuje spolupráci MP Prahy a Policie ČR při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hl. m. Prahy v rámci principů součinnosti a podpory; ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a majetku osob; bezpečnosti a plynulosti silničního provozu; mediální a tiskové spolupráce; prevence kriminality; spolupráce v oblasti operačního a krizového řízení; integrovaného kamerového systému; územní odpovědnosti; výcviku a školení; cizinecké problematiky; komunikace a koordinace; opuštěných zvířat.

KŘP hlavního města Prahy je rozděleno na čtyři Obvodní ředitelství policie Praha I až IV. Městská policie hl. m. Prahy kopíruje svým členěním Obvodních ředitelství Prahy 1 až 15 členění městských částí. Porovnání členění PČR a MP Prahy je znázorněno na obrázku č. 4 na straně 52. Členění městských částí na území hl. m. Prahy znázorňuje obrázek č. 5 na straně 52. Členění OŘ MP Prahy kopírující členění městských částí se v minulosti již několikrát pozitivně osvědčilo. Systém členění OŘ MP Prahy má přínos při úzké komunikaci s úřady městských částí a při řešení problematiky záležitostí veřejného pořádku na území dané městské části.

Spolupráce MP Prahy a Policie ČR je na velmi dobré úrovni, což přispívá k efektivitě činnosti obou složek. V případě personálního vytížení si Policie ČR i MP Prahy navzájem vypomáhají a předávají si oznámení od občanů, která

nemohou vzhledem k vyčerpání v přiměřeném časovém horizontu prověřit. Dochází tak k rychlejší reakci na oznámení občanů a k efektivnímu využití sil a prostředků obou bezpečnostních složek.

Pokud by klesající početní stav policistů i strážníků nadále pokračoval, mohla by být obnovena myšlenka vzniku metropolitní policie. V minulosti již byly dva neúspěšné návrhy na vznik metropolitní policie. Bylo to v roce 2007 a v roce 2010. Návrhy však neměly politickou podporu. Metropolitní policie by byla vhodná nejspíše pouze v hl. m. Praze. Spojení MP Prahy a dopravní a pořádkové služby Policie ČR by mohlo mít pozitivní vliv na zvýšení počtu policistů v ulicích Prahy. Tento proces by byl nákladný a musela by být stanovena dostatečná přechodná doba pro provedení celého procesu. Vynaložené náklady by se mohly v rámci několika let vrátit na úsporách ve změně reorganizace. Strážníci by museli být doškoleni, musela by se přetransformovat celá organizační struktura policií. Musel by se schválit nový zákon o metropolitní policii, který by měl politickou podporu napříč politickými stranami jak v parlamentu, tak ve vedení hl. m. Prahy.

Metropolitní policie by mohla být v podobě, která byla v roce 2007 a následně v roce 2010 navrhována. Jedná se o sloučení MP Prahy s dopravní a pořádkovou policií Policie ČR. Služba kriminální policie, zásahová jednotka a vyšetřování dopravních nehod by zůstalo pod Policií ČR. Metropolitní policie by spadala pod vedení krajského policejního ředitelství, primátor hl. m. Prahy by však mohl metropolitní policii úkolovat. Hlavní město by se na financování metropolitní policie podílelo.

Vznik metropolitní policie by představoval změnu uniforem policistů, změnu označení služeben, vozidel i plavidel. Změnu v označení známe již z roku 2009, kdy u Policie ČR došlo ke změně vzhledu označení. Od roku 1991 do roku 2008 se u Policie ČR používala policejní vozidla v bílé barvě,

s podélným zeleným pruhem po boku vozidla umístěným zhruba uprostřed výšky vozidla, černým nápisem „POLICIE“ a celobarevným kruhovým znakem policie na přední kapotě vozidla. Od roku 2009 Policie ČR používá vozidla stříbrné barvy s podélným modrým retroreflexním pruhem po celém boku vozidla umístěným zhruba uprostřed výšky vozidla s bílým nápisem „POMÁHAT A CHRÁNIT“, s číslem linky tísňového volání 158, šikmé žluté a modré retroreflexní pruhy, černý nápis „POLICIE“ a celobarevný kruhový znak policie s černým nápisem „POLICIE“ na přední kapotě vozidla.

Vznikem metropolitní policie by se snížil počet služeben, které by se sloučily, nebylo by potřeba tolik policistů v nepřímém výkonu a administrativní činnost (zejména psaní úředních záznamů) by se nedublovala, což by mělo příznivý vliv na počet strážníků v ulicích.

Je však velmi pravděpodobné, že pokud by do budoucna byla zachována výsluhová renta, strážníci, kteří výsluhovou rentu pobírají, by u městské policie skončili a nepřešli by do metropolitní policie, jelikož by jim výplata výsluhové renty byla přerušena. Snížením tabulkových míst v nepřímém výkonu, by policisté pravděpodobně nepřešli do přímého výkonu, ale odešli by od policie. Tím by došlo ke snížení celkového počtu policistů vznikem metropolitní policie.

Početní stav policistů a strážníků může být pozitivně ovlivněn pandemií koronaviru COVID-19, která ovlivnila ekonomickou situaci v ČR. Zvýšil se počet nezaměstnaných osob, přibylo profesí s nejistou budoucností. Lidé by mohli začít hledat jistoty zaměstnání ve státních službách bezpečnostních sborů, ať u Policie ČR nebo u obecní policie. V dané situaci by bylo dobré počkat, jak se bude vyvíjet trh práce a jaký to bude mít vliv na počet policistů a strážníků. Pokud by se nenaplnil předpoklad růstu početního stavu policistů

a strážníků, mohli bychom se k myšlence vzniku metropolitní policie kdykoliv vrátit.

Policista Policie ČR je ve služebním poměru a může pracovat pod jednotným velením, na rozdíl od strážníka obecní policie, který je v pracovním poměru a nepracuje pod jednotným velením. Strážník vystupuje v rámci výkonu povolání sám za sebe, na vlastní odpovědnost.

6.4 Obecní policie Slovenské republiky

Obecní policie SR má téměř stejná zákonná oprávnění jako obecní policie ČR. Rozdíl je především v jednotnosti uniformy na území státu. Na Slovensku je uniforma obecní policie podle vyhlášky Ministerstva vnitra jednotná na celém území státu, zatímco uniforma obecní policie na území ČR není jednotná. Vyhláška Ministerstva vnitra obsahuje fotografie jednotné uniformy pro celé území Slovenské republiky. V ČR jsou vyhláškou Ministerstva vnitra stanoveny jednotné prvky, ale každá obecní policie může mít trochu jinou uniformu, při zachování jednotných prvků, které spočívají zejména v barevném provedení, nutnosti umístění šachovnice a nápisu obecní (městská) policie na uniformě, nošení odznaku obecní policie na pravé straně hrudi, pod odznakem umístěného identifikačního čísla strážníka a domovenky umístěné na záloktí levé ruky.

Novelou zákona o obecní policii SR platnou od 1. 12. 2019 byly rozšířeny pravomoci příslušníků v oblasti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Změna pravomocí příslušníků obecní policie SR byla inspirována oprávněními strážníka obecní policie ČR. Touto novelou byla významně posílena oprávnění příslušníků obecní policie SR a tím zvýšeny preventivní činnosti v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Významnou oblastí rozšiřujících pravomocí je možnost zastavovat vozidla i za přestupky, které příslušník obecní policie není oprávněn řešit na místě

v blokovém řízení, možnost provést u řidiče vozidla orientační dechovou zkoušku na zjištění přítomnosti alkoholu v dechu a také pořizovat zvukové a obrazové záznamy o průběhu zákroku či úkonu příslušníkem obecní policie.

Novelou platnou od 1. 4. 2020 byl do zákona o obecní policii SR zanesen institut Zvláštní sociální pojištění příslušníků obecní policie. Podle schválené novelizace zákona o obecní policii bude mít příslušník obecní policie nárok na příspěvek za práci v obecní policii. Jde o dávku zvláštního sociálního pojištění. Oprávněnou osobou na uplatnění takového nároku je příslušník obecní policie, jehož pracovní poměr v obecní policii skončil, dosáhl věku nejméně 56 let a jeho pracovní poměr v obecní policii trval nejméně 25 let. Pracovním poměrem v obecní policii se podle zákona rozumí pracovní poměr fyzické osoby s obcí, kdy byla oprávněná osoba zařazena na výkon funkce v obecní policii. Do doby trvání pracovního poměru obecního policisty se započítává i doba výkonu základní vojenské služby, náhradní vojenské služby nebo přípravné vojenské služby. Nárok na příspěvek za práci v obecní policii zaniká dovršením důchodového věku, dnem smrti oprávněné osoby, vznikem pracovního poměru v obecní policii nebo přiznáním předčasného starobního důchodu. (Samuel, web, 2019)

V ČR žádný takový institut neexistuje. Strážník obecní policie po skončení pracovního poměru k obci nemá nárok na žádný výsluhový příspěvek. V projednávané novele k zákonu o obecní policii, která k datu 10. 5. 2020 je ve schvalovacím procesu, označené jako Sněmovní tisk č. 550, schválený poslaneckou sněmovnou dne 4. 3. 2020 v třetím čtení, vráceného senátem poslancům dne 5. 5. 2020 k projednání s pozměňovacími návrhy, se stanovuje odchodné, které je vypláceno jednorázově po odpracovaném určitém počtu let strážníkem obecní policie v pracovním poměru k jedné obci. V návrhu je stanoveno odchodné po odpracovaných 15 letech k jedné obci ve výši jednoho

měsíčního platu, které je navyšováno za každý odpracovaný rok o jednu třetinu měsíčního platu., nejvýše však na šestinásobek měsíčního platu.

Obecní policie ČR je stejně jako obecní policie SR ostatní složkou IZS. Hierarchie IZS obou států je velmi podobná. Rozdíl je ve složení základních a ostatních složek IZS. Na Slovensku se státní policie neřadí mezi základní ani ostatní složky IZS, ale je samostatný orgán IZS vedle základních a ostatních složek IZS. Mezi základní složky IZS navíc oproti ČR patří kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany, horská záchranná služba a báňská záchranná služba. Další rozdíl u základních složek IZS je, že na Slovensku základní složky IZS vykonávají svoji činnost zpravidla ve svém zásahovém obvodu, na rozdíl od základních složek IZS v ČR, které rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR.

Rozdíly nejdeme i ve složení ostatních složek IZS. Na Slovensku jsou ostatními složkami IZS:

- Armáda Slovenské republiky,
- obecní (městské) hasičské sbory,
- závodní hasičské útvary,
- závodní hasičské sbory,
- pracoviště vykonávající státní dozor anebo činnosti podle zvláštních předpisů,
- jednotky civilní ochrany,
- obecní policie,
- Slovenský Červený kříž,
- jiné právnické osoby a fyzické osoby, jejichž předmětem činnosti je poskytování pomoci při ochraně života, zdraví a majetku.

Ostatní záchranné složky poskytují odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě vyžádání koordinačním střediskem anebo operačním střediskem tísňového volání, anebo na základě pokynu svého dispečerského pracoviště.

Ostatními složkami IZS v ČR jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

V době KS se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Pokud tyto poskytovatelé zdravotních služeb uzavřou s místně příslušným poskytovatelem ZZS nebo krajským úřadem dohodu o plánované pomoci na vyžádání (§ 21 zákona o IZS), začlení je HZS kraje do poplachového plánu IZS kraje a stanou se ostatními složkami IZS i pro období mimo KS.

V rámci obecních policií je hlavní rozdíl v zařazení obecní policie mezi ostatní složky IZS. Na Slovensku je obecní policie výslovně mezi ostatními složkami IZS uvedena a nevzniká pochyb o jejím zařazení mezi složkami IZS. V rámci zákona o IZS v ČR obecní policie není mezi ostatními složkami IZS uvedena a vznikají pochybnosti, mezi kterou ostatní složku IZS obecní policii zařadit. Domníváme

se, že obecní policie jako ostatní složka IZS je jako orgán obce, který vykonává záchranné a likvidační práce na základě plánované pomoci na vyžádání. Navrhujeme, pro přesné a nezpochybnitelné zařazení obecní policie mezi ostatní složky IZS, výslovně uvést obecní policii jako samostatnou ostatní složku IZS stejně, jak je obecní policie SR výslovně uvedena v zákoně o IZS mezi ostatními složkami IZS na Slovensku.

Porovnání obecní policie ve Slovenské republice a obecní policie v České republice je znázorněno v tabulce č. 7 na straně 64.

6.5 Identifikace problémových oblastí

Nejrizikovější oblastí je klesající počet strážníků u MP Prahy, který může mít vliv na přímý výkon služby a plnohodnotné zajištění všech úkolů, které doposud MP Prahy vykonává. Ke zhoršující personální situaci přispívá dlouhodobě nízká nezaměstnanost v ČR a velká konkurenceschopnost na trhu práce. Pandemie koronaviru COVID-19 významně zhoršila ekonomickou situaci nejen v ČR, ale téměř na celém světě. Se zhoršenou ekonomickou situací lze předpokládat, že stoupne nezaměstnanost a nejistota na trhu práce. Tento fakt by měl mít pozitivní vliv na počet uchazečů, kteří se k MP Prahy, ale i ostatním bezpečnostním složkám, budou hlásit. Uchazeči budou hledat jistotu zaměstnání a pravidelné výplaty ve veřejném sektoru, jak již historie několikrát ukázala. Čím vyšší nezaměstnanost, tím více uchazečů o práci strážníka, čím nižší nezaměstnanost, tím méně uchazečů o práci strážníka. Uchazeč o práci strážníka musí splňovat zákonem dané požadavky, a to české státní občanství, starší 18 let, ukončené středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou, zdravotně způsobilý, bezúhonný, spolehlivý. Každý z uchazečů o práci strážníka splňující zákonné podmínky musí absolvovat vstupní testy, které se skládají z testů fyzické způsobilosti, testů psychologické způsobilosti a zdravotní části. Úspěšnost uchazečů o místo strážníka se pohybuje mezi 10 – 15 %. V současné době je nutné se v náborové kampani zaměřit na určitou cílovou skupinu obyvatel (lidé

pracující v odvětvích s nejistotou budoucího vývoje) a tím zvýšit zájem o práci strážníka.

Již zde bylo zmíněno nejednoznačné zařazení obecní policie do určité ostatní složky IZS a odstranění tohoto nedostatku přidáním obecní policie mezi ostatními složky IZS, jako samostatné složky.

Měl by být dořešen nedostatek v komunikaci mezi MP Prahy a složkami IZS prostřednictvím radiové sítě MATRA. Systém je sice technicky kompatibilní, ale v praxi komunikace stejně není. Ruční radiostanice vedoucích pracovníků by měly být vybaveny oprávněním komunikace mezi jednotlivými sítěmi, respektive oprávněním komunikace s ostatními složkami IZS.

Spolupráce MP Prahy a Policie ČR je na velmi dobré úrovni, je však potřeba více společně koordinovat činnost na nejnižší úrovni, aby nedocházelo k dublování činností a tím nebyly obě složky zbytečně byrokraticky zatěžovány. Jedná se zejména o přesné rozdělení činností při společném zásahu a činnosti spojené s administrativní činností po řešení konkrétní události oběma složkami.

Dne 5. 5. 2020 senát (Senát Parlamentu ČR, 12. funkční období, Usnesením senátu č. 391 z 21. schůze, konané dne 29. dubna 2020, senátní tisk č. 223) vrátil poslancům návrh zákona o obecní policii vedený jako sněmovní tisk č. 550, s pozměňovacími návrhy, kde senát mimo jiné navrhuje, aby strážníkem mohl být občan ČR, který má střední vzdělání s výučním listem.

Strážníci obecní policie do 31. 12. 2015 nemuseli mít maturitní zkoušku a stačilo jim střední vzdělání s výučním listem. Od 1. 1. 2016 strážníci, kteří neměli maturitní zkoušku museli u obecní (městské) policie skončit. Nyní senát se chce vrátit k původnímu znění zákona o obecní policii, kde by opět stačilo strážníkům středoškolské vzdělání s výučním listem. Tento návrh není úplně ideální. Znevýhodňuje strážníky, kteří si kvůli předešlé novele, která vyžadovala u strážníka maturitní zkoušku, museli doplnit vzdělání a strážníci, kteří

si maturitní zkoušku nedoplnili, museli u obecní (městské) policie k 1. 1. 2016 ukončit pracovní poměr nebo byli převedeni na jinou práci.

Práce strážníka, stejně jako práce policisty, je náročná a předpokládá znalost v právní oblasti i celkový všeobecný přehled. Není vhodné snižovat již dříve zpřísněné podmínky na vzdělání strážníků ani policistů. Pokud chceme mít kvalitní strážníky, kteří budou mít všeobecný přehled, budou se umět orientovat v právní legislativě, budou mít kvalitní administrativní výstupy, není vhodné snižovat nároky na vzdělání na úkor možného potencionálního nárustu počtu strážníků z řad občanů s nižším vzděláním, s ukončeným středoškolským vzděláním s výučním listem. Tento krok by mohl mít negativní vliv na kvalitu práce strážníků.

7 ZÁVĚR

Diplomová práce odhalila nedostatky, na kterých se bude muset do budoucna pracovat, aby došlo k jejich odstranění či alespoň zlepšení. Největší nebezpečí pro MP Prahy a obecní policie celkově lze spatřit v nedostatku strážníků a v jejich klesající tendenci. Na tento nedostatek bude muset být kladen daleko větší důraz v rámci náborové kampaně. Současná ekonomická situace však v tomto směru obecním policiím nahrává.

Pokud by početní stav u Policie ČR nadále pokračoval v klesající tendenci a nebyla by naplňována volná tabulková místa schválená v plánu Ministerstva vnitra na navýšení tabulkových míst Policie ČR o 3000 nových policistů do roku 2023, mohli bychom se začít zabývat myšlenkou na vznik metropolitní policie.

Lze konstatovat, že cíle práce byly naplněny a práce autora obohatila o cenné poznatky. Hypotézy, které jsme si stanovili, byly potvrzeny a s jejich tvrzením můžeme souhlasit.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

COS	- Centrální operační středisko
ČHMU	- Český hydrometeorologický ústav
FAMU	- Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze
FSV UK	- Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
GŘ HZS	- generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
HZS kraje	- Hasičský záchranný sbor kraje
IOS KŘP	- Integrované operační středisko krajského ředitelství policie
IZS	- integrovaný záchranný systém
KŘP	- krajské ředitelství policie
KS	- krizová situace
MP Prahy	- Městská policie hl. m. Prahy
MP	- městská policie
MU	- mimořádná událost
MV SR	- Ministerstvo vnitra Slovenské republiky
MZ	- Ministerstvo zdravotnictví
MŽP	- Ministerstvo životního prostředí
NVS	- nástražný výbušný systém
OP	- obecní policie
OŘ	- obvodní ředitelství
PČR	- Policie České republiky
SKPV	- služba kriminální policie a vyšetřování
STČ	- soubor typových činností
TPZOV	- technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla
USAR	- Vyhledávací a záchranný odřad do obydlených oblastí
VP	- veřejný pořádek
ZZS	- Zdravotnická záchranná služba

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. ANTUŠÁK, Emil a VILÁŠEK, Josef. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2.
2. BALABÁN, Miloš, DUCHEK, Jan a STEJSKAL, Libor, ed. *Kapitoly o bezpečnosti*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1440-3.
3. DAŇHELKA, Jan, ed. *Povodně v České republice v červnu 2013*. Praha: Český hydrometeorologický ústav, 2014. ISBN 978-80-87577-41-7.
4. FIALA, Miloš a VILÁŠEK, Josef. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.
5. HAVRADA, Jan. 2013. Hasičský záchranný sbor České republiky. Výbuch plynu v pražské divadelní ulici. [Online] Časopis 112 ROČNÍK XII ČÍSLO 8/2013, 2013. [vid. 18. 4. 2020] Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xii-cislo-8-2013.aspx>
6. HOLUB, Martin. Co znamená celostátní karanténa? [online]. 2020. [vid. 18. 04. 2020]. Dostupné z: <https://www.okoronaviru.cz/karantena/>
7. HRIVNÁK, Ján, BURDOVÁ, Lenka a POLÍVKA, Lubomír. *Metody a nástroje řešení krizových situací: (metody a nástroje řízení bezpečnosti): základní údaje*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-304-8.
8. JAKUBCOVÁ, Lenka a ŠUGÁR, Ján. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7.
9. *Katastrofální povodeň v České republice v srpnu 2002*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2005. ISBN 80-7212-350-5.
10. KROUPA, Miroslav a ŘÍHA, Milan. *Integrovaný záchranný systém*. Praha: Armex, 2005. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-86795-14-4.

11. MACEK, Pavel a UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.
12. MACEK, Pavel a UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-01-0.
13. MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Přeložil UHLÍŘ, Lubomír. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.
14. Magistrát HMP. *Plány krizového řízení*. Bezpečnost. Praha. eu. [online]. 2020. [vid. 25. 4. 2020] Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/plany-krizoveho-rizeni-v-hl-m-praze>
15. MAJLINGOVÁ, Andrea. Integrovaný záchranný systém SR. 213. [online]. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: http://www.gitech.sk/fire/images/dokumenty/Integrovaný_zachranny_sytem.pdf
16. MATULA, Peter. *Mestskej polícii pribudli nové kompetencie*. 23. 1. 2020. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://mysenec.sme.sk/c/22308558/mestskej-policii-pribudli-nove-kompetencie.html>
17. Městská policie hl. m. Prahy. *Organizační struktura*. [online]. 2019. [vid. 18. 04. 2020]. Dostupné z: <https://mppraha.cz/o-nas-2/organizacni-struktura>
18. Ministerstvo vnitra České republiky. *Bezpečnostní politika. Obecní policie*. [online]. 2020. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>
19. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. *Obecné policie – právne predpisy*. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: https://www.minv.sk/?pravne_predpisy
20. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. *Obecní policajti budú dostávať príspevok za prácu po odslúžení 25 rokov*. 28. 10. 2019. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?tlacove>

[spravy&sprava=obecni-policaaji-budu-dostavat-prispevok-za-pracu-po-odsluzeni-25-rokov](#)

21. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. *Ročné správy*. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: https://www.minv.sk/?rocne_spravy
22. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. *Rovnošata príslušníka obecnej polície*. [online]. 2020. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?fotogaleria-12&subor=123909>
23. Ministerstvo zdravotníctví České republiky. *COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR*. [online]. 2020. [vid. 18. 5. 2020]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>
24. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 590/2003 o skúškach odbornej spôsobilosti príslušníkov obecnej polície a o odbornej príprave príslušníkov obecnej polície.
25. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 590/2003 Z. z., o skúškach odbornej spôsobilosti príslušníkov obecnej polície a o odbornej príprave
26. NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. Brno: Masarykova univerzita, 1995. Právnícké sešity. ISBN 80-210-1147-5.
27. Parlamentní listy. Ministr Hamáček: Plním slib, že posílíme policisty tam, kde je třeba. [online]. 2. 3. 2020. [vid. 26. 4. 2020] Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Ministr-Hamacek-Plnim-slib-ze-posilime-policisty-tam-kde-je-treba-615486>
28. PETRÁŠ, R. *Policie, četnictvo, správní přestupky*. In MALÝ, Karel a SOUKUP, Ladislav. *Československé právo a právní věda v meziválečném období (1918-1938) a jejich místo ve střední Evropě*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1718-3.
29. PIVOŇKA, Jaroslav. *Spojení při součinnosti v rámci IZS*. In. ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.

30. PLEVA, Peter. *História a súčasnosť obecnej polície*. 17. 6. 2008. [online]. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <http://msp.bratislava.sk/historia-a-sucasnost-obecnej-policie/d-1001/p1=52>
31. PLEVA, Peter. *Organizační řád*. 25. 5. 2018. [online]. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <http://msp.bratislava.sk/organizacny-poriadok/d-1849/p1=52>
32. Policie České republiky. *Cvičení „Anděl“*. [online]. 2019. [vid. 24. 04. 2020] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/cviceni-andel.aspx>
33. Portál hlavního města Prahy. *Mapa městských částí*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. 2020. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/mestske_casti/index.html
34. Pražský strážník. *Cvičení Metro 2014*. Měsíčník Městské policie hlavního města Prahy č. 11/2014. 2014.
35. Rozhodnutí vlády České republiky č. 140/2013 Sb., o vyhlášení nouzového stavu, ze dne 2. 6. 2013.
36. Rozhodnutí vlády České republiky č. 171/2013 Sb., o zrušení nouzového stavu pro území Jihočeského kraje, Plzeňského kraje a pro území hlavního města Prahy, ze dne 19. 6. 2013.
37. SAMUEL, Adam. *Nové oprávnění příslušníků obecných policií účinné od 01.12.2019*. 24. 1. 2020. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://poradcapolicajta.sk/nove-opravnenia-prislusnikov-msp/>
38. SAMUEL, Adam. *Výsluhový příspěvek za práci v obecní policii*. 7. 11. 2019. [online]. 2019. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://poradcapolicajta.sk/narok-na-prispevok-za-pracu-v-obecnej-policii/>
39. SMETANA, Marek a KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-80-7368-337-5.

40. Správa o činnosti obecných polícií v Slovenskej republike za rok 2018. MV SK. [online]. 2020. [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: https://www.minv.sk/?rocne_spravy
41. ŠEBESTA, Patrik. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-455-3.
42. ŠKROBÁK, Ján. Správne právo v časech pandémie koronavírusu. Časť druhá: Úlohy a oprávnenia polície. Comenius. 17. 3. 2020. [online]. 2020b. ISSN 2644-5581 [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://comeniusblog.flaw.uniba.sk/2020/03/17/spravne-pravo-v-casoch-pandemie-koronavirusu-cast-druha-ulohy-a-opravnenia-policie/>
43. ŠKROBÁK, Ján. Správne právo v časech pandémie koronavírusu. Časť prvá: Núdzový stav (?). 15. 3. 2020. [online]. 2020a. ISSN 2644-5581 [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://comeniusblog.flaw.uniba.sk/2020/03/15/spravne-pravo-v-casoch-pandemie-koronavirusu-cast-prva-nudzovy-stav/>
44. ŠKROBÁK, Ján. Správne právo v časech pandémie koronavírusu. Časť tretia: Uplatňovanie správneho poriadku pri krízovom riadení štátu. 24. 3. 2020. [online]. 2020c. ISSN 2644-5581 [vid. 1. 5. 2020]. Dostupné z: <https://comeniusblog.flaw.uniba.sk/2020/03/24/spravne-pravo-v-casoch-pandemie-koronavirusu-cast-tretia-uplatnovanie-spravneho-poriadku-pri-krizovom-riadeni-statu/>
45. ŠTĚTINA, Jiří. *Zdravotníci a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
46. ŠUSTER, Eduard. *Návrh stabilizace, fungování a rozvoje Městské policie hlavního města Prahy do roku 2023*. Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 706 ze dne 3. 4. 2018. Městská policie hl. m. Prahy. 2018.
47. TARČÁNI, Ondrej. *Teorie a praxe krizového řízení II*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011a. ISBN 978-80-7251-357-4.

48. TARČÁNI, Ondrej. *Teorie a praxe krizového řízení III*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011b. ISBN 978-80-7251-362-8.
49. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality. Praha, 2016.
50. Usnesení vlády České republiky ze dne 12. března 2020 č. 194. *Vyhlášení nouzového stavu od 14:00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů*. [online]. 2020. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Usneseni-vlady-k-vyhlaseni-nouzoveho-stavu.pdf>
51. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
52. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
53. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ze dne 16. prosince 1992.
54. Ústavní zákon č. 227/2002 Z. z., o bezpečnosti státu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, ze dne 11. dubna 2002.
55. VETEŠNÍK, Pavel, CHAUER, Ivo a ZÍDKA, Aleš. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3.
56. VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-729-3.
57. VILÁŠEK, Josef, FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.
58. VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. ISBN 978-80-7452-028-0.
59. Vládní nařízení č. 250/1942 Sb., o obecní výkonné policii, ze dne 9. července 1942.

60. Vládní nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opářeních v oboru vnitřní správy, ze dne 6. března 1936.
61. Vládní nařízení č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii, ze dne 28. března 1944.
62. VOJÁČEK, Ladislav, SCHELLE, Karel a KNOLL, Vilém. *České právní dějiny*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-257-8.
63. VOKUŠ, Jiří. *Organizační struktura Policie ČR*. 5. května 2016, [online]. 2019. [vid. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/organizacni-struktura-policie-cr.aspx>
64. Vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie, ze dne 11. prosince 2008.
65. Vyhláška ministerstva vnitra České republiky č. 129/1992 Sb., o odborných předpokladech pracovníků obecní policie a způsobu jejich ověřování, ze dne 4. března 1992.
66. Vyhláška ministerstva vnitra České republiky č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, ze dne 11. listopadu 2008.
67. Vyhláška ministerstva vnitra České republiky č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, ze dne 4. dubna 1996.
68. Vyhláška Ministerstva vnitra Slovenskej republiky č. 532/2003 Z. z., kterou se vykonávají niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 ZB., o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.
69. Vyhláška ministra vnitra č. 56/1962 Sb., o Pomocné strážni Veřejné bezpečnosti, ze dne 28. června 1962.
70. Výnosem Vůdce a říšského kancléře č. 75/1939 Sb., o Protektorátu Čechy a Morava, ze dne 16. března 1939.
71. Zákon 313/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ze dne 13. června 2002, ve znění pozdějších předpisů.

72. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ze dne 12. dubna 2000, ve znění pozdějších předpisů.
73. Zákon č. 129/2002 Z. z., o integrovanom záchrannom systéme, ve znění pozdějších předpisů.
74. Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ze dne 13. dubna 2000, ve znění pozdějších předpisů.
75. Zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti, ze dne 11. července 1947, ve znění pozdějších předpisů.
76. Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ze dne 7. července 1994, ve znění pozdějších předpisů.
77. Zákon č. 165/1920 Sb., jímž se vláda zmocňuje zřizovati státní policejní úřady, ze dne 16. března 1920, ve znění pozdějších předpisů.
78. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ze dne 13. července 1999, ve znění pozdějších předpisů.
79. Zákon č. 18 říšského zákoníku, jímžto se vyměřují základní pravidla, dle nichž se mají uspořádati záležitosti obecní, ze dne 5. března 1862, ve znění pozdějších předpisů.
80. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
81. Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.
82. Zákon č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti, ze dne 13. července 1922, ve znění pozdějších předpisů.
83. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

84. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) , ve znění pozdějších předpisů.
85. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ze dne 14. července 2000, ve znění pozdějších předpisů.
86. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ze dne 21. dubna 2006, ve znění pozdějších předpisů.
87. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 17. července 2008, ve znění pozdějších předpisů.
88. Zákon č. 299/1920 Sb., o četnictvu, ze dne 14. dubna 1920, ve znění pozdějších předpisů.
89. Zákon č. 302/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona České národní rady č. 439/1991 Sb., zákona České národní rady č. 485/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 553/1991 Sb., ze dne 6. května 1992, ve znění pozdějších předpisů.
90. Zákon č. 311/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a o změně některých dalších zákonů, ze dne 13. června 2002, ve znění pozdějších předpisů.
91. Zákon č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hraní policie, ze dne 10. července 1991, ve znění pozdějších předpisů.
92. Zákon č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ze dne 21. června 2007.
93. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ze dne 24. června 2004, ve znění pozdějších předpisů.
94. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ze dne 6. prosince 1991, ve znění pozdějších předpisů.
95. Zákon České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ze dne 4. září 1990, ve znění pozdějších předpisů.

96. Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb., o obecnom zriadení, ve znění pozdějších předpisů.
97. Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb., o obecnej polícii, ve znění pozdějších předpisů.
98. ZEMAN, Miloš a MIKA, J. Otakar. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. ISBN 978-80-214-3448-6.
99. ZPĚVÁK, Aleš. *Zákon o integrovaném záchranném systému: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-199-8.

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Organizační struktura Městské policie hl. m. Prahy.....	36
Obrázek 2 – SWOT analýza Městské policie hl. m. Prahy..	46
Obrázek 3 – Organizační struktura Policie ČR.	49
Obrázek 4 – Srovnání obvodů obvodního ředitelství PČR v Praze a obvodního ředitelství MP hl. m. Prahy..	52
Obrázek 5 – Členění městských částí na území hl. m. Prahy..	52
Obrázek 6 - Porovnání počtu strážníků a policistů v Praze a na území ČR... ..	53
Obrázek 7 – Vzor stejnokroje příslušníka obecní policie Slovenské republiky	58
Obrázek 8 – Celkový počet příslušníků obecních policí v SR.	59
Obrázek 9 – Organizační struktura Městské policie hlavního města SR Bratislavy.....	60
Obrázek 10 – Složky IZS SR.....	63
Obrázek 11 – Odběrové vozidlo Městské policie hl. m. Prahy.....	82
Obrázek 12 – Prohledávání sutin v Divadelní ulici na Praze 1 psvodem Městské policie hl. m. Prahy.....	85
Obrázek 13 – Cvičení instalace protipovodňových stěn – Holešovice 2016... ..	88
Obrázek 14 – Cvičení Metro 2014.	91
Obrázek 15 – Cvičení Anděl 2019	92
Obrázek 16 – Porovnání počtu strážníků v Praze a v celé ČR.....	99
Obrázek 17 – Plány krizového řízení v hl. m. Praze.	102

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 – Krizové stavy vyhlášené na území hl. m. Prahy.	40
Tabulka 2 – Mimořádné události na území hl. m. Prahy..	41
Tabulka 3 – Cvičení na mimořádné události a krizové stavy	42
Tabulka 4 – Využití obecní policie podle typových činností složek IZS	45
Tabulka 5 – Porovnání zákonných oprávnění strážníků a policistů.....	50
Tabulka 6 – Porovnání oprávnění strážníka a policisty využitelných při řešení krizového stavu	51
Tabulka 7 – Porovnání obecní policie v ČR a obecní policie v SR.....	64
Tabulka 8 – Srovnání povodně z roku 2002 a z roku 2013 v Praze	77

12 SEZNAM PŘÍLOH